

1 RAJA-RAJA

CHAPTER 1

Jinoenyoe Raja Nabi Daud ka tuha that-that. Bah kheueh gobnyan teupeuseulimbot deungon ija nyang tubai, teuma gobnyan teutab sijuek.

² Lé sabab nyan lé bubena peungawai gobnyan jipeugah, "Nyang Mulia Teungku Amphon, nyang gét jih bah kheueh kamoe jakmita sidroe aneuëk dara nyang jeuet jitinggai deungon Teungku Amphon dan jipeutimang Teungku Amphon. Jihnyan teuma jiéh deungon Teungku Amphon mangat Teungku Amphon meuteumé seuúem."

³ Dan jijak mita kheueh ban saboh nanggroë Israel sidroe aneuëk dara nyang ceudah rupa. Teuma di Sunem meuteumé sidroe aneuëk dara nyang lumpah ceudah nyang nan jih Abisag. Aneuëk dara nyan laju jiba ubak Nabi Daud, dan aneuëk dara nyan pi tinggai laju disinan sira jikeumiet nabi ngon jiuseuha gobnyan. Teuma Nabi Daud nyan hana geumeusituboh deungon aneuëk daranyan.

⁵ Sabab Absalom ka meuninggai donya, teuma Adonia, aneuëk agam Nabi Daud nyang lomboi dua jeuet keu nyang tuha. Mak jihnyan nan jih Hagit. Adonia na kheueh ureuëng nyang paleng lagak lom ngon tari. Bapak jih hántom na peureunah jibeungéh keu jihnyan meunyoe jihnyan jipeubuet buet nyang salah. Adonia meuheuet that keuneuk jeuet keu raja, lé sababnyan laju jipeuna keu droe jihnyan sijeumeulah geuritan prang dan tantra meuguda meunan cit deungon limong ploh droe peungawai pribadi.

⁷ Laju gobnyan jijak meurok pakat deungon Yoab dan Abyatar. Mak Yoab nan jih Zeruya. Yoab dan Teungku Iméum Abyatar ka situju keu geudukong useuha Adonia nyan.

⁸ Teuma Teungku Iméum Zadok, Benaya aneuëk Yoyada, Nabi Natan, Simei, Rei dan peungawai pribadi Raja Nabi Daud hana geudong blaih Adonia.

⁹ Bak siuroe diteupat nyang nan jih Batée Uleue tô that ngon mata ié En-Rogel, Adonia laju geupeuseumah keureubeuen bubiri, leumô agam dan aneuëk leumô nyang teumbon-teumbon. Gobnyan laju geu undang bubena aneuëk agam Nabi Daud nyang laén, dan peungawée-peugawée meuligoe nibak sukée Yehuda ubak khanuri keureubeuen nyan.

¹⁰ Teuma Nabi Sulaiman adoe gobnyan, dan Nabi Natan meunan cit deungon Benaya dan peungawai pribadi Raja Daud hana ji undang.

¹¹ Teuma Nabi Natan geujak laju meurumpok deungon Batsyeba, mak Nabi Sulaiman, óh ban trok keunan geupeugah laju ubak gobnyan, "Peu kheueh Pocut Ratu gohlom neudeungoe bahwa si Adonia, aneuëk agam Hagit, ka jibaiát droe jih jeuet keuraja, seudangkan raja Nabi Daud hana geuteupeue sapeue keuhainyan?

¹² Meunyoe Pocut Ratu keudroe neu meulakée mangat Nabi Sulaiman nibak Pocut Ratu keudroe seulammat, ulôn naseuhat ubak

13 droeneueh bubagaih kheueh neujak meuhadab ubak Raja Nabi Daud, dan neupeugah laju lagéenyoe ubak gobnyan: 'Bukon kheueh Teungku Amphon keudroe ka neumeusumpah ubak ulôn bahwa aneuëk agam ulôn nyang nan jih Nabi Sulaiman teuma jeuet keuraja keugeunantoe Teungku Amphon? Jinoenyoe, pakon Adonia nyang jeuet keuraja?' "

14 Geupeugah lom lé Natan seulanjut jih, "Preh ilée, teungoh Pocut Ratu nyan geupeugah haba deungon raja, ulôn teuma lôn tamong lôn jak peukong peue nyang ka neupeugah lé Pocut Ratu nyan."

15 Dan geujak kheueh laju Batsyeba geujak meuhadab ubak raja u dalam kama gobnyan. Raja Nabi Daud nyan bak watéenyang ka tuha that-that, dan Abisag, aneuëk dara nibak Sunem nyan, teungoh jipeutimang gobnyan.

16 Batsyeba laju geusujut ukeue Raja, dan raja laju geutanyong, "Peue nyang gata lakée?"

17 Geujaweueb lé Batsyeba, "Paduka Teungku Amphon Nyang Mulia, Teungku Amphon ka neumeusumpah ubak ulôn deumi nan TUHAN, Allah Teungku Amphon, bahwa aneuëk agam ulôn Nabi Sulaiman teuma jeuet keuraja keugeulantoe Teungku Amphon.

18 Teuma jinoenyoe deungon hana neuteupeue lé Teungku Amphon, Adonia ka jeuet keuraja.

19 Jihnyan ka jipeuseumah bubiri nyang le, leumô agam dan aneuëk leumô nyang teumbon-teumbon. Meunan cit jihnyan ka teuma jiundang ubak khanuri nyan aneuëk-aneuëk Teungku Amphon nyang laén dan Teungku Iméum Abyatar meunan cit teuma deungon Yoab, panglima angkatan prang Teungku Amphon. Teuma gobnyan hana geuundang Nabi Sulaiman.

20 Teungku Amphon Nyang Mulia, banmandum rakyat Israel nibak saátnyoe teungoh teupreh-preh keuputosan Teungku Amphon keuhai soe kheueh nyang teuma jeuet keugeunantoe Teungku Amphon keu teu baiát sibagoe raja.

21 Meunyoe Teungku Amphon hana neubri keuputosan nyan, ka pasti teuma meunyoe Teungku Amphon ka meuninggai donya, ulôn dan aneuëk agam ulôn jipeusaneut sibagoe tukang khianat."

22 Teungoh Batsyeba mantong geupeugah haba nyan, Nabi Natan pih trok teuma ubak meuligoe nyan.

23 Laju raja geubri téé keuhai Natan teuka keunan. Batsyeba laju geuteubiet, dan Nabi Natan geutamong, laju geusujut dikeue Teungku Amphon Raja.

24 Nabi Natan geupeugah, "Teungku Amphon Nyang Mulia, peu kheueh Teungku Amphon ka neu peumaklum ubak rakyat bahwa Adonia teuma jimat geunantoe Teungku Amphon jeuet keuraja?

25 Uroenyoe cit teuma jihnyan ka jipeuseumah bubiri nyang cukob le, leumô agam dan aneuëk leumô nyang teumbon-teumbon. Banmandum aneuëk agam Teungku Amphon ka jiundang. Meunan cit deungon dumna panglima angkatan prang Teungku Amphon, dan Teungku Iméum Abyatar. Awaknyan jinoenyoe teungoh jipeuget khanuri deungon gobnyan sira jisumeurak nyang meuhubo-hubo, 'Udeb Raja Adonia!'

26 Teuma, gobnyan hana geu undang ulôn. Teungku Iméum Zadok dan Benaya meunan cit deungon Nabi Sulaiman hana geu undang.

27 Peu kheueh Teungku Amphon nyang yue gobnyan sampoe geupeubuet banmandum nyang lagéenyoe, deungon hana neubri téé ubak peugawée Teungku Amphon nyang laén soe nyang teuma jeuet keugeunantoe Teungku Amphon?"

28 Raja Nabi Daud geupeugah, "Gata jakhôl keunoe si Batsyeba bubagaih jijak meuhadab

ulôn." Deungon nyan lé Nabi Natan geuteubiet laju dan geutamong teuma lom Batsyeba jak meuhadab raja.

29 Laju geupeugah lé raja ubak gobnyan, "Keubiet ulôn ka lheueh lôn meujanji ubak droeneueh, deumi nan TUHAN, Po teu Allah ureuëng Israel, bahwa Nabi Sulaiman aneuëk agam gata nyan teuma jeuet keugeunantoe ulôn teubaiát keu raja. Nah, phon saátnyoe ulôn meujanji ubak gata deumi nan TUHAN nyang udeb, nyang ka geupeu leupah ulôn nibak banmandum mara bahya, bahwa nibak uroenyoe cit teuma ulôn peutrok janji ulôn ubak gata."

31 Dan geusujut kheueh Batsyeba sira geupeugah, "Udeb kheueh Paduka Raja siumu masa!"

32 Laju Raja Nabi Daud geuyue jakhôi Zadok, Natan dan Benaya yue meuhadab ubak gobnyan. Óh ka lheueh awaknyan jitamong u dalam,

33 geupeugah kheueh laju lé raja ubak awaknyan, "Gatajak hôi kheueh laju bubena peuwira ulôn dan tajak kheueh laju deungon awaknyan ubak Nabi Sulaiman aneuëk agam ulôn nyan. Tapeuék kheueh jihnyan u ateueh bagal ulôn keudroe, dan taba laju jihnyan ubak mata ié di Gihon.

34 Di teupatnyan eunteuk Natan dan Zadok harôh jibaiát laju Nabi Sulaiman nyan jeuet keuraja Israel. Óh ka lheueh nyan gatanyoe banmandum harôh tayueb beureuguih sira gata seumurak, 'Udeb Raja Sulaiman!'

35 Óh ka lheuehnyan tairéng kheueh jihnyan lom mangat jiwoe keunoe dan jijakduek ubak tahta ulôn, sabab jihnyan kheueh nyang ka ulôn piléh jeuet keuraja keugeunantoe ulôn keu jipeurintah ateueh Israel dan Yehuda."

36 "Get, Teungku Amphon," geuseuôt lé Benaya, "seumoga TUHAN, Allah Teungku Amphon, geupeukong peurintah Teungku Amphon nyan.

37 Lagée nyang ka-ka TUHAN na sabe meusajan Teungku Amphon, seumoga Gobnyan pih na sabe deungon Nabi Sulaiman. Seumoga TUHAN geupeujeuet peumeurintah Nabi Sulaiman nyan leubeh jaya lom nibak peumeurintah Teungku Amphon."

38 Dan Zadok, Natan, Benaya dan peungawai pribadi raja geupeusila Nabi Sulaiman geuék u ateueh bagal raja, laju awaknyan geuiréng gobnyan ubak mata ié di Gihon.

39 Óh ka lheuehnyan Zadok laju geucok teupat minyéuk zaiton nyang ka geuba atranyan nibak khimah TUHAN, laju gobnyan geubaiát Nabi Sulaiman deungon cara geuboh minyéuk nyan. Beureuguih pih laju teuyueb dan banmandum ureuëng nyang na teuka keunan laju jisumeurak, "Udeb Raja Sulaiman!"

40 Óh ka lheuehnyan awaknyan banmandum ji-iréng gobnyan jijakwoe sira jikuk ngon jisumeurak nyang meuhubo, meunan cit hana keutinggalan sira teuyueb suleng, sampoe tanoh nibak teupat geugidongnyan siulah-ulah lagée ka beukah kareuna ramé that-that ureuëng nyang jaknyan.

41 Adonia dan banmandum jamé gobnyan banmantong seuleusoe geupeuna khanuri, watée teudeungoe buet ramé nyan. Bak watée Yoab geudeungoe su beureuguih, laju gobnyan geuteumanyong. "Peue nyang ka teujadi di banda sampoe su nyang riôh ramé dan subra lagoena?"

42 Yoab gohlom seuleusoe geupeugah haba, teuka kheueh deungon hana sangka-sangka Yonatan, aneuëk Teungku Imeum Abyatar, "Jak tamong," kheun Adonia. "Gata ureuëng gét, pasti nyang gata ba haba nyang gét teuma."

43 "Meuáh, bukon haba nyang jroh," geujaweueb lé Yonatan. "Raja Daud ka geuangkat Nabi Sulaiman jeuet keuraja!"

44 Zadok, Natan, dan Benaya meunan cit deungon peungawai pribadi raja ka geuyue jak iréng Nabi Sulaiman. Awaknyan ka geupeuék Nabi Sulaiman u ateueh bagal raja,

- ⁴⁵ dan Zadok deungon Natan ka geulantek gobnyan nibak mata ié Gihon. Jinoenyoe awaknyan ka jigisa u banda sira jisumeurak ngon jimeulikak deungon hibat jih, dan banmandum banda ka meugah di ureuëng ramé ka habéh jiteupeu dan ka ka-ak ka-ok. Nyang kheueh keuramé nyang gatanyoe deungoe buno.
- ⁴⁶ Nabi Sulaiman bak saát nyoe ka jeuet keuraja.
- ⁴⁷ Meunan cit banmandum peuwira raja ka geujak geubri haba seulamat ubak Raja Daud. Awaknyan geupeugah, 'Seumoga Po teu Allah Teungku Amphon geupeujeuet Nabi Sulaiman nyan leubeh meusyeuhu nibak Teungku Amphon; seumoga peumeurintah Nabi Sulaiman nyan leubeh jaya nibak peumeurintah Teungku Amphon.' Óh lheueh nyan nibak teupat éh gobnyan, Nabi Daud geusujut geuseumah Po teu Allah,
- ⁴⁸ dan geumeu doá, 'Teupujoe kheueh Droeneueh ya TUHAN, Allah nyang jiseumah lé umat Israel. Nibak uroenyoe sidroe nibak keuturonan ulôn ka Droeneueh angkat jeuet keuraja keugeunantoe ulôn. Dan Droeneueh ka neupeu idhin ubak ulôn udeb beujeuet ulôn kalon!' "
- ⁴⁹ Bubena jamé Adonia ka jeuet keuteumakot ngon yo, sampoe awaknyan banmandum jidong dan laju jijak, maséng-maséng jicok rot jih keudroe.
- ⁵⁰ Dan bak watéenyang cit teuma Adonia teumakot that-that ubak Nabi Sulaiman, akhéjih gobnyan laju jiplueng ubak Khimah TUHAN dan laju geumat ujong-ujong miseubah nyang na disinan.
- ⁵¹ Di ureuëng laén laju jijak britée hainyan ubak Nabi Sulaiman. Awaknyan jipeugah bahwa Adonia gét that teumakot ubak Nabi Sulaiman, teuma gobnyan ka jijak ubak miseubah dan jimat laju ujong-ujong miseubah nyan sira jipeugah, "Ulôn hana lôn séuk disinoe sigohlom Nabi Sulaiman geumeusumpah ubak ulôn bahwa gobnyan hana geupoh maté ulôn."
- ⁵² Nabi Sulaiman geujaweueb, "Meunyoe jihnyan meupi-e ngon nyang jroh, jihnyan hana teuhuköm bahpih meubacut pih; teuma meunyoe jihnyan jipeubuet buet nyang jeuhet, jihnyan harôh teupoh maté."
- ⁵³ Laju raja geuyue ureuëng laén geuyue jakcok Adonia nibak miseubah nyan. Dan teuka kheueh Adonia jijak meuhadab raja, dan laju jisujut dikeue gobnyan. Laju Raja geupeugah, "Jinoenyoe kajeuet gata jakwoe!"

CHAPTER 2

Bak watée ajai gobnyan ka tô, Nabi Daud laju geuhôi Nabi Sulaiman, aneuëk agam geuh nyan, dan laju geubri peusan-peusan gobnyan nyang keuneulheueh. Nabi Daud geupeugah,

- ² "Ka trok saát jih ulôn meuninggai donya nyoe. Bah kheueh gata yakén dan beurani.
- ³ Tapeubuet kheueh peue nyang geupeurintah lé TUHAN Po teu Allah gata. Tataát kheueh ubak banmandum huköm-huköm dan peurintah-peurintah nyang na teutuléh didalam Kitab Nabi Musa, deungon nyan teuma homantong nyang gata jak gata meuhase nibak peue mantong useuha gata.
- ⁴ Meunyoe gata taát ubak TUHAN, Gobnyan teuma geupeuteupat peue mantong nyang geupeujanji bahwa keuturonan ulôn nyang mat peurintah ateueh Israel, asai awaknyan deungon sipeunoh até dan sigeunab jiwa sabe seutia jitaát ubak peurintah TUHAN.
- ⁵ Na lom saboh hai teuk! Gata pasti teuingat peue nyang ka geupeubuet lé Yoab u ateueh ulôn deungon cara jipoh maté bandua droe peuwira Israel, awaknyan na kheueh Abner aneuëk Ner dan Amasa aneuëk Yeter. Ureuëng nyan jipoh maté awaknyoe bak watée

damé, bukon lam keuadaan prang, keu jibalah seumupoh nyan nyang ka jipeubuet lam prang. Jihnyan jipoh maté ureuëng nyang hana meusalah teuma jinoenyoe ulôn kheueh nyang harôh tanggung banmandum buet jih nyan dan ulôn kheueh nyang meudeurita.

⁶ Lé sababnyan hai, aneuëk ulôn, gata harôh tacok tendakan ateueh jih nyan meunurot peue nyang gata anggab jroh; ulôn lakée bék gata peubiyeu jihnyan meuninggai deungon cara biasa.

⁷ Teuma keu aneuëk agam Barzilai nibak Gilead bah kheueh gata tapeusaneut jihnyan seucara gét-gét. Gata harôh tjamin awaknyan tieb-tieb uroe, sabab awaknyan ka jipeubuet nyang jroh keu ulôn bak watée ulôn peuplueng droe nibak aduen gata, Absalom.

⁸ Keuhai Simei aneuëk Gera di banda Bahurim didalam wilayah Benyamin, na cit peusan ulôn keu gata. Watée ulôn jak di Mahanaim, Simei nyan uroe jéh jikutok ulôn deungon keujam that. Teuma óh dudoe bak watée jihnyan teuka jijak tueng ulôn nibak Krueng Yordan, ulôn meusumpah ubak jihnyan deumi TUHAN bahwa ulôn hana ulôn peumaté jihnyan.

⁹ Teuma nyoe kheueh amanat lôn keu gata: Bék tapeubiyeu jihnyan beubaih nibak mubagoe huköman. Ulôn kuteupeue bahwa gata na kheueh ureuëng bijak sana; jadi, bahpi jihnyan ka tuha, ta useuha kheueh mangat jihnyan teuhuköm maté."

¹⁰ Óh ka lheueh geupeugah nyan hana treb teuma óh lheueh nyan Nabi Daud pih meuninggai donya dan laju teupeukubu nibak Banda Daud.

¹¹ Gobnyan jeuet keuraja Israel treb jih na peuet ploh thon: tujuh thon gobnyan geuduek di Hebron, dan lhée ploh lhée thon di Yerusalem.

¹² Óh lheueh Nabi Daud nyan meuninggai donya, laju geu ék Nabi Sulaiman jeuet keuraja keugeunantoe bapak geuh Nabi Daud. Kekuasaan Nabi Sulaiman sibagoe raja keubiet that-that kong.

¹³ Bak siuroe, Adonia geujak ubak Batsyeba. Geutanyong kheueh lé Batsyeba ubak gobnyan, "Peu kheueh gata saweue nyoe na meukeusut nyang keu gét?" "Beutôi," jaweueb Adonia.

¹⁴ Laju gobnyan geutamah lom, "Na sapeue-peue nyang ulôn keuneuk lakée nibak mak." "Peue nyan?" geutanyong lé Batsyeba.

¹⁵ Jaweueb lé Adonia, "Mangat Mak teupeue bahwa ulôn kheueh nyang seuharôh jih jeuet keuraja; nyang ka jiharab lé bansaboh nanggroe Israel. Teuma nyang jeuet na kheueh nyang laén; adoe ulôn nyang jeuet keu raja, kareuna TUHAN nyang meuheuet nyang lagée nyan.

¹⁶ Jinoenyoe na sapeue-peue nyang ulôn lakée, nyang ulôn lakéenyoe deungon bit-bit that ulôn meuharab lé poma bék neutulak."

¹⁷ "Peue nyang gata lakée nyan?" geutanyong lé Batsyeba ubak aneuëk geuhnyan. Geujaweueb lé Adonia, "Ulôn meulakée mangat poma neutem lakée ubak Raja Nabi Sulaiman mangat gobnyan geupeu idhin ubak ulôn lôn meukawen deungon si Abisag, aneuëk dara nibak Sunem nyan. Ulôn yakén Nabi Sulaiman hana geutulak peue nyang poma lakée nyan."

¹⁸ "Nyoe, gét kheueh," geujaweueb lé Batsyeba. "Ulôn teuma lôn jak meututo hainyan deungon raja keu gata."

¹⁹ Dan geujak kheueh laju Batsyeba ubak raja keu geujak peusampoe meukeusut até Adonia nyan. Raja Sulaiman laju geudong dan geuseumah laju ubak teuôt sira geusujut dikeue poma geuhnyan, óh lheuehnyan geujak duek lom u ateueh tahta keurajeuen geuh. Óh lheuehnyan geuyue laju ureuëng laén jijak mita kurusi mangat jipeuduek disiblaih u uneuen gobnyan mangat poma geuh nyan hase geuduek disinan.

²⁰ Óh ka lheueh geuduek, geupeugah kheueh lé Batsyeba ubak Nabi Sulaiman aneuëk

droe geuh nyan, "Maknyoe keuneuk meulakée nyang ubit that ubak gata. Poma meuharab dak jeuet bék kheueh gata tulak peue nyang mak lakée nyoe." "Peue nyang mak lakée nyan?" geutanyong lé Nabi Sulaiman. "Ulôn hana teuma lôn tuan tulak."

21 Geujaweueb lé Batsyeba, "Gata peuidhin kheueh keu Adonia, aduen gata nyan jimeukawen deungan Abisag."

22 "Pakon jeuet nyang nyan poma lakée ubak ulôn?" geutanyong lé Nabi Sulaiman. "Nyan saban cit deungan jilakée tahta keurajeuen nyoe ubak ulôn. Bukon kheueh gobnyan aduen ulôn? Dan lom Teungku Imeum Abyatar dan Yoab geudong blaih gobnyan!"

23 Óh ka lheueh geupeugah meunan geumeusumpah kheueh laju Nabi Sulaiman ubak TUHAN, "Bah kheueh ulôn nyoe keunong kutok nibak TUHAN, meunyoe ulôn hana ulôn huköm maté Adonia kareuna peue nyang ka geulakée nyan!"

24 TUHAN ka geupeukukoh teupat duek ulôn nibak tahta ureuëng syiek ulôn, Nabi Daud. TUHAN ka geupeutrok janji Gobnyan dan ka teuma geubri keurajeuen nyoe keu ulôn dan keuturonan ulôn. Ulôn meusumpah deumi TUHAN nyang udeb bahwa Adonia teuma meuninggai nibak uroenyoe cit teuma!"

25 Dan Nabi Raja Sulaiman laju geupeurintah ubak Benaya mangat jijak poh maté Adonia.

26 Óh lheueh nyan geupeugah kheueh lé Raja Nabi Sulaiman ubak Teungku Imeum Abyatar, "Tajak kheueh laju u gampông droe gata di Anatot. Gata ka patot teuhuköm maté, teuma nibak uroenyoe ulôn hana ulôn poh gata, kareuna bak watée gata mantong meusajan deungan ayah ulôn Nabi Daud, gata meusajan tarasa pakriban peudeh deurita nyan. Dan gata cit teuma nyang uroih Peuto Peujanjian TUHAN."

27 Dan Nabi Sulaiman pi geupeucat teuma Abyatar sibagoe teungku imeum. Deungan peue nyang ka geupeubuet lé Nabi Sulaiman nyan peue nyang ka geupeugah lé TUHAN di Silo keuhai keuturonan Teungku Imeum Eli ka jeuet keunyataan.

28 Yoab geudeungoe keuhai peue nyang ka teujadi nyan. Sampoe gobnyan ka jeuet keuteumakot sabab gobnyan geudong blaih Adonia. Teuma, yoh masa dilée gobnyan hana geudong blaih Absalom. Dan gobnyan laju geuplueng ubak Khimah TUHAN óh trok keunan laju geumat ujong-ujong miseubah.

29 Haba nyoe laju teupeusampoe ubak Raja Nabi Sulaiman. Dan Nabi Sulaiman laju geuyue Benaya mangat jijak poh maté Yoab.

30 Benaya jijak laju ubak Khimah TUHAN dan jipeugah ubak Yoab, "Raja geuyue gata Tateubiet di sinan!" "Hán kutem," geupeugah lé Yoab, "ulôn keuneuk meuninggai disinoe." Benaya laju jigisa dan jipeugah laju hainyan ubak Raja Nabi Sulaiman.

31 Ban geudeungoe lagée nyan laju raja geupeugah, "Tajak kheueh dan tapeubuet kheueh peue nyang ka jipeugah nyan. Tapoh maté laju jihnyan dan óh lheueh nyan takubu laju u dalam jrat, mangat ulôn dan banmandum keuturonan ureuëng syiek ulôn hana meutanggong jaweueb le keuhai jipoh maté nyang jipeubuet lé Yoab ateueh ureuëng-ureuëng nyang hana meusalah.

32 TUHAN teuma geuhuköm gobnyan sabab le that jipoh ureuëng sampoe maté nyang hana geuteupeue mubacut pi lé ureuëng syiek ulôn. Abner peuwira Israel, dan Amasa peuwira Yehuda, ban dua droe ureuëng nyan hana meusalah. Awaknyan leubeh gét nibak Yoab nyan keudroe, teuma lé Yoab ka jipoh maté awaknyan.

33 Huköm sabab dua droe peuwira nyang maté na kheueh tanggong jaweueb Yoab dan keuturonan gobnyan keu siumu masa. Teuma banmandum keuturonan bapak ulôn nyang jeuet keuraja, sabe geubri beureukat lé TUHAN -- awaknyan meu untông."

34 Dan jijak kheueh laju Benaya ubak Khimah TUHAN óh ban trok keunan laju jipoh maté Yoab disinan. Dan Yoab nyang ka jeuet keu manyét nyan geukubu laju di rumoh gobnyan di luwa banda.

- ³⁵ Óh lheueh nyan lé Raja Nabi Sulaiman laju geu baiát Benaya jeuet keu panglima prang keugeunantoe Yoab, dan Zadok geu baiát jeuet keu teungku imeum keugeunantoe Abyatar.
- ³⁶ Óh ka lheueh nyan Raja Nabi Sulaiman laju geuhôi Simei dan geupeugah ubak gobnyan, "Tajak peugét kheueh laju rumoh keu droe gata di Yerusalem nyoe. Tatinggai kheueh di rumoh nyan dan bék gata teubiet nibak lam banda.
- ³⁷ Meunyoe gata tajeuet teubiet dan gata jeumeurang aneuk Krueng Kidron, gata harôh teupoh maté; dan gata keudroe kheueh nyang harôh ta-tanggung buet nyang salah nyan."
- ³⁸ "Get, Deulat Teungku Amphon," jaweueb Simei. "Ulôn kuturot peue nyang Teungku Amphon peurintah." Dan tinggai kheueh Simei di Yerusalem.
- ³⁹ Óh ka lheueh na lhée thon jiteuka kheueh hai nyang lagée nyoe bagoe: Na dua droe namiet Simei jiplueng u Gat, ubak Raja Akhis bin Maakha. Watée ubak Simei teujak peusampoe keuhai nyan, gobnyan
- ⁴⁰ laju jipasang peulana ateueh keuleudée dan laju jijak ubak Raja Akhis di Gat dan óh trok keunan laju jimita namiet jihnyan. Disinan laju meuteumé awaknyan dan jipeuwoe laju awaknyan ban dua.
- ⁴¹ Bak watée Nabi Sulaiman geuteupeue peue nyang ka jipeubuet lé Simei nyan,
- ⁴² gobnyan geuyue hôl laju Simei mangat jijak meuhadab dan geupeugah, "Ulôn ka ulôn peujeuet gata tameujanji deumi TUHAN bahwa gata hana tatinggai Yerusalem. Dan meunan cit di ulôn ka lheueh ulôn peu ingat ubak gata meunyoe gata tateubiet nibak Yerusalem, gata harôh maté. Lé sababnyan, gata ka tameujanji dan tatem taát ubak janji nyang ka ulôn peurintah nyan, bukon?
- ⁴³ Teuma jinoenyoe pakon gata iengkeue janji gata nyan dan gata langgeh peurintah ulôn?
- ⁴⁴ Gata tateupeue that-that banmandum buet gata nyang jeuhet ateueh ayah ulôn. Lé sababnyan TUHAN geuhuköm gata.
- ⁴⁵ Teuma ulôn teubri beureukat dan keurajeuen ureuëng syiek ulôn teuma geupeukhong sampoe siumu masa."
- ⁴⁶ Óh ka lheueh geupeugah nyang lagée nyan, raja laju geubri peurintah ubak Benaya dan jijak kheueh laju Benaya jijak poh maté Simei. Jinoenyoe Nabi Sulaiman ka geumat kuasa peunoh didalam keurajeuen gobnyan.

CHAPTER 3

Raja Nabi Sulaiman geupeujeuet nanggroe Meusé sibagoe rakan gobnyan deungan geumeukawen ngon sidroe putroe raja nanggroe Meusé. Putroe nyan geuba lé Raja Nabi Sulaiman u banda Nabi Daud keu tinggai disinan sampoe meuligoe raja dan Baét TUHAN meunan cit kuta-kuta nyang na bansilingka Yerusalem seuleusoe teupeudong lom teuma.

² Sabab Baét TUHAN gohlom teupeudong bak watée nyan, rakyat mantong jipeuseumah keureubeuen nibak meubagoe teumpat.

³ Nabi Sulaiman geugaséh TUHAN dan geuseutôt peutunyok-peutunyok nibak ayah geuh, teuma gobnyan mantong geusie dan geupeuseumah beulatang nibak meubagoe teumpat.

⁴ Teumpat iébadat nyang paleng meusyeuhu na di Gibeon. Nabi Sulaiman kayém that geupeuseumah keureubeuen nibak teumpat nyan. Nibak siuroe, lagée nyang ka-ka, gobnyan geujak lom keudeh.

⁵ Malam nyan TUHAN geupeuleumah droe ubak gobnyan lam lumpo dan geupeugah,

"Nabi Sulaiman, lakée kheueh peue nyang gata lakée, nyang gata lakée nyan Ulôn jok keu gata!"

⁶ Nabi Sulaiman geujaweueb, "TUHAN, Droeneueh ka neutunyok bahwa Droeneueh biet-biet neugaséh that keu ayah lôn Nabi Daud, hamba Droeneueh nyan. Gobnyan get, jujoelom seutia ubak Droeneueh. Dan sibagoe jaminan bahwa keusilanjut jih Droeneueh teutab neugaséh gobnyan, Droeneueh neujok ubak gobnyan sidroe aneuëk agam nyang jinoenyoe geumat keurajeuen geunantoe gobnyan.

⁷ Ya TUHAN, Po teu Allah ulôn, Droeneueh ka neuangkat ulôn jeuet keu raja keugeunantoe ureuëng syiek ulôn, bahpi ulôn nyoe mantong that muda gohlom lôn teupeue pakriban cara lôn peubuet peurintah.

⁸ Ulôn na lamkawan bansa nyang ka TUHAN piléh jeuet keu umat Droeneueh keudroe. Awaknyan na kheueh saboh bansa nyang rayeuk nyang hana teukira le jih.

⁹ Sabab nyan, ya TUHAN, neubri kheueh kira jih keu ulôn keubijaksanaan nyang ulôn peureulée mangat jeuet ulôn peurintah umat Droeneueh nyoe deungon ade dan mangat jeuet teupeubeda toh nyang jroh dan toh nyang jeuhet. Meunyoe hana lagéenyan, panena mungken ulôn hase lôn peurintah umat Droeneueh nyang raya nyoe?"

¹⁰ TUHAN galak deungon peue nyang ka geulakée lé Nabi Sulaiman nyan,

¹¹ dan geupeugah ubak geuhnyan, "Sabab gata talakée keubijaksanaan mangat tamat peurintah deungon ade, dan bukon umu nyang panyang dan keukayaan keu droe gata keudroe atawa keuhai maté ateueh musoh-musoh gata,

¹² maka peue nyang ka gata lakée nyan teuma Ulôn peupeunoh. Ulôn teuma Ulôn peujeuet gata leubeh bijaksana dan leubeh meu iéleumé peungeutahuan nibak soe mantong, bahpi nyan yoh watée ilée meunan cit nibak masa nyang teuma teuka.

¹³ Dan meunan cit peue nyang hana gata lakée nyan teuma Ulôn bri cit keu gata: siumu udeb gata kaya dan jihoreumat leubeh nibak raja nyang laén dipat mantong di ateueh bumoenyoe.

¹⁴ Dan meunyoe gata, lagée bapak gata Nabi Daud, gata taát ubak Ulôn dan taseutôt banmandum huköm-huköm Ulôn, Ulôn teuma Ulôn bri keu gata umu nyang panyang."

¹⁵ Óh ka jaga nibak teungéut nyan, Nabi Sulaiman laju geuteupeue bahwa TUHAN Allah ka geupeugah haba ubak gobnyan didalam lumpo. Dan geugisa kheueh laju gobnyan u Yerusalem dan geudong laju dikeue Peuto Peujanjian TUHAN dan disinan laju geupeuseumah keureubeuen nyang teutot dan keureubeuen peudamé. Óh lheuehnyan laju geupeuna khanuri keu peugawée gobnyan.

¹⁶ Bak siuroe, na dua droe ureuëng inong jeuhet jijak meuhadab ubak Nabi Sulaiman.

¹⁷ Sidroe lamkawan ureuëng inong nyan jipeugah, "Amphon Teungku Po Nyang Mulia, ulôn deungon ureuëng inong nyoe tinggai saboh rumoh. Hana ureuëng laén nyang na tinggai meusajan kamoe. Na meupadub watée nyang ka u likot, ulôn na lôn peulahé sidroe aneuëk agam. Dua uroe teuma óh lheueh nyan ureuëng inong nyoe pih jipeulahé teuma sidroe aneuëk agam.

¹⁹ Bak simalam teungoh kamoe mangat that teungéut, di ureuëng inong nyoe hana jisaja teuginton aneuëk jih nyan sampoe maté.

²⁰ Teungoh malam di ulôn pi teungoh mangat that teungéut, ureuëng inong nyan jibeudôh laju jicok aneuëk ulôn nyang teungoh jiteungeuet nibak binéh geuniréng ulôn. Dan aneuëk ulôn nyan laju jipeu-éh nibak teupat éh jih, dan aneuëk jih nyang ka maté nyan laju teuma jikeubah nibak geunireng ulôn.

²¹ Óh singoh beungoh, bak watée ulôn beudôh dan lôn keuneuk suleueng mom keu aneuëk ulôn nyan, ulôn ngieng aneuëk ulôn nyan ka maté. Óh ka lheueh ulôn peurati ngon lôn seulidek, deuh kheueh bahwa aneuëk nyang ka maté nyan bukon aneuëk ulôn."

²² "Sulet!" jipeugah lé ureuëng inong nyang laén nyan. "Nyang udebnyoe aneuëk agam ulôn seudangkan nyang maté nyan na kheueh aneuëk agam gata!" "Hán kutem!" jipeugah lé ureuëng inong nyang phon nyan. "Nyang ka maté nyoe na kheueh aneuëk agam gata, dan nyang udeb nyan na kheueh aneuëk agam ulôn!" Meunan kheueh awaknyan jimeudakwa dikeue Raja Nabi Sulaiman nyan.

²³ Laju geupeugah lé Raja Nabi Sulaiman, "Gata nyoe bandua ta-éh maséng-maséng tameungaku bahwa aneuëk agam nyang mantong udebnyoe na kheueh aneuëk gata dan bukon nyang ka maté nyan."

²⁴ Óh lheueh geupeugah lagéenyan Nabi Sulaiman laju geuyue ureuëng laén jijakcok peudeueng.

²⁵ Óh lheueh nyan Nabi Sulaiman laju geupeurintah, "Gata koih laju jeuet dua khan aneuëk banyak nyan, óh lheueh nyan gata bagi laju keu awaknyan maséng-maséng sikhian sapo."

²⁶ Ban jideungoe peurintah nyan di poma nyang sibeuna jih nibak aneuëk agam nyan laju geupeugah, "Amphon, Deulat Teungku Po, bék neupoh maté aneuëk banyak nyan. Neujok kheueh mantong keu inong nyan." Ureuëng inong nyan jipeugah lagée nyan sabab jihnyan lumpah jigaséh keu aneuëk jih nyan. Teuma di ureuëng inong nyang sidroe teuk nyan jipeugah, "Nyoe, neukoih mantong, bah kheueh meusidroe hana meuteumé nibak kamoe!"

²⁷ Dan geupeugah kheueh lé Nabi Sulaiman, "Bék tapoh aneuëk banyak nyan! Tajok laju ubak ureuëng inong nyang phon nyan -- jihnyan kheueh mak nibak aneuëk banyak nyan."

²⁸ Bak watée bansa Israel jideungoe keuhai keuputusan Nabi Sulaiman dalam peukara nyan, awaknyan meurasa that-that kagum ubak Nabi Sulaiman nyan. Sabab nyata kheueh teuma, bahwa Po teu Allah ka geubri keu gobnyan hikeumat mangat geupeubuet ade.

CHAPTER 4

Nabi Sulaiman ka jeuet keuraja ateueh banmandum nanggroë Israel.

² Nyoe kheueh peujabat-peujabat manyang nyang geuangkat lé Nabi Sulaiman: Teungku-teungku imeum: Zadok, Azarya aneuëk Zadok, Abyatar Keu seukeutaréh nanggroë: Elihoref dan Ahia, awaknyan na kheueh aneuëk-aneuëk Sisia Beundahara nanggroë: Yosafat aneuëk Ahilud Panglima prang: Benaya, aneuëk Yoyada Kepeungawas dumna bupati: Azarya, aneuëk Natan Keupeunaseuhat raja: Teungku Imeum Zabud, aneuëk Natan Nyang jeuet keu ulée rumoh tangga meuligoe: Ahisar Nyang jeuet keu ulée keureuja rodi: Adoniram, aneuëk Abda

⁷ Meunan cit di Nabi Sulaiman nyan geu angkat teuma dua blaih droe bupati nyang geupeutugaih bansaboh nanggroë Israel. Tugaih awaknyan na kheueh geupeusapat dalam wilayah gobnyan dumna bahan peunajoh keu peunajoh raja dan banmandum asoe meuligoe. Tieb-tieb bupati seucara meugantoe-gantoe meutanggong jaweueb ateueh hainyan nyang treb jih sibuleuen tieb-tieb thon.

⁸ Ban dua blaih droe bupati nyan jipimpén teuma lé sidroe gubunur. Nyoe kheueh nan-nan bupati dan wilayah keukuasaan awaknyan: Ben-Hur: di daerah gunung-gunong Efraim Ben-Deker: banda Makas, Saalbim, Bet-Semes, Elon, Bet-Hanan Ben-Hesed: banda Arubot, Sokho, dan banmandum daerah Hefer Ben-Abinadab, lakoe si Tafat aneuëk inong Nabi Sulaiman: ban siluroih daerah Dor Baana aneuëk Ahilud: banda Taanakh, Megido, dan banmandum daerah nyang tô ngon Bet-Sean, tô ngon banda Sartan disiblahi u seulitan banda Yizreel sampoe trok u banda Abel-Mehola dan banda

Yokmeam. Ben-Geber: banda Ramot di Gilead, gampông-gampông nyang na di Gilead na kheueh atra kawôm Yair keuturonan Manasye, daerah Argob di Basan; banmandum nyan na 60 boh banda nyang raya nyang teupeukong deungon kuta dan palang-palang peurunggu nibak tieb-tieb pintoe geureubang jih nyan Ahinadab aneuëk si Ido: daerah Mahanaim, Ahimaas, lakoe Basmat aneuëk inong Nabi Sulaiman: daerah Naftali Baana aneuëk Husai: daerah Asyer, banda Alot Yosafat aneuëk Paruah: daerah Isakhar Simei aneuëk Ela: daerah Benyamin Geber aneuëk Uri: daerah Gilead, nyang yoh masa ilée jikuasa lé Sihon raja Amori, dan Og raja Basan.

20 Ureuëng Yehuda dan ureuëng Israel le jih na lagée anou dibinéh pasi. Bak awaknyan na peunajoh nyang seb dan ié jieb nyang meulimpah keu teupeuguna dan udeb awaknyan pih keubiet that makmu.

21 Tieb-tieb keuluwarga na lampôh anggô ngon lampôh bak ara. Siumu udeb Nabi Sulaiman rakyat bansaboh Yehuda dan Israel phon di Dan trok u Bersyeba udeb awaknyan keubiet that aman dan teuntram. Sabab banmandum raja nyang na tinggai disiblahi u barat Efrat jitaklhok ubak gobnyan, dan banmandum bansa nyang na bansikeulileng keurajeuen gobnyan jimeusabat deungon gobnyan. Tanoh nyang na disiblahi u barat Krueng Efrat phon di Tifsah nibak binéh Krueng Efrat sampoe laju u barat nibak banda Gaza di Filistin sampoe trok ubak bataih nanggroe Meusé, bansaboh nyan na kheueh ka geukuasa lé Nabi Sulaiman. Bansa-bansa nyang na disinan ka jitaklhok ubak gobnyan sira jibayeue upeti. Bahan peunajoh nyang geupeureulée lé Nabi Sulaiman tieb-tieb uroe na kheueh 5.000 arée teupông halôh, 10.000 arée teupông gasa, 10 boh leumô lam weue, 20 boh leumô di blang, dan 100 boh bubiri. Seulaén nibaknyan na lom rusa, kijang, menjangan dan cicém.

26 Nabi Sulaiman nyan na teuma 12.000 droe tantra meuguda dan 40.000 boh weue keu guda-guda nyang jitarek geuritan-geuritan gobnyan.

27 Seucara meugantoe-gantoe, nyang treb jih sibuleuen, tieb-tieb bupati geuseurah bahan peunajoh keu Raja Nabi Sulaiman dan keu mandum ureuëng nyang na meuteumé peunajoh di meuligoe, sampoe awaknyan hana kureueng, meusapeue pih.

28 Meunan cit tieb-tieb bupati nyan geubri cit teuma gandom dan jeurami keu banmandum guda Nabi Sulaiman, bah kheueh nyan guda geuniduek meunan cit deungon guda geuritan. Peunajoh beulatang nyan geuba ubak tieb-tieb weue guda seuduble nyang teupeureulée.

29 Po teu Allah geubri ubak Nabi Sulaiman hikeumat, dan peungeutahuan nyang luwa biasa, dan peungeurtian nyang cukob lhok.

30 Di Nanggroe-nanggroe timu dan di nanggroe Meusé hana ureuëng nyang leubeh carông seulaén gobnyan.

31 Gobnyan bit-bit ureuëng nyang paleng carông nibak banmandum ureuëng. Gobnyan leubeh nibak Etan ureuëng Ezrahi, Heman, Kalkol dan Darda aneuëk-aneuëk Mahol. Nan Nabi Sulaiman kameusyeuhu dipat mantong di nanggroe-nanggroe bansikeulileng nanggroe gobnyan.

32 Na 3.000 boh peupatah dan leubeh nibak siribée boh lagu nyanyoe nyang ka geukarang.

33 Gobnyan hase geupeugah haba deungon bubena bak kayée dan teunaman nyang laén -- nibak bak ceumara Libanon sampoe ubak naleueng hisop nyang na jitimoh nibak beuton-beuton batée. Meunan cit gobnyan hase geupeugah haba deungon dumna beulatang, lagée ngon miseu jih cicém, beulatang nyang jijak ngon pruet meunan cit deungon uengkot.

³⁴ Dumna raja bansigom donya ka geudeungoe keuhai keubijaksanaan dan keuhebatan Nabi Sulaiman nyan sampoe ureuëng laén jikirém waki jih keu jijak deungoe gobnyan peugah haba.

CHAPTER 5

Hiram, raja di nanggroë Tirus, sabena geumeusahabat deungon Raja Nabi Daud. Bak watée Hiram geudeungoe bahwa Nabi Sulaiman ka jeuet keu raja keugeunantoe Nabi Daud, bapak gobnyan, Hiram nyan laju geu utoih ureuëng droe geuh mangat jijak meurumpok deungon Nabi Sulaiman.

² Meunan cit di Nabi Sulaiman pi laju geukirém peusan ubak Hiram,

³ "Raja Hiram Nyang Mulia! Teuntée Teungku neuteupeue bahwa ureuëng syiek ulôn Nabi Daud sabe geumuprang kareuna jiseurang lé musoh di nanggroë-nanggroë nyang na di silingka kamoe. Dan sabab TUHAN gohlom geubri meunang ateueh banmandum musoh gobnyan, gobnyan gohlom na watée geupeudong geudong teumpat iébadat ubak TUHAN Allah gobnyan.

⁴ Teuma jinoenyoe TUHAN Po teu Allah ulôn ka geubri keuteuntraman ateueh banmandum daerah keukuasaan ulôn. Ulôn ka hanale musoh, dan meunan cit hana teuma le musibah nyang keunong u ateueh nanggroë ulôn.

⁵ TUHAN ka geumeujanji nyang lagéenyoe ubak ureuëng syiek ulôn Nabi Daud, 'Aneuëk agam gata nyang teuma Ulôn angkat jeuet keuraja keugeunantoe gata teuma ji peugot geudong teumpat ji iébadat ubak Ulôn.' Kareuna nyan, Teungku Hiram Nyang Mulia, ulôn Nabi Sulaiman, ka ulôn cok keuputosan keuneuk lôn peugot geudong nyan.

⁶ TUHAN ka geumaklum bahwa lamkawan rakyat ulôn hana nyang carông jiteubang bak kayée lagée rakyat Teungku. Sababnyan, ulôn meuharab beuneutem kheueh Teungku neuyue ureuëng-ureuëng Teungku mangat jijak koih bubena bak ceumara Libanon keu ulôn. Rakyat ulôn teuma ulôn yue jak tulông awaknyan, dan padub mantong upah nyang Teungku lakée keu ureuëng-ureuëng Teungku nyan, nyan teuma ulôn bayeue."

⁷ Hiram galak geuh that-that bak watée geuteurimong haba nyan. Gobnyan geupeugah, "Pujoe kheueh TUHAN nibak uroenyoe, kareuna Gobnyan geubri keu Nabi Daud sidroe aneuëk agam nyang lumpah bijaksana keu jeuet keu raja ateueh bansa nyang raya nyan."

⁸ Dan Hiram pih geukirém laju jeunaweueb nyan ubak Nabi Sulaiman, "Ulôn ka ulôn teurimong haba peue nyang Teungku lakée nyan, dan ulôn ka siab ulôn peupeunoh peue nyang Teungku lakée. Ulôn teuma lôn keubah kayée ceumara Libanon dan kayée ceumara biasa nyang sisuai deungon Teungku lakée nyan.

⁹ Ureuëng-ureuëng ulôn teuma jiba kayée nyan jipeutreun nibak gunong Libanon u dalam laôt. Disinan kayée nyan awaknyan ikat jeuet keu rakét dan teuma jipeu hanyot lé awaknyan seutôt rot binéh panté paih deungon peue nyang Teungku lakée. Disinan rakét-rakét nyan laju ji reuloih óh lheuehnyan laju jijok ubak ureuëng Teungku mangat jiudeuha teuma óh dudo. Nibak pihak Teungku Amphon, ulôn lakée mangat Teungku Amphon neukeubah peunajoh keu ureuëng-ureuëng nyang na didalam meuligoe ulôn."

¹⁰ Teuma Hiram laju jibri ubak Nabi Sulaiman banmandum kayée Libanon dan kayée ceumara biasa nyang ka jipeureulée nyan.

¹¹ Dan keu geubri makheun dumna asoe meuligoe Hiram nyan, tieb-tieb thon Nabi Sulaiman geuseurah ubak Hiram 322.500 kilogram gandom dan 4.400 arée minyéuk zaiton nyang aseuli.

¹² TUHAN geupeutrok janji Gobnyan dan geubri hikeumat ubak Nabi Sulaiman. Hiram

ngon Nabi Sulaiman na hubongan nyang paleng gét, dan awaknyan ban dua ka geupeuget saboh ikatan janji.

¹³ Raja Nabi Sulaiman laju geukrah 30.000 droe ureuëng agam nibak bansigom nanggroë Israel mangat jijakkeureuja buet rodi,

¹⁴ dan geu angkat Adoniram jeuet keu peungawas awaknyan. Nabi Sulaiman geubagi awaknyan jeuet dalam lhée boh kawan, maséng-maséng kawan nyan na siploh ribée droe. Ban lhée boh kawan seucara meugantoe-gantoe tinggai sibuleuen di Libanon dan dua buleuen di rumoh.

¹⁵ Dan Nabi Sulaiman geukrah teuma 80.000 droe mangat jijak peut batée di ateueh gunung dan 70.000 droe nyang angkot batée-batée nyang ka lheueh teu peut nyan.

¹⁶ Gobnyan geu angkat teuma 3.300 droe mando keu jijaga buet-buet nyan.

¹⁷ Ateueh peurintah gobnyan cit teuma awaknyan ji culek ngon jipeut batée raya dan nyang gét-gét keu keunaleueng Baét TUHAN.

¹⁸ Meunan kheueh cara jih ureuëng keureuja Nabi Sulaiman dan ureuëng keureuja Raja Hiram meunan cit deungon ureuëng-ureuëng nibak banda Gebal jipeusiab batée dan kayée mangat teupegot Baét TUHAN nyan.

CHAPTER 6

Nabi Sulaiman geupeuphon pegot Baét TUHAN nibak buleuen Ziwi, na kheueh buleuen nyang keudua, bak thon nyang keu peuet keurajeuen gobnyan, 480 thon óh ka lheueh bansa Israel jitinggai nanggroë Meusé.

² Ukoran Baét TUHAN di bagian dalam jih na kheueh lagéenyoe: panyang 27 metée, luwah 9 metée, dan manyang 13,5 metée.

³ Di bagian keue Baét TUHAN nyan na kheueh balée nyang panyang jih 4,5 metée dan luwah jih 9 metée, saban deungon luwah baét nyan.

⁴ Nibak bintéh beuton baét nyan na meuteumé ruhuéng-ruhuéng peuradeuen nyang luwah u dalam.

⁵ Ban sikeulileng bagian likot baét nyan, nibak bintéh beuton bagian luwa jih teupegot teuma deungon bilek-bilek nyang meutingkat. Na lhée boh tingkat, nyang maséng-maséng manyang jih na 2,2 metée.

⁶ Bak tingkat nyang phon, luwah tieb-tieb kama jih 2,2 metée, bak tingkat nyang keu dua 2,7 metée dan nibak tingkat nyang keu lhée 3,1 metée. Beuton tingkat si umiyueb leubeh teubai nibak beuton nyang tingkat di ateueh, sampoe balok-balok bilek nyang teutamah nyan hase teuhubong deungon beuton Baét TUHAN deungon hana teupeuruéng bintéh beuton nyan.

⁷ Keu balok-balok nyan teuboh kayée ceumara Libanon. Pintoe kama-kama nyang teutamah di tingkat miyueb teuduek jih blaih u seulatan, dan keu tingkat dua ngon tingkat lhée na teuma reunyeuen pilin. Óh ka lheueh nyan Nabi Sulaiman laju geupasang langét-langét nibak baét nyan. Keunyan teuma gobnyan geupeuguna lom keu gaseue-gaseue dan papeuen jih nibak kayée ceumara Libanon. Seumantong Baét TUHAN nyan teungoh geu pegot, mubacut pih hana teudeungoe su palée nyang teuseukok keutak keutuk, meunan cit deungon su pato atawa peukakaih beuso nyang laén, sabab batée nyang teupeuguna keu teupegot baét nyan ka teukeubah leubeh ilée bak watée mantong nibak tambang-tambang jih. Meunan kheueh Nabi Sulaiman geupeugot Baét TUHAN nyan sampoe seuleusoe.

¹¹ Dan feureuman TUHAN ubak Nabi Sulaiman,

- ¹² "Meunyoe gata ta-taát banmandum huköm dan peurintah Ulôn, Ulôn teuma Ulôn peubuet keugata peue nyang ka Ulôn peujanji nibak ureuëng syiek gata Nabi Daud.
- ¹³ Ulôn teuma tinggai didalam baét nyang gata peugot nyoe di teungoh-teungoh umat Ulôn bansa Israel. Ulôn hana teuma Lôn tinggai awaknyan."
- ¹⁴ Meunoe cara jih Nabi Sulaiman geupeuseuleusoe Baét TUHAN nyan:
- ¹⁵ Banmandum bintéh beuton dibagian dalam geulapek deungon kayée cemara Libanon, phon nibak aleue sampoe ubak langét-langét. Aleue jih teupeugot nibak kayée cemara biasa.
- ¹⁶ Didalam baét nyan, bagian u likot geupeugot cit kama deungon bintéh peumisah jih nibak kayée cemara cit, phon nibak aleue sampoe ubak langét-langét. Kama nyan geuboh nan Ruweueng Maha Suci; panyang ruweueng nyan na sikureueng metée.
- ¹⁷ Ruweueng nyang na dikeue Ruweueng Maha Suci nyan geupeunan teuma deungon Ruweueng Raya, dan panyang jih na 18 metée.
- ¹⁸ Bintéh beuton dibagian dalam bansaboh rumoh nyan geulapeh teuma deungon kayée cemara Libanon, sampoe batée-batée nyang na nibak bintéh beuton nyan meubacut pih hana leumah le. Lapesan nyan geuhias teuma deungon piasan nyang teu uke nibak boh labu dan gamba bungöng-bungöng nyang teungoh keumang.
- ¹⁹ Ruweueng Maha Suci nyang geupeugot didalam Baét TUHAN nyan geupeukhusos keu teupat Peuto Peujanjian TUHAN.
- ²⁰ Ruweueng nyan panyang jih, luwah dan manyang jih santeuet, sikureueng metée. Miseubah dikeue Ruweueng Maha Suci nyan geupeugot nibak bahan kayée cemara Libanon. Nibak babah pintoe rot teutamong u dalam ruweueng nyan geubinteueng teuma deungon ranté méuh. Banmandum bagian dalam Baét TUHAN nyan meunan cit deungon Ruweueng Maha Suci dan miseubah jih geuseupoh teuma deungon méuh aseuli.
- ²³ Didalam Ruweueng Maha Suci nyan geukeubah teuma dua boh patong kerub nyang teupeugot nibak kayée zaiton, ban dua boh patong nyan manyang jih maséng-maséng na 4,4 metée;
- ²⁴ ukoran dan bentuek jih saban. Maséng-maséng na dua boh sayeueb, tieb-tieb sayeueb nyan na 2,2 metée teuma panyang jih. Jiôh lamkawan dua ujung sayeueb maséng-maséng patong na 4,4 metée.
- ²⁷ Ban dua boh patong nyan geukeubah meujandreng didalam Ruweueng Maha Suci sampoe siblah sayeueb nibak tieb-tieb patong nyan meureuntang tupéh ubak bintéh, dan sayeueb nyang laén sabe-sabe tupéh diteungoh-teungoh ruweueng nyan.
- ²⁸ Ban dua boh patong kerub nyan geuseupoh cit deungon méuh.
- ²⁹ Banmandum bintéh nyang na dibagian dalam Baét TUHAN geuhias deungon ukeran kerub-kerub, bak palem nyang teulukeh, dan bungöng-bungöng nyang teungoh keumang.
- ³⁰ Aleue didalam ruweueng Baét TUHAN nyan banmandum geuseupoh deungon méuh.
- ³¹ Bak pintoe tamong u dalam Ruweueng Maha Suci geupasang teuma dua boh ôn pintoe nyang teupegét nibak kayée zaiton. Nibak ambang pintoe di bagian ateueh meubantuek lingkong nyang tajam diteungoh-teungoh.
- ³² Ban dua boh ôn pintoenyan teuhiah teuma deungon ukeran kerub, bak palem dan bungöng-bungöng nyang teungoh keumang. Ôn pintoe, patong kerub dan ukeran bak-bak kayée palem, banmandum nyan geuhias deungon méuh.
- ³³ Bak pintoe tamong u dalam ruweueng keue, na kheueh ruweueng raya, teupasang bingkée pintoe nyang teupegét nibak kayée zaiton, hijih peuet sagoe panyang.
- ³⁴ Meunan cit geupeugét dua boh ôn pintoe nibak kayée ceumara biasa, nyang maséng-maséng jeuet teulipat.

- ³⁵ Nibak ôn-ôn pintoe nyang teuhias teuma deungon ukeran kerub, bak palem dan bungöng keumang. Banmandum nyang teu uke nyan teuseupoh deungon méuh.
- ³⁶ Dikeue Baét TUHAN geupeugot teuma peulataran dalam. Peulataran nyan jikeulileng teuma lé bintéh beuton nyang meulapéh-lapéh: di ateueh tieb-tieb lhée lapéh batée, na saboh lapéh kayée ceumara Libanon.
- ³⁷ Keunaleueng Baét TUHAN nyan geupasang nibak buleuen Ziw, na kheueh buleuen nyang keudua, bak thon nyang keu peuet dalam peumeurintahan Nabi Sulaiman.
- ³⁸ Dan bak buleuen Bul, na kheueh buleuen nyang keu lapan, bak thon nyang keu siblahi dalam peumeurintahan gobnyan, barô kheueh seulesoe Baét TUHAN nyan geupeugot lé Nabi Sulaiman, paih lagée nyang ka geureuncana. Treb jih teupeugot Baét TUHAN jipajoh watée na tujoh thon.

CHAPTER 7

Nabi Sulaiman geupeugot cit meuligoe keu teupat gobnyan. Meuligoe nyang teupeugot nyan jipajoh watée na lhée blaih thon.

² Nibak meuligoe nyan Nabi Sulaiman geupeugot ruweueng nyang geuboh nan "Balée Uteuen Libanon". Ukoran jih: panyang 44 metée, luwah 22 metée, dan manyang 13,5 metée. Balée nyan na teuma lhée boh bareh taméh nyang teupeugot nibak kayée cemara Libanon; tieb saboh bareh na limong blaih boh taméh dan di ateueh jih geupasang gaseue-gaseue nibak kayée cemara Libanon. Seudangkan langét-langét jih meunan cit teupeugot nibak kayée nyang saban dan sampoe teutôb banmandum gaseue-gaseue nyan.

⁴ Bak bintéh wie dan uneuen balée nyan na teuma peuradeuen-peuradeuen: lhée boh bareh nibak bintéh nyang phon meuhadab keu deungon lhée boh bareh nibak bintéh nyang laén. Bingkée-bingkée pintoe dan peuradeuen jihnyan hijih peuet sagoe panyang.

⁶ Meunan cit Nabi Sulaiman geupeugot "Balée Pilar". Panyang balée nyan na 22 metée dan luwah jih 13,5 metée. Dikeue balée nyan na seuramoe nyang meupilar dan meureunyeuen.

⁷ Balée nyang laén na kheueh "Balée Tahta" nyang geupeunan cit deungon Balée Peungadelan. Baléenyoe phon nibak aleue sampoe gaseue-gaseue jih teupeugot nibak kayée cemara Libanon. Nibak balée nyoe kheueh Nabi Sulaiman geupeuputôh dumna peukara nyang jitamong ubak kantô peungadelan.

⁸ Teupat tinggai Nabi Sulaiman geupeugot lagée geudong-geudong nyang laén dan meuteumé di peulataran nyang laén dilikot Balée Peungadelan. Keu peurumoh gobnyan, na kheueh putroe raja nibak nanggroë Meusé, lé Nabi Sulaiman geupeugot cit geudong nyang saban.

⁹ Banmandum bangunan nyan, jitamong cit peulataran nyang raya nyan, phon nibak sandi sampoe ubak bubong jih, geupeugot nibak batée nyang lagak-lagak. Batée-batéenyan geupeusiab nibak tambang-tambang batée, dan geukoih meunurot ukoran jih; bagian dalam dan bagian luwa jih geupeurata deungon gogajo.

¹⁰ Sandi nibak geudong nyan geupeugot nibak batée nyang rayeuk nyang meuhái yuem jih. Batée-batée nyan na nyang 3,5 metée panyang jih, dan na teuma nyang peuet metée.

¹¹ Di ateueh jih nyan geupasang teuma batée-batée nyang laén meuhái yuem dan geukoih meunurot ukoran, laju geutob deungon kayée cemara Libanon.

¹² Bintéh beuton peulataran meuligoe dan bintéh beuton peulataran Baét TUHAN dan meunan cit deungon beuton balée nyang na dibagian keue Baét TUHAN, maséng-

maséng atranyan teupeuot nibak silapéh kayée cemara Libanon di ateueh tieb-tieb lhée lapéh batée.

13 Di Banda Tirus na sidroe ureuëng agam nyang nan jih Huram. Ureuëng nyan bit-bit that ahli dan meupeungalaman that lam hai jipeugot mubagoe macam barang peurunggu. Poe teumeureuhom ureuëng syiek gobnyan na kheueh ureuëng Tirus dan meunan cit keubit that carông lam hai jipeugot peue mantong nibak barang-barang peurunggu. Ma gobnyan nibak sukée Naftali. Raja Nabi Sulaiman ka geuyuejak ureuëng laén jijaktueng Huram mangat jitem teuka dan jeuet keu ulée banmandum buet-buet bak seumeugot barang peurunggu nyan. Dan teuka kheueh Huram dan jipeubuet laju peue nyang ka geupeusan lé Nabi Sulaiman nyan.

15 Huram laju geupeuget dua boh taméh peurunggu nyang maséng-maséng manyang jih na 8 metée, keulileng jih na 5,3 metée, dan teubai peurunggu nyan na 7,4 senti metée. Taméh-taméh nyan söh didalam jih.

16 Keu taméh-taméh nyan lé gobnyan laju geupeugot dua boh ulée taméh nibak peurunggu, maséng-maséng manyang jih na 2,2 metée

17 hijih meubungöng bakong dan manyang jih 1,8 metée. Tieb-tieb ulée taméh nyan geu hias teuma deungon dua boh bareh boh geulima nyang teupeuget nibak peurunggu. Banmandum nyan na dua reutoih boh geulima nibak tieb-tieb ulée taméh. Óh lheuehnyan Huram geupeugot teuma meunanyuem ranté nibak peurunggu dan laju geupeuduek atranyan di ateueh taméh-taméh nyan. Na tujoh boh meunanyuem ranté di ateueh tieb-tieb taméh, dan di ateueh meunanyuem ranté nyan na teuma saboh alas bulat bunda. Di ateueh alas bunda nyoe kheueh

21 ulée tieb-tieb taméh nyang meubantuek lagée bungöng bakong nyan geupasang nibak taméh-taméh nyan. Taméh-taméh nyan geukeubah dikeue pintoe tamong u Baét TUHAN -- saboh di siblahi u seulitan, dan nyang laén nyan di siblahi utara. Nyang di siblahi u seulitan geuboh nan Yakhin, dan nyang disiblahi utara geuboh nan Boas. Meunan kheueh cara jih Huram geupeuseuleusoe peugot taméh-taméh nyan.

23 Óh ka lheueh nyan Huram geupeugot lom saboh beujana peurunggu nyang bulat bunda, deungon ukoran jih na kheueh lagéenyoe: lhok jih 2,2 metée, garéh teungoh jih 4,4 metée dan silingka jih 13,2 metée.

24 Ban sikeulileng binéh luwa jih geuhias deungon dua bareh boh labu, nyang geucor meusigoe-sigoe deungon beujana nyan.

25 Beujana nyan geukeubah di ateueh rhueng dua blaih boh leumô peurunggu -- lhée boh meuhadab utara, lhée boh u seulitan, lhée boh ubarat dan lhée teuk u timu.

26 Teubai bejana nyan na 75 milimetée. Binéh jih lagée binéh cangkik nyang meulingkong uluwa nyang mireb lagée bungöng bakong nyang teungoh keumang. Beujana nyan hase jiteuen aso jih kira-kira 400.000 arée.

27 Meunan cit Huram geupeuget teuma siploh boh geuritan peurunggu, maséng-maséng panyang jih 1,8 metée, luwah jih 1,8 metée cit, dan manyang jih 1,3 metée.

28 Geuritan nyan teupeugot nibak papeuen-papeuen peuet sagoe nyang teupasang didalam bingkée.

29 Papeuen-papeuen nyan teuhias teuma deungon ukeran singa, leumô dan kerub. Nibak bingkée-bingkée jih -- di ateueh dan dimiyueb gamba-gamba singa dan leumô nyan -- teugantung teuma kayée meu uke bungöng meukarang.

30 Tieb-tieb geuritan nyan na teuma peuet boh ruda peurunggu deungon poros ruda jih nibak peurunggu cit. Nibak ban peuet boh sagoe geuritan nyan na teuma taméh ngon peuteuen baskom nyang teupeuget nibak peurunggu deungon hiasan keunarang bungöng disiblahi u luwa jih.

- ³¹ Dibagian ateueh ban peuet boh taméh sinumpang nyan teuhubong teuma lé saboh bingkée bulat keu ngon tumpang baskom jih. Taméh-taméh ngon peuteuen nyan meucula u ateueh nyang manyang jih na 44 seuntimetée di ateueh papeuen peuet sagoe nyan, dan 22 seuntimetée dimiyueb jih. Bak awai phon bingkée nyan na meu uke.
- ³² Manyang ruda-ruda jih na 66 seuntimetée; teuduek jih dimiyueb papeuen-papeuen. Poros ruda jih deungon geuritan jih na kheueh saboh bagian.
- ³³ Ruda-ruda jih nyan saban deungon ruda geuritan prang; keulileng ruda, jari-jari jih, poros dan pusat jari-jari ruda jih nyan banmandum teupeuget nibak bahan peurunggu.
- ³⁴ Na peuet boh taméh sinumpang nibak tieb-tieb sudut bagian miyueb geuritan nyan. Taméh-taméh nyan na kheueh meusaboh deungon geuritan nyan.
- ³⁵ Ban keulileng bagian ateueh geuritan nyan na meubinéh nyang luwah jih 22 seuntimetée. Taméh sinumpang jih dan papeuen-papeuen banmandum nyan na kheueh meusaboh deungon geuritan nyan.
- ³⁶ Taméh-taméh sinumpang dan papeuen-papeuen nyan teuhias deungon gamba kerub, singa dan bak kayée palem dipat mantong na teupat nyang kosong keu nyan, meusajan deungon keunarang bungöng di seukeulileng nyan.
- ³⁷ Meunan kheueh cara jih geuritan-geuritan nyan teupeugot. Banmandum saban rupa -- bantuek dan ukoran jih.
- ³⁸ Meunan cit Hiram geupeuget teuma siploh boh baskom raya, saboh baskom nyan keu saboh geuritan. Tieb saboh baskom nyan na garéh teungoh 1,8 metée dan jiteuen meunyoe teupaso ié 800 arée.
- ³⁹ Dan Hiram geukeubah teuma limong boh geuritan di seulatan Baét TUHAN, limong boh di siblah si utara. Beujana peurunggu geukeubah teuma disudut siblah teunggara.
- ⁴⁰ Meunan cit di Hiram geupeuget teuma kuali-kuali, seukob-seukob dan mangkok-mangkok. Óh ka lheueh nyan seuleusoe kheueh banmandum buet gobnyan keu Raja Nabi Sulaiman dan keu Baét TUHAN. Nyoe kheueh peuleungkapan nyang ka geupeugot nyan: Dua boh taméh raya Dua boh ulée taméh nyang meubantuek mangkok teukeubah di ateueh bandua boh taméh nyan Ranté nyang teumanyuem nyang teukeubah nibak tieb-tieb ulée taméh Peuet reutoih boh geulima peurunggu nyang teususon didalam dua boh banja disikeulileng ranté nyang teumanyuem nibak tieb-tieb ulée taméh Siploh boh geuritan Siploh boh baskom raya Beujana peurunggu Dua blaih boh leumô peurunggu keungon sinumpang beujana nyan Kuali-kuali, seukob-seukob dan mangkok-mangkok. Banmandum peuleungkapan keu Baét TUHAN nyan, nyang geupeugot lé Hiram keu Raja Nabi Sulaiman, teupeugot nibak peurunggu dan teugeusok sampoe meukilat.
- ⁴⁶ Raja laju geuyue peugot barang-barang nyan bak teupat peungecoran logam lamkawan sukot dan Sartan di Pantôn Yordan.
- ⁴⁷ Nabi Sulaiman hana geuyue timang barang peurunggu nyan, sabab jeumeulah jih lumpah that le. Jadi padubna brat barang nyan hana teuteupeue.
- ⁴⁸⁻⁵⁰ Meunan cit Raja Nabi Sulaiman nyan geuyue lom peugot peuleungkapan nyang laén nyang teupeugot nibak méuh keu Baét TUHAN. Nyoe kheueh peuleungkapan-peuleungkapan nyang teupeugot nyan: Miseubah Meuja keu teupat keubah ruti nyang teupeuseumbah ubak Po teu Allah Siploh boh gaki panyöt nyang teukeubah dikeue Ruweueng Maha Suci, na kheueh limong boh di siblah u seulatan dan limong boh disiblah utara. Bungöng-bungöng Panyöt-panyöt Seupet-seupet Cangkie-cangkie Sulie ngon peulon panyöt Mangkok-mangkok Pireng-pireng keu dupa Pireng-pireng keuteupat ngéue pui Engsel-engsel keu pintoe Ruweueng Maha Suci dan pintoe-pintoe luwa Baét TUHAN.

⁵¹ Óh ka lheueh seuleusoe geupeugot Baét TUHAN lé Raja Nabi Sulaiman nyan, laju geukeubah didalam Baét TUHAN nyan banmandum pirak, méuh, dan barang-barang nyang laén nyang ka geupeuseumah lé Nabi Daud ureuëng syiek gobyan ubak TUHAN.

CHAPTER 8

Oóh lheueh nibak nyan Nabi Sulaiman geuyue laju banmandum peumimpén sukée dan kawöm nibak bansa Israel geuyue jak ubak gobnyan di Yerusalem mangat jijak pinah Peuto Peujanjian TUHAN di Sion, banda Nabi Daud, u Baét TUHAN.

² Dan jijak kheueh awaknyan banmandum bak Uroe Raya Jambo Ôn nibak buleuen Etanim.

³ Óh ka trok banmandum peumimpén nyan meusapat, lé teungku-teungku imeum laju geubeuôt Peuto Peujanjian nyan,

⁴ dan laju geuba u Baét TUHAN. Khimah TUHAN meunan cit banmandum peuleungkapan jih nyan pih geupinah laju u Baét TUHAN lé teungku-teungku imeum dan ureuëng Lewi.

⁵ Raja Nabi Sulaiman dan siluroih rakyat Israel laju meusapat dikeue Peuto Peujanjian TUHAN nyan dan laju geupeuseumah ubak TUHAN bubiri dan leumô nyang hana hase teukira jai jih.

⁶ Óh ka lheueh nyan lé teungku imeum laju geuba Peuto Peujanjian nyan u dalam Baét TUHAN dan geukeubah laju di miyueb patong-patong kerub nyang na dalam Ruweueng Maha suci.

⁷ Sayeueb patong-patong nyan meureuntang teutôb peutonyan dan kayée geunulam jih nyan.

⁸ Kayée geunulam nyan panyang that, sampoe ujong-ujong jih leumah teukalon phon dikeue Ruweueng Maha Suci. (Trok án uroenyoe kayée-kayée nyan mantong na disinan.)

⁹ Didalam Peuto Peujanjian nyan hana meusapeue pih seulaén batée. Batée-batée nyan ka geupeutamong u dalam peuto nyan lé Nabi Musa nyang geucok di Gunong Sinai, bak watée TUHAN geupeuna peujanjian deungon bansa Israel bak watée awaknyan lam meuneujak nibak nanggroë Meusé u nanggroë Kanaan.

¹⁰ Bak watée dumna teungku imeum geuteubiet nibak Baét TUHAN nyan hana teusangka-sangka baét nyan ka peunoh teutôb ngon awan.

¹¹ Awan nyan muble-ble caya lé keu agongan keuhai teuka TUHAN sampoe bubena teungku imeum nyan hana hase le geutamong u dalam nyan keu geujak peubuet tugaih droe gobnyan.

¹² Dan geumeudoá kheueh Nabi Sulaiman, geupeugah dalam doá nyan, "Droeneueh kheueh nyang puduek surya di ateueh langét, ya TUHAN. Teuma Droeneueh leubeh galak tinggai didalam awan nyang gulita.

¹³ Jinoenyoe ulôn peugot keu Droeneueh saboh geudong nyang meugah, keu teupat tinggai Droeneueh siumu masa."

¹⁴ Óh ka lheueh geumeudoá, Raja Nabi sulaiman laju geupaleng ubak banmandum ba rakyat nyang teungoh teudong disinan, laju geulakée beureukat Po teu Allah keu awaknyan.

¹⁵ Geupeugah laju lé Nabi Sulaiman, "Masa ilée TUHAN ka neumeujanji ubak ureuëng syiek ulôn Nabi Daud, lagée nyoe neupeugah, 'Phon that Ulôn peuteubiet umat Ulôn Israel nibak nanggroë Meusé, bansaboh nanggroë Israel hana meusaboh banda pih nyang Ulôn piléh jeuet keu teupat dipat harôh teupeugot rumoh keu teupat iébadat

ubak Ulôn. Teuma gata, hai Daud, Ulôn piléh mangat tapimpén umat Ulôn.' Teupujo kheueh TUHAN Allah Israel nyang ka geupeuteupat janji Geuhnyan!"

17 Lheueh nyan geupeugah lom lé Nabi Sulaiman lagéenyoe, "Ureuëng Syiek ulôn Nabi Daud ka gemeureuncana keu geupeudong baét teumpat iébadat ubak TUHAN Po teu Allah Israel.

18 Teuma TUHAN geupeugah ubak gobnyan, 'Meukeusut gata nyan jroh that.

19 Teuma, bukon gata, aneuëk gata kheueh nyang teuma peugot baét nyan.'

20 Jinoenyoe TUHAN ka geupeutrok janji Geuhnyan. Ulôn ka jeuet keu raja Israel keugeunantoe bapak ulôn, dan ulôn ka teuma ulôn peugot baét keuteumpat iébadat ubak TUHAN, Allah Israel.

21 Didalam Baét TUHAN nyan ka ulôn keubah teumpat keu Peuto Peujanjian nyang meuaso batée peujanjian TUHAN deungon indatu geutanyoe bak watée Gobnyan geuba awaknyan geupeuteubiet lam nanggroë Meusé."

22 Óh ka Lheueh geupeugah nyan, dikeue rakyat nyang teuka keunan, Nabi Sulaiman laju geudong geumeuhadab ubak miseubah dan laju geubeuôt u ateueh bandua blaih jaroe gobnyan

23 dan geumeudoá, "TUHAN, Po teu Allah Israel! Dilangét atawa pih di ateueh bumoe hana nyang saban deungon Droeneueh ya TUHAN! Droeneueh neupeuteupat janji dan neutunyok gaséh seutia Droeneueh ubak umat Droeneueh nyang seutia dan taát deungon sipeunoh até keu Droeneueh.

24 Meunan cit Droeneueh ya TUHAN ka neupeutrok janji ubak ureuëng syiek ulôn Nabi Daud. Peue nyang ka TUHAN peujanji nyan nibak uroenyoe ka Droeneueh peubuet.

25 Dan meunan cit Droeneueh ka neumeujanji ubak bapak ulôn bahwa meunyoe keuturonan gobnyan biet-biet jitaát ubak Droeneueh lagée gobnyan, teuma sabe na nibak keuturonan gobnyan nyang jeuet keuraja ateueh bansa Israel. Jinoenyoe, ya TUHAN Allah Israel, neupeutrok kheueh teuma banmandum nyang ka TUHAN peujanji ubak bapak ulôn Nabi Daud hamba Droeneueh nyan.

27 Teuma, ya Allah, peu kheueh biet-biet Droeneueh neutem tinggai di ateueh bumoenyoe? Langét nyang luwah nyan pi hana seb teumpat keu Droeneueh, peu kheueh lom deungon rumoh iébadat nyang ulôn peugot nyoe!

28 Ya TUHAN, Allah ulôn, ulôn nyoe na kheueh hamba Droeneueh! Teuma neudeungoe kheueh kira jih ya TUHAN doá ulôn, dan neuteurimong kheueh doá ulôn nibak uroenyoe.

29 Seumoga uroe malam TUHAN peulara baét nyoe nyang ka TUHAN piléh sibagoe teumpat iébadat ubak Droeneueh. Meunan cit seumoga nibak teumpat tinggai Droeneueh di syeuruga TUHAN neudeungoe dan neupeu amphon ulôn meunan cit deungon umat Droeneueh pajan mantong kamoe jak meuhadab ubak baét nyoe dan kamoe meudoá ubak Droeneueh.

31 Meunyoe na sidroe-droe ureuëng jitudoh meusalah ateueh ureuëng laén dan laju jiba ubak miseubah Droeneueh didalam rumoh iébadat nyoe keu jijak meusumpah bahwa jihnyan hana meusalah,

32 ya, TUHAN, bah kheueh Droeneueh neudeungoe di syeuruga dan neupeuputôh peukara hamba Droeneueh nyan. Neuhukôm kheueh nyang meusalah nyang sadub deungon peue nyang jipeubuet dan neupeulheueh kheueh nyang hana meusalah.

33 Meunyoe umat Droeneueh Israel jipeutaloe lé musoh-musoh jih kareuna awaknyan meudesya, laju awaknyan jigisa ubak Droeneueh dan jihoreumat Droeneueh sibagoe TUHAN, óh Lheueh nyan jijak ubak rumoh iébadat nyoe laju jisujut jilakée amphon ubak Droeneueh,

³⁴ seumoga TUHAN neudeungoe awaknyan di syeuruga. Dan seumoga TUHAN neupeu amphon desya umat Droeneueh nyoe, dan neuba awaknyan neupeuwoe u nanggroe nyang ka TUHAN bri ubak indatu awaknyan.

³⁵ Meunyoe umat Droeneueh meudesya ubak Droeneueh dan Droeneueh neuhuköm awaknyan deungon hana neupeutreun ujeuen laju awaknyan jimeutobat keu mandum desya-desya droe jih dan jihoreumat Droeneueh sibagoe TUHAN, óh lheuehnyan jimeuhadab u rumoh iébadat nyoe dan jimeudoá ubak Droeneueh,

³⁶ bah kheueh nibak lam syeuruga TUHAN neudeungoe doá awaknyan. Dan neupeu amphon kheueh desya umat Droeneueh Israel dan raja awaknyan. Neupeurunoe kheueh awaknyan peue nyang beutôi. Óh ka lheueh nyan, ya TUHAN, neupeutreun kheueh ujeuen u nanggroe Droeneueh nyoe, nanggroe nyang TUHAN bri keu umat Droeneueh mangat jeuet keu hak milék jih siumu masa.

³⁷ Meunyoe nanggroe nyoe teuka musém deuk atawa teuka bala peunyakét wabah, dan dumna sinaman habéh jipeurusak lé angén ngon keunong uroe nyang seu-uem, keunong hama atawa jipajoh lé daruet, atawa meunyoe umat Droeneueh nyoe jiprang lé musoh, atawa keunong peunyakét,

³⁸ seumoga TUHAN neudeungoe doá awaknyan. Meunyoe na lamkawan umat Droeneueh nibak bansa Israel na nyang deungon seudeh até jimeudoá ubak Droeneueh sira jileueng paleuet ngon ulée jitangah sira jimeuhadab ubak rumoh iébadat nyoe,

³⁹ bah kheueh TUHAN nyang tinggai teutab didalam syeuruga neudeungoe lom neupeu amphon dan neutulông awaknyan. Teuma Droeneueh kheueh ya TUHAN nyang neupasoe lam até manusia. Sabab nyan neupeusaneut kheueh soemantong ureuëng nyan nyang sisuai deungon peue nyang ka jipeubuet nyan,

⁴⁰ mangat umat Droeneueh jitaát ubak Droeneueh sabe simantong awaknyan tinggai di nanggroe nyang ka TUHAN bri keu indatu kamoe.

⁴¹ Meunyoe na ureuëng aséng nibak nanggroe nyang jiôh jideungoe keuhai keubeusaran Droeneueh dan keuhai buet-buet nyang ajaéb nyang ka TUHAN peubuet keu umat Droeneueh, laju awaknyan jijak u rumoh iébadat nyoe keu jijak bri horeumat ubak Droeneueh dan jimeudoá ubak Droeneueh,

⁴³ seumoga TUHAN nyang na tinggai didalam syeuruga TUHAN deungoe doá awaknyan dan neupeutrok doá jihnyan. Deungon na nyang lagéenyan teuma banmandum bansa nyang na di ateueh rhueng donya nyoe jituri TUHAN dan jitaát ubak TUHAN lagée umat Israel. Awaknyan teuma jiteupeue bahwa baét nyang ulôn peugot nyoe na kheueh teupmat keu meuiébadat ubak Droeneueh.

⁴⁴ Meunyoe TUHAN neupeurintah umat Droeneueh nyoe keu jijak muprang jijak lawan musoh, dan dipat mantong kheueh awaknyan na tinggai, awaknyan jimeuhadab ubak banda nyang ka TUHAN piléh nyoe dan jimeudoá sira jimeuhadab u arah rumoh nyoe nyang ka ulôn peugot keu TUHAN,

⁴⁵ seumoga didalam syeuruga TUHAN neudeungoe doá awaknyan, dan neupeumeunang keu awaknyan.

⁴⁶ Meunyoe umat Droeneueh ka meudesya ubak Droeneueh -- sikeubit jih hana meusidroe pih nyang hana meudesya -- laju sabab lé TUHAN ka neubeungéh sampoe neupeubiyeu mantong awaknyan jipeutaloe lé musoh jih, dan laju jiba sibagoe tawanan ubak saboh nanggroe nyang jiôh atawa tô,

⁴⁷ seumoga TUHAN neudeungoe doá awaknyan. Meunyoe nibak nanggroenyan awaknyan jitinggai desya-desya jih, dan jimeudoá ubak TUHAN sira jipeugah bahwa droe jih ka meudesya dan jipeubuet jeuhet, neudeungoe kheueh doá awaknyan, ya TUHAN.

⁴⁸ Meunyoe di nanggroe nyan awaknyan deungon ikhlas dan biet-biet jitinggai desya-

desya droe jih nyan, dan jimeudoá ubak TUHAN sira keue jih jimeuhadab ubak nanggroe nyoe nyang ka TUHAN bri ubak indatu kamoe, ukeue banda nyang ka TUHAN piléh dan rumoh iébadat nyang ka ulôn peugot keu TUHAN nyoe,

⁴⁹ teuma nibak teupat tinggai TUHAN di dalam syeuruga bah kheueh TUHAN neudeungoe doá awaknyan dan neugaséh keu awaknyan.

⁵⁰ Neupeu amphon kheueh banmandum desya dan doraka awaknyan nyang ka jipeubuet teuhadab TUHAN, dan neupeujeuet kheueh bubena musoh awaknyan jipeusaneut awaknyan deungon jroh.

⁵¹ Awaknyan na kheueh umat TUHAN keudroe nyang ka TUHAN peuteubiet nibak nanggroe Meusé dinanggroe teupat awaknyan jiseksa deungon jipeuázeb.

⁵² Seumoga Droeneueh, ya TUHAN Allah, sabe neungieng umat Droeneueh Israel meunan cit deungon raja jihnyan. Dan bah kheueh TUHAN neudeungoe doá awaknyan pajan mantong awaknyan jimeuhôi jimeulakée tulông ubak Droeneueh.

⁵³ Droeneueh, ya TUHAN Po teu Allah, ka neupiléh awaknyan nibak mubagoe bansa mangat jeuet keu umat TUHAN keudroe, lagée nyang ka TUHAN peugah keudroe ateueh hamba droeneueh Nabi Musa, bak watée TUHAN neuba indatu kamoe TUHAN peuteubiet lam nanggroe Meusé."

⁵⁴ Meunan kheueh cara jih Nabi Sulaiman geumeudoá sira geumeuteuôt dikeue miseubah dan deungon paleuet jaroe geuleueng u ateueh. Óh ka lheueh nyan gobnyan laju geudong

⁵⁵ dan deungon su nyang meuleungkeng sira geudumpék geulakée beureukat Po teu Allah keu banmandum ureuëng nyang meusapat nyang na disinan, kheun gobnyan,

⁵⁶ "Teupujo kheueh TUHAN nyang ka geubri keuteuntraman keu umat Gobnyan lagée nyang ka geupeujanji meulalu Nabi Musa hamba Gobnyan. Banmandum nyang gét-gét nyang ka geupeujanji ka geupeupeunoh.

⁵⁷ Seumoga TUHAN Po teu Allah geutanyoe sabe na meusajan geutanyoe lagée Gobnyan ka lheueh meusajan deungon indatu geutanyoe. Seumoga Gobnyan hana geutinggai tanyoe.

⁵⁸ Seumoga Gobnyan geupeujeuet geutanyoe sibagoe ureuëng-ureuëng nyang seutia ubak Gobnyan mangat geutanyoe sabe udeb meunurot nyang geukeuheundaki dan taát ubak banmandum huköm dan peurintah nyang ka geubri keu indatu geutanyoe.

⁵⁹ Seumoga TUHAN, Po teu Allah geutanyoe, sabe geuingat ubak doá dan peumohonan nyang ka ulôn peusampoe nyoe ubak Gobnyan. Seumoga Gobnyan sabe geutunyak keumurahan Gobnyan ubak umat Israel dan raja jihnyan deungon cara geubri ubak awaknyan peue nyang awaknyan peureulée tieb-tieb uroe.

⁶⁰ Deungon lagée nyan banmandum bansa di ateueh donya nyoe teuma jiteupeue bahwa TUHAN kheueh Poe teu Allah, hana TUHAN nyang laén.

⁶¹ Bah kheueh gatanyoe, umat Gobnyan sabe seutia ubak TUHAN, Po teu Allah geutanyoe dan taát ubak huköm-huköm dan peurintah-peurintah Gobnyan lagée nyang ka gata peubuet nibak uroenyoe."

⁶² Óh ka lheueh nyan Nabi Sulaiman dan banmandum ureuëng nyang na meugumpôi disinan laju geupeuseumah keureubeuen ubak TUHAN.

⁶³ Keu keureubeuen peundamé Nabi Sulaiman keupeuseumah 22.000 boh leumô dan 120.000 boh bubiri. Meunan kheueh raja dan banmandum rakyat geupeuna upacara teureuseumi Baét TUHAN.

⁶⁴ Uroenyany cit teuma Nabi Sulaiman geureuseumi bagian teungoh peulataran nyang na dikeue Baét TUHAN nyan. Óh ka lheueh nyan dipeulataran nyan gobnyan laju

geupeuseumah keureubeuen nyang teutot, keureubeuen gandom dan gapah beulatang keu keureubeuen peudamé. Banmandum nyan geupeuseumah disinan sabab miseubah peurunggu nyan ubiet that keu banmandum nyang teupeuseumah nyan.

⁶⁵ Di Baét TUHAN nyan Nabi Sulaiman dan banmandum umat Israel laju geupeuna peurayaan Jambo Ôn nyang treb jih tujuh uroe. Lumpah that jai jeumeulah ureuëng nyang meusapat disinan. Awaknyan teuka di jiôh na nibak Jalan Hamat di utara sampoe ubak bataih nanggroë Meusé di seulatan.

⁶⁶ Dan bak uroe nyang keulapan lé Nabi Sulaiman laju geuyuewoë ureuëng ramé nyan. Awaknyan banmandum jipujo gobnyan laju jiwoë u rumoh droë maséng-maséng deungon até nyang peunoh geumbira, kareuna banmandum beureukat nyang ka geubri lé TUHAN ubak hamba Gobnyan Nabi Daud dan ubak bansa Israel umat Gobnyan.

CHAPTER 9

Oôh ka lheuëh seulesoe lé Nabi Sulaiman geupeudong Baét TUHAN meunan cit deungon meuligoe dan banmandum nyang teupeureuléë keunyan,

² TUHAN geupeuleumah droë lom ubak gobnyan lagée nyang ka teujadi di Gibeon.

³ TUHAN meufeureuman ubak gobnyan, "Doá gata ka Ulôn deungoe, dan deungon nyan rumoh nyang ka gata peudong nyan Ulôn kheun jinoenyoe ka jeuet keu teupat khusus meuiébadat ubak Ulôn siumu masa. Ulôn sabe Lôn ngieng dan Ulôn jaga teupatnyoe.

⁴ Meunyoe gata tameungabdi ubak Ulôn, deungon até nyang gleh dan jujoë lagée ureuëng syiek gata Nabi Daud, dan tataát ubak huköm-huköm dan peurintah Ulôn,

⁵ teuma Ulôn kupeutrok janji Ulôn ubak ureuëng syiek gata Nabi Daud bahwa aneuëk cucoe jihnyan treun meutleun sabe jimat peurintah ateueh Israel.

⁶ Teuma meunyoe gata atawa keuturonan gata jipeulikot Ulôn dan hana jitaát ubak huköm-huköm dan peurintah-peurintah Ulôn dan taseumah ilah-ilah nyang laén,

⁷ teuma Ulôn ku-use umat Ulôn Israel nibak nanggroë nyang ka Ulôn bri keu awaknyan. Meunan cit deungon rumoh nyoe teuma Ulôn tinggai nyang ka Ulôn peuteutab keu teupat iébadat ubak Ulôn. Dipat nan-nan ureuëng Israel teuma jipeukém ngon jipeuhina.

⁸ Rumoh iébadatnyoe teuma jeuet keu saboh teupat sinamon rumoh reuloih akhéjih soemantong ureuëng nyang jikalon teukeujot dan teumakot. Awaknyan teuma jipeugah, 'Pakon TUHAN geupeubuet lagéenyang ateueh rumoh nyoe?'

⁹ Lé ureuëng laén teuma jijaweueb, 'Kareuna awaknyan ka jitinggai TUHAN, Allah droë awaknyan, nyang geu intat indatu awaknyan jiteubiet nibak nanggroë Meusé. Awaknyan ka jiseumah ubak ilah-ilah nyang laén. Nyang kheueh jeuet TUHAN geupeutleun bala u ateueh droë awaknyan.' "

¹⁰ Nabi Sulaiman geupeudong Baét TUHAN dan Meuligoe raja nyan lam teumpo dua ploh thon.

¹¹ Banmandum teupegét nibak kayée ceumara Libanon dan kayée ceumara biasa meunan cit banmandum méuh nyang geupeureuléë lé Nabi Sulaiman keu teupegot nyan ka geubri lé Raja Hiram ubak gobnyan. Ôh ka seulesoe buet nyan geupeubuet, Raja Sulaiman laju geubri ubak Hiram dua ploh boh banda diwilayah Galilea.

¹² Dan geujak kheueh Hiram geujak ngieng atranyan, teuma gobnyan hana galak deungon peue nyang ka geubri lé Nabi Sulaiman nyan.

¹³ Raja Hiram nyan laju geupeugah ubak Nabi Sulaiman, "Syedara ulôn, lagéenyoe kheueh banda-banda nyang neubri keu ulôn?" Nyang kheueh sabab jih daerah nyan sampoe án jinoe mantong geuhôi Kabul.

- ¹⁴ Leubeh nibak 4.000 kilo gram méuh nyang ka geukirém lé Hiram ubak Nabi Sulaiman.
- ¹⁵ Raja Nabi Sulaiman geupeuguna cara keureuja paksa keu teupeugot Baét TUHAN, meuligoe raja, bintéh beuton Yerusalem dan keu teuseubée tanoh diseulatan Baét TUHAN. Meunan cit gobnyan geupeuguna cara nyang saban keu geupeugot lom banda Hazor, Megido dan Gezer (
- ¹⁶ Banda Gezer na kheueh banda nyang yohmasa ilée jiprang dan jipeutaloe lé raja Meusé, dan banmandum peunduduek banda nyan jipoh maté meunan cit deungon banda nyan jitot ngon apui sampoe hangoh. Óh lheueh nyan banda nyan laju geubri lé raja nanggroé Meusé keu putroe gobnyan sibagoe hadiah bak uroe meukawenan gobnyan deungon Nabi Sulaiman.
- ¹⁷ Dan Nabi Sulaiman kheueh nyang peugot lom banda nyan.) Deungon keureuja paksa cit teuma, Nabi Sulaiman geupeudong lom Bet-Horon-Hilir,
- ¹⁸ Baalat, Tamar di padang pasi Yehuda,
- ¹⁹ banda-banda teupat cok beukai, meunan cit banda-banda keu pangkalan geuritan prang dan guda gobnyan. Banmandum reuncana peumbangunan di Yerusalem, Libanon dan siluroih wilayah keukuasaan gobnyan ka geulaksana.
- ²⁰ Keu buet nyang teupaksa nyan Nabi Sulaiman laju geukrah ureuëng-ureuëng lam keuturonan Amori, Het, Feris, Hewi dan Yebus. Awaknyan na kheueh ureuëng-ureuëng keuturonan bansa Kanaan nyang hana hase jipoh habéh lé ureuëng Israel bak watée awaknyan jiduek bak nanggroenyan. Sampoe án uroenyoe keuturonan awaknyan mantong na teuma teutab jeuet keu namiet.
- ²² Ureuëng Israel hana geupeujeuet namiet lé Nabi Sulaiman; awaknyan geubri tugaih sibagoe tantra, peuwira, panglima, keumando geuritan prang, dan tantra pasokan meuguda.
- ²³ Limong reutoih limong ploeh droe peugawée geubri tugaih tanggung jaweueb ateueh ureuëng-ureuëng nyang jipeubuet keureuja paksa dalam meubagoe proyek peumbangunan Nabi Sulaiman.
- ²⁴ Tanoh nyang na disiblahi seulatan Baét TUHAN laju geudo lé Nabi Sulaiman óh ka lheueh ureuëng bino gobnyan, na kheueh putroe raja nanggroé Meusé, geuminah nibak Banda Nabi Daud ubak meuligoe nyang ka geupeudong lé Nabi Sulaiman keu gobnyan.
- ²⁵ Lhéé thon sigoe Nabi Sulaiman geupeuseumah keureubeuen nyang teutot dan keureubeuen peudamé di ateueh miseubah nyang ka geupeudong nyan keu TUHAN. Meunan cit gobnyan geutot keumeunyan keu TUHAN. Meunan kheueh cara jih Nabi Sulaiman geupeuseuleusoe geupeugot Baét TUHAN.
- ²⁶ Keu armada angkatan laôt gobnyan, Nabi Sulaiman laju geupeugot kapai-kapai di Ezion-Geber, tô ngon Elot dipanté Lhok Akaba, lam wilayah Edom.
- ²⁷ Raja Hiram laju geukirém bubena aneuk kapai gobnyan nyang ka na peungalaman keu jijak meulayeue meusajan-sajan deungon awak kapai Nabi Sulaiman.
- ²⁸ Ka lheueh awaknyan geuyue jak u nanggroé Ofir keu jijakcok 14.000 kilo gram méuh dan jiba atranyan ubak Nabi Sulaiman.

CHAPTER 10

Ratu nanggroé Syeba geudeungoe Nabi Sulaiman meusyeuhu lumpah na. Teuma gobnyan laju geujak u Yerusalem keu geujak ujie Nabi Sulaiman deungon soai-soai nyang sulet.

² Ratu geujak deungon geuba sajan peungiréng nyang jai, dan unta nyang peunoh

deungon wase reumpah-reumpah, batée peumata, meunan cit deungon méuh nyang lumpah jai. Watée gobnyan ka meurumpok ngon Nabi Sulaiman, lé ratu nyan laju geuteumanyong meubagoe hai nyang hase geupike.

³ Banmandum nyang jitanyong nyan hase geujaweueb lé Nabi Sulaiman, hana sapeuepi nyang payah nibak gobnyan.

⁴ Ratu nyan geukalon keudroe padub na áréh jih Nabi Sulaiman nyan. Meunan cit geukalon meuligoe nyang geupeudong lé Nabi Sulaiman,

⁵ cara jimeubuet peugawée-peugawée meuligoe, dan peukayan dinah meunan cit deungon rumoh-rumoh awaknyan. Meunan cit jikalon keudroe peunajoh dan ié jieb nyang teuhidang keu gobnyan, cara peulayan-peulayan nyan peutimang khanuri, dan keureubeuen-keureubeuen nyang geupeuseumah lé Nabi Sulaiman di Baét TUHAN. Banmandum nyang geukalon lé ratu nanggroe Syeba nyan teuhireuen-hireuen dan teuceungang luwa biasa.

⁶ Teuma geupeugah kheueh lé ratu nyan ubak Nabi Sulaiman, "Peue-peue nyang ka ulôn deungoe di nanggroe lôn keuhai Amphon dan keubijaksanaan Amphon beutôi banmandum!

⁷ Yoh masa ilée hana lôn patéh, teuma óh watée ka lôn ngieng keudroe ngon mata ulée lôn barô kheueh ulôn yakén ngon peucaya. Nyang sikeubit jih banmandum nyang ulôn deungon nyan nyang sibeuna jih hana meusiteungoh nyang ka ulôn ngieng bak saát nyoe. Deuh nyata bahwa bah kheueh keukayaan Amphon meunan cit deungon keubijaksanaan droeneueh leubeh le nibak nyang ulôn deungoe.

⁸ Meu-untông that-that peurumoh-peurumoh Amphon! Dan lumpah that bahgia banmandum peugawée-peugawée nyang jimeubuet keu Amphon sampoe mandum jeuet dideungoe nibak Amphon keudroe peue-peue mantong haba nyang bijaksana!

⁹ Teupujo kheueh TUHAN, Allah Amphon! Deungon teubaiát Amphon jeuet keu raja nanggroe Israel, nyan tanda jih TUHAN galak that keu Amphon. Hana habéh-habéh Gobnyan geugaséh keu bansa Israel; nyang kheueh sabab jih Gobnyan geubaiát Amphon jeuet keuraja awaknyan, mangat Amphon jeuet neupeudong huköm dan keuadelan."

¹⁰ Óh lheueh nyan ratu nanggroe Syeba nyan laju geuseurah ubak Nabi Sulaiman banmandum peue-peue nyang ka geuba, na kheueh leubeh 4.000 kilogram méuh dan jeumeulah nyang jai lagée batée peumata, meunan cit deungon mandum reumpah-reumpah nyang geuba geujok banmandum. Hántom nyang ka Nabi Sulaiman geuteurimong hadiah dubnyan jai lagée nyang ka geubri lé ratu nanggroe Syeba nyan. (

¹¹ Kapai-kapai Hiram nyang ba méuh keu Nabi Sulaiman nibak Ofir meunan cit na jiba jeumeulah nyan jai batée peumata dan kayée ceundana.

¹² Kayée nyan geupeuguna lé Nabi Sulaiman keu geupeugét seuramoe-seuramoe nibak Baét TUHAN dan bak meuligoe raja; meunan cit keu geupeugét keucapi dan gambus keu ureuëng meunyanyoe. Kayée nyan na kheueh kayée ceundana nyang paleng gét nyang teuba u nanggroe Israel; hántom na le ureuëng jikalon kayée gét nyang lagée nyan.)

¹³ Seulaén hadiah-hadiah nyang ka geubri ubak Nabi Sulaiman nyan, geubri teuma lé gobnyan ubak ratu nibak nanggroe Syeba nyan peue nyang mantong geulakée. Óh lheueh nyan geuwoe kheueh ratu nyan ngon banmandum peungiréng gobnyan u nanggroe droe.

¹⁴ Tieb-tieb thon Nabi Sulaiman geuteurimong rab na 23.000 kilogram méuh,

¹⁵ gohlom teu itong laba-laba nibak meuniaga, meunan cit cukée-cukée bak saudaga-saudaga, raja-raja Arab dan gubunur-gubunur Israel.

¹⁶ Nabi Sulaiman geupeugét teuma na 200 boh peurisai rayeuk nyang teupeugét nibak méuh teumpeuen. Méuh nyang teupeuguna keu peurisai nyan na leubeh kureueng tujuh

kilogram.

¹⁷ Meunan cit na teuma geupeugét 300 boh peurisai méuh nyang leubeh ubit. Méuh nyang teupeguna keu tieb-tieb peurisai ubit nyan na leubeh kureueng dua kilogram, banmandum nyan méuh nyang teupegét bak teumpeuen méuh. Mandum peurisai nyan geukeubah bak saboh balée nyang geuboh nan Balée Uteuen Libanon.

¹⁸ Dan na teuma geupeugét saboh kurusi keurajeuen nyang teulapéh ngon gadeng dan teuhias ngon méuh murni.

¹⁹ Kurusi nyan meujaroe, dan blaih wie ngon uneuen nyan na teuma patong nyang meulée singa. Siblahi ulikot kurusi nyan na patong meulée leumô. Kurusi nyan na teuma nam neuk reunyeuen.

²⁰ Bak ujung wie dan ujung uneuen tieb-tieb aneuk reunyeuen nyan na teuma patong singa -- banmandum nyan na dua blaih boh. Hántom na kurusi keurajeuen nyang lagée nyan lam keurajeuen pat mantong.

²¹ Banmandum peukakaih teupat jieb ié Nabi Sulaiman nyan teupegét nibak méuh, dan banmandum peukakaih nyang teukeubah bak Balée Uteuen Libanon pih teupegét nibak méuh murni. Hana nyang teupegét nibak pirak, sabab bak jameuen Nabi Sulaiman pirak hana meuyuem.

²² Nabi Sulaiman na teuma kapai nyang raya nyang meulayeue meusajan ngon kapai-kapai Raja Hiram. Lhéé thon sigoe kapai-kapai nyan jigisa jiba méuh, pirak, gadeng, buekréh dan cicém merak.

²³ Nabi Sulaiman leubeh kaya dan leubeh bijaksana nibak raja toh mantong nyang na lam donya nyoe.

²⁴ Banmandum ureuëng nyang na bansigom donya jiuseuha beu meuteumé meurumpok ngon Nabi Sulaiman keu jijak deungoe peungajaran nyang bijaksana nyang geubri lé Po teu Allah ubak gobnyan.

²⁵ Awaknyan maséng-maséng teuka sira jiba hadiah keu Nabi Sulaiman. Awaknyan jibri barang-barang pirak, méuh, peukayan, peudeueng, reumpah-reumpah, guda dan bagal. Meunan kheueh tieb-tieb thon.

²⁶ Meunan cit Nabi Sulaiman geupeudong angkatan prang atranyan na kheueh 1.400 geuritan prang dan 12.000 sidadu meuguda. Siladum geubri tugaih di Yerusalem dan siladum teuk geubri tugaih di meubagoe teupat bak banda laén.

²⁷ Bak jameuen keurajeuen Nabi Sulaiman, di Yerusalem pirak na kheueh lagée barang biasa saban ngon batée, dan kayée ceumara Libanon meulimpah ruwah saban cit lagée kayée ara biasa.

²⁸ Meulalu raja-raja nyang mat kuasa, guda geupeuteuka nibak nanggroe Meusé dan Kilikia,

²⁹ dan geuritan-geutiran prang geupeuteuka nibak nanggroe Meusé. Yum saboh guda 150 péng pirak, dan yum saboh geuritan prang 600 péng pirak. Óh lheueh nyan meulalu peungusaha-peungusa nyan cit teuma guda-guda dan geuritan-geuritan nyan geupeubloe lom ubak raja-raja Het dan raja-raja Siria.

CHAPTER 11

Nabi Sulaiman le that geucinta ureuëng inong bansa aséng. Seulaén putroe raja nanggroe Meusé, Nabi Sulaiman geumeukawen cit deungon ureuëng inong Het, Moab, Amon, Edom dan Sidon.

² TUHAN ka geupeurintah bahwa ureuëng Israel hana jeuet jimeukawen meujampu

deungon bansa-bansa nyang laén, sabab lé awaknyan di ureuëng Israel bak saboh watée jiseumah ubak ilah-ilah nyang laén. Bahpi lagéenyman, Nabi Sulaiman teutab cit geumeukawen deungon ureuëng inong bansa laén.

³ Na 700 droe putroe ureuëng bansawan nyang geumeukawen lé Nabi Sulaiman, dan na teuma 300 droe gundek gobnyan. Kareuna peurumoh-peurumoh geuh nyan kheueh nyang teupeusabab Nabi Sulaiman geutinggai Po teu Allah,

⁴ akhé jih bak watée gobnyan ka tuha awaknyan meuhase jibujuk jiyue seumah ilah-ilah nyang laén. Nabi Daud, ureuëng syiek Nabi Sulaiman, gobnyan seutia ubak TUHAN Po teu Allah, teuma Nabi Sulaiman hana geuturot lagée ureuëng syiek geuh nyan.

⁵ Nabi Sulaiman geuseumah Asytoret, dewi bansa Sidon, dan meunan cit Molokh dewa nyang luat that nyang jiseumah lé bansa Amon.

⁶ Inan kheueh Nabi Sulaiman ka meudesya ubak TUHAN. Nabi Daud, bapak Nabi Sulaiman geuseutôt TUHAN deungon sipeunoh até, teuma Nabi Sulaiman hana geupeubuet nyang lagéenyman.

⁷ Di ateueh gunong siblaih u timu Yerusalem, Nabi Sulaiman laju geupeudong saboh teupat seumah keu Kamos, dewa ureuëng Moab, dan keu Molokh, dewa ureuëng Amon -- ban dua nyan na kheueh dewa nyang lumpah luawat.

⁸ Meunan cit di Nabi Sulaiman geupeudong teupat-teupat dipat peurumoh gobnyan nibak bansa aséng hase jitot keumeunyan, dan jipeuseumah keureubeuen keu dewa-dewa awaknyan keudroe.

⁹ Ka dua goe, TUHAN Allah Israel geupeuleumah droe ubak Nabi Sulaiman dan geupeuingat gobnyan bahwa gobnyan hana jeuet geuseumah ilah nyang laén, teuma Nabi Sulaiman teutab hana geutaát ubak peue nyang ka geupeugah lé TUHAN nyan. Gobnyan pi laju geutinggai TUHAN, akhé jih TUHAN beungéh keu gobnyan.

¹¹ Feureuman TUHAN, "Kareuna deungon sadar gata taiengkeue janji gata deungon Ulôn dan hana tataát ubak peurintah-peurintah Ulôn, teuma Ulôn Lôn tarek keurajeuen nyan nibak jaroe gata, dan Ulôn bri keu sidroe lamkawan peugawée gata.

¹² Bahpi meunan, deumi ureuëng syiek gata Nabi Daud, hainyan hana Ulôn peubuet simantong gata udeb. Bak watée keurajeuen jimat lé aneuëk gata singoh, barô kheueh hainyan Ulôn peubuet.

¹³ Teuma bukon banmandum keurajeuen nyan Ulôn cok nibak nyan. Deumi hamba Ulôn Nabi Daud, dan deumi Yerusalem nyang ka Ulôn peujeuet keu banda Ulôn nyan, Ulôn teuma Lôn tinggai saboh sukée keu aneuëk gata."

¹⁴ Teuma TUHAN laju geupeujeuet Hadad, sidroe lamkawan keuturonan raja Edom, geupeujeuet keumusoh deungon Nabi Sulaiman.

¹⁵ Treb sigohlom nyan, óh ka lheueh Nabi Daud geupeutaklhok Edom, Yoab, panglima angkatan prang Nabi Daud, jijak u Edom keu jijak peukubu ureuëng-ureuëng gobnyan nyang maté dimideuen prang. Nam buleuen treb jih gobnyan dan aneuëk buah gobnyan tinggai di Edom. Dan lam watée nyang nam buleuen nyan gobnyan ka habéh geupoh dumna ureuëng agam nyang na disinan.

¹⁷ Teuma, Hadad nyang yohmasanyan mantong that muda, ka jiplueng u nanggroe Meusé meusigoe deungon napadub droe Edom nyang laén, peulayan-peulayan bapak gobnyan.

¹⁸ Awaknyan beurangkat nibak Midian, laju geujak u Paran. Disinan na meupadub droe nyang laén jipeusaho droe teuma deungon awaknyan, laju meusigoe sampoe u Meusé jijak meurumpok ngon raja Meusé. Raja Meusé nyan laju geubri rumoh meunan cit tanoh keuteupat tinggai Hadad meunan cit deungon jaminan udeb.

¹⁹ Dan Hadad pih ka jeuet keurakan jroh raja, sampoe raja laju geujok paruih geuh

keudroe, na kheueh adoe peureumaisuri Tahpenes mangat jeuet keu ureuëng binoe gobnyan.

20 Óh lheuehnyan peurumoh Hadad nyan laju jipeulahé sidroe aneuëk agam nyang jiboh nan Genubat. Aneuëknyoe jipeurayeuk lé peureumaisuri keudroe dan tinggai dimeuligoe meusajan deungon aneuëk-aneuëk agam raja nyang laén.

21 Bak watée Hadad geuteurimong haba bahwa Nabi Daud ka meuninggai donya, dan Yoab, panglima angkatan prang Israel meunan cit ka teuma meuninggai donya, geupeugah kheueh lé Hadad ubak raja Meusé, "Neupeu idhin kheueh ulôn keuneuk gisa u tanoh ié ulôn."

22 "Pakon?" geutanyong lé raja. "Peu kheueh gata na kureueng sapeue-peue disinoe, sampoe gata ta keuneuk woe u nanggroe gata?" "Ulôn hana kureueng meusapeue pih," geuseuôt lé Hadad, "teuma neupeubiyeu kheueh ulôn meujakwoe." Dan geuwoe kheueh Hadad u tanoh ié gobnyan.

23 Po teu Allah geupeugot teuma si Rezon, aneuëk Elyada, geupeumusoh deungon Nabi Sulaiman. Rezon na kheueh namiet nyang jipeuplueng droe nibak teungku di teupat jih meukeureuja, nan teungku jih nyan na kheueh Raja Hadadezer di nanggroe Zoba.

24 Nabi Daud ka lheueh geupeutaloe Raja Hadadezer nyoe dan geupoh maté bubena rakan-rakan Hadadezer nibak Siria. Bak watée nyan Rezon jipeuplueng droe nibak Hadadezer dan laju jipeusapat bubena ureuëng jeuhet nyang laén óh lheueh nyan jihpi jeuet keu ulée geureumbolan. Jihnyan dan aneuëk buah jih laju jijak u Damsyik dan laju jitinggai di banda nyan. Disinan lé aneuëk buah droe jih laju jiangkat jeuet keuraja Siria.

25 Saban cit lagée Hadad, Raja Rezon pih geumeumusoh deungon Israel watée mantong udeb Nabi Sulaiman, dan laju jipeuna karu di nanggroe nyan.

26 Ureuëng laén nyang meubeurontak jilawan Nabi Sulaiman na kheueh sidroe lamkawan peugawée gobnyan nyang nan jih Yerobeam. Ureuëng nyan aneuëk Nebat nibak Zereda di Efraim. Ma jihnyan ka balée, nyang nan jih Zerua.

27 Nyang teukheun teuma nyoe na kheueh kisah keuhai Yerobeam nyang meubeurontak. Bak watée tanoh nyang disiblahi u seulatan Baét TUHAN teungoh teuseubée, dan bintéh beuton banda teungoh teupeuget,

28 dan si Yerobeam na cit teungoh meukeureuja disinan. Bak watée Nabi Sulaiman geukalon bahwa Yerobeam carông ngon jumot, gobnyan laju geubri keu ureuëng nyan tanggong jaweueb mangat jiwaasi ureuëng nyang meukeureuja paksa di wilayah sukée Manasye dan Efraim.

29 Bak siuroe Yerobeam geuteubiet nibak Yerusalem. Nibak teungoh rot dipadang gobnyan geujak meurumpok lé Nabi Ahia nibak Silo nyang bak watée nyan nabi nyan geungui bajée jubah nyang barô.

30 Laju Ahia geusuit bajée jubah geuh nyan, dan geupriek-priek sampoe jeuet dua blaih krak.

31 Óh lheueh nyan geupeugah kheueh lé gobnyan ubak Yerobeam, "Tacok kheueh laju siploh krak keu droe gata, sabab TUHAN, Po teu Allah Israel, geupeugah meunoe ubak gata, 'Ulôn teuma Lôn reubot keurajeuen nyoe nibak Nabi Sulaiman, dan Ulôn bri siploh boh sukée keu gata.

32 Saboh sukée teuma teutab nibak Nabi Sulaiman, deumi hamba Ulôn Nabi Daud, dan deumi Yerusalem, nyang ka Ulôn piléh nibak banmandum nanggroe Israel jeuet keu banda Ulôn.

33 Ulôn teuma Lôn peubuet hainyan sabab Nabi Sulaiman ka jitinggai Ulôn dan jiseumah dewa-dewa, dewa nyang jiseumah nyan na kheueh: Asytoret, dewi bansa Sidon; Kamos, dewa bansa Moab; dan Milkom, dewa bansa Amon. Nabi Sulaiman hana jiturot lagée Ulôn

kheun. Jihnyan bukon lagée ureuëng syiek jih Nabi Daud nyang taát ubak Ulôn dan jipeubuet banmandum peurintah-peurintah Ulôn.

³⁴ Bahpi meunan Ulôn hana teuma Lôn cok banmandum keurajeuen nyan nibak droe jih nyan. Jihnyan teutab Ulôn bri kuasa simantong jih udeb. Hainyan Ulôn peubuet deumi hamba Ulôn Nabi Daud, nyang ka Ulôn piléh dan jitaát ubak banmandum huköm-huköm Ulôn dan peurintah-peurintah Ulôn.

³⁵ Keurajeuen nyoe teuma Ulôn cok nibak aneuëk agam Nabi Sulaiman dan siploh boh sukée teuma Ulôn bri keu gata.

³⁶ Teuma saboh sukée Ulôn peubiyeu nibak jihnyan, mangat jeuet sabena ureuëng nibak hamba Ulôn Nabi Daud nyang mat peurintah keu Ulôn di Yerusalem, banda nyang ka Ulôn piléh sibagoe teupat iébadat ubak Ulôn.

³⁷ Dan gata, Yerobeam, teuma Ulôn peujeuet keuraja Israel dan Ulôn bri idhin gata peurintah banmandum daerah nyang gata galak.

³⁸ Meunyoé gata, lagée hamba Ulôn Nabi Daud, taát sipeunoh até ubak Ulôn dan udeb meunurot huköm-huköm Ulôn, dan gata peumangat até Ulôn deungon cara tapeubuet banmandum nyang Ulôn peurintah bak gata, teuma Ulôn teutab na sabe meusajan gata. Ulôn teuma Lôn peujeuet gata raja di Israel. Ulôn Lôn jamin bahwa keuturonan gata teuma jeuet keuraja di Israel keugeunantoe gata, saban cit lagée nyang ka Ulôn peubuet keu Nabi Daud.

³⁹ Sabab Nabi Sulaiman ka meudesya, Ulôn teuma Ulôn huköm keuturonan Nabi Daud, teuma bukon siumu masa.' "

⁴⁰ Bak watée habanyan sampoe ubak Nabi Sulaiman, gobnyan geu useuha geukeuneuk poh maté Yerobeam. Teuma Yerobeam laju geuplueng ubak Raja Sisak di nanggroé Meusé, dan laju geutinggai disinan sampoe Nabi Sulaiman meuninggai donya.

⁴¹ Kisah nyang laén keuhai Nabi Sulaiman, meunan cit keuhai banmandum nyang ka geupeubuet nyan dan keuhai iéleumé peungeutahuan ka teutuléh lam kitab Riwayat Udeb Nabi Sulaiman.

⁴² Peuet ploh thon treb jih Nabi Sulaiman geumat peurintah di Yerusalem ateueh banmandum nanggroé Israel.

⁴³ Óh lheuehnyan gobnyan pih meuninggai donya dan laju geupeukubu di Banda Nabi Daud. Dan laju Rehabeam aneuëk agam gobnyan jeuet keuraja keugeunantoe gobnyan.

CHAPTER 12

Rehabeam laju geujak u Sikhem, sabab banmandum rakyat Israel dibagian utara ka meugumpôi disinan jikeuneuk baiát gobnyan jeuet keuraja.

² Bak watée nyan Yerobeam aneuëk Nebat mantong na di nanggroé Meusé sabab geupeuplueng droe nibak Nabi Sulaiman. Bak watée gobnyan geudeungoe keuhai Rehabeam, gobnyan laju geugisa u nanggroé Israel.

³ Rakyat dibagian utara jiundang Yerobeam, laju awaknyan meusigoe-sigoe jijak meuhadab ubak Rehabeam. Jipeugah lé awaknyan,

⁴ "Nabi Sulaiman ureuëng syiek Teungku Amphon ka geubri beuban nyang paleng geuhon u ateueh kamoe. Jinoenyoe meunyoé Teungku Amphon meuheuet keu beuban nyan dan neupeukureueng deurita kamoe, kamoe teuma meungabdi ubak teungku Amphon."

⁵ Geuseuôt lé Rehabeam, "Ulôn pike-pike ilée. Tajak kheueh keunoe lhée uroe teuk." Teuma jijakwoé kheueh banmandum ureuëng nyan.

- ⁶ Laju Rehabeam geulakée naseuh atubak ureuëng-ureuëng patot nyang ka tuha-tuha nyang ka lheuëh jeuet keu peunaseuh atubak Nabi Sulaiman, ureuëng syiek Rehabeam. "Pakriban ulôn harôh ulôn jaweueb keu ureuëng nyan?" geutanyong lé Rehabeam, "Peu naseuh atubak droeneueh nyoe keu ulôn?"
- ⁷ Awaknyan jijaweueb, "Meunyoë Teungku Amphon bit-bit na niet keuneuk meungabdi keu rakyat, neupeutrok kheueh peue nyang ka jilakée lé awaknyan, teuma awaknyan jimeungabdi atubak Teungku Amphon siumu masa."
- ⁸ Teuma naseuh atubak ureuëng-ureuëng tuha nyan hana geupako lé Rehabeam. Teuma di gobnyan laju geujak atubak ureuëng-ureuëng muda nyang santeuet umu deungan gobnyan dan nyang jinoenyoe jai that nyang bantu gobnyan.
- ⁹ Ubak awaknyan gobnyan geutanyong, "Peue naseuh atubak gatanyoe keu ulôn mangat lôn jaweueb rakyat nyang jilakée ulôn mangat hase ulôn peuphui beuban awaknyan?"
- ¹⁰ Awaknyan jijaweueb, "Meunoe kheueh nyang sigét jih Teungku Amphon peugah atubak awaknyan, 'Sileumoh-leumoh jih ulôn, ulôn mantong leubeh teuga nibak ayah lôn!'"
- ¹¹ Bapak ulôn geupeuseuôn beuban nyang keubit geuhon u ateueh baho gata, teuma ulôn nyang leubeh brat lom u ateueh gata. Gobnyan geuseunuét gatanyoe deungan peunyunuét, teuma ulôn lôn seunuét gata deungan peunyunuét nyang meuduro beuso!"
- ¹² Lhéë uroe teuma óh lheuëh nyan Yerobeam dan banmandum ureuëng nyan jigisa lom jijak meuhadab atubak Raja Rehabeam, lagée nyang ka geupeurintah nyan.
- ¹³ Jiôh that meulawan deungan peue nyang ka geupeuruno lé ureuëng nyan, rakyat nyang teuka atubak gobnyan laju geusapa deungan gasa.
- ¹⁴ Lagée peue nyang ka jipeurunoe lé ureuëng-ureuëng muda, gobnyan geupeugah, "Bapak ulôn geupeuseuôn beuban ateueh gata nyang lumpah geuhon, teuma diulôn lôn peugeuhon leubeh brat lom beuban nyan. Meunan cit gobnyan geuseunuét gatanyoe deungan peunyunuét, teuma di ulôn lôn seunuét gatanyoe deungan peunyunuét nyang meuduro beuso!"
- ¹⁵ Peue nyang jilakée rakyat nyan hana geupako. Teuma nyan kheueh nyang geulakée lé TUHAN. Peue nyang ka geupeugah lé TUHAN meulalu Nabi Ahia di Silo keuhai Yerobeam aneuëk Nebat nyan harôh teujadi.
- ¹⁶ Bak watée rakyat jikalon bahwa raja hana geutem deungoe su rakyat geuh, awaknyan laju jitawök sira jikuk, "Hana peu tapako keu Nabi Daud dan keuturonan gobnyan! Awaknyan hántom na jipeubuet sapeue keu geutanyoe. Rakyat Israel, bohjak geutanyoe tawoe! Bah disinan Rehabeam nyan jiuroih droe jih keudroe!" Dan jijakwoë kheueh laju bubena rakyat Israel,
- ¹⁷ dan Rehabeam jeuet keuraja teuma ateueh wilayah Yehuda mantong.
- ¹⁸ Bahpi meunan Raja Rehabeam mantong cit geuyue Adoniram, sidroe lamkawan mando keureuja paksa, geuyue jak peuteunang rakyat. Teuma dirakyat laju jirhom Adonia nyan ngon aneuk batée sampoe maté. Ban geukalon hainyan Rehabeam bagaih-bagaih geujak ék u ateueh geuritan gobnyan, laju geupeuplueng droe u Yerusalem.
- ¹⁹ Phon saát nyan rakyat dibagian utara keurajeuen Israel jibeurontak atubak raja keuturonan Nabi Daud.
- ²⁰ Bak watée jideungoe lé banmandum rakyat Israel bahwa Yerobeam ka geugisa nibak nanggroë Meusé, di rakyatnyan laju jiundang gobnyan atubak saboh teupat meurokpakat laju jibaiát gobnyan jeuet keuraja Israel. Teuma rakyat nibak sukée Yehuda mantong nyang teutab seutia atubak keuturonan Nabi Daud.
- ²¹ Bak watée Raja Rehabeam ka sampoe u Yerusalem, laju gobnyan geupeusapat 180.000 droe tantra nyang teupiléh nibak sukée Yehuda dan Benyamin mangat jijak prang

ureuëng Israel dan geupeupuléh keukuasaan gobnyan ateuh sukée-sukée bagian utara Israel.

22 Teuma Po teu Allah geuyue Nabi Semaya

23 mangat geujak peusampoe habanyoe ubak Rehabeam, dan ubak mandum sukée Yehuda dan Benyamin,

24 "Bék kheueh taprang syedara-syedara gata ureuëng Israel. Tawoe kheueh! Peue nyang ka teujadi nyan na kheueh meulakée Ulôn." Teuma awaknyan banmandum jiturot peurintah TUHAN, laju jijakwoe kheueh u rumoh jih maséng-maséng.

25 Óh ka jeuet keuraja Israel, Yerobeam laju geupeukong banda Sikhem didaerah meugunong-gunong Efraim, laju gobnyan tinggai disinan sikeujab. Óh lheuehnyan gobnyan geujaklom nibak teupat nyan dan geupeukong teuma banda Pnuel.

26 Gobnyan geupike meunoe didalam até geuh, "Meunyoe rakyat teutab jijak u Yerusalem keu jijak peuseumah keureubeuen di Baét TUHAN lagée nyang ka jipeubuet lé awaknyan nibak saátnyoe, awaknyan teuma jigisalom jidong blaih Rehabeam, raja Yehuda, laju jipoh maté ulôn nyoe."

28 Óh ka lheueh geupeutimong hainyan, gobnyan laju geupeuget dua boh patong leumô nibak méuh, dan geupeugah laju ubak rakyat gobnyan, "Hai bansa Israel! Ka lumpah that treb gatanyoe tajak u Yerusalem keu tajak meuiébadat. Jinoenyoe, nyoe kheueh ilah-ilah gata nyang ka jipeuteubiet gata nibak nanggroé Meusé!"

29 Laju Yerobeam geukeubah saboh nibak leumô méuh nyan di Betel dan nyang saboh teuk di Dan.

30 Teuma phon saátnyan rakyat pih ka jipeubuet desya, sabab awaknyan jijak u Betel dan Dan keu jijak meuiébadat.

31 Meunan cit di Yerobeam geupeudong lom teupat-teupat iébadat nyang laén di pucak-pucak gunung, dan gobnyan geu angkat teuma teungku-teungku imeum nibak keuluwarga-keuluwarga nyang bukon sukée Lewi.

32 Óh lheueh nyan Yerobeam geukeubah teuma teungku-teungku imeum nyan di Betel mangat jimeutugaih disinan dan gobnyan keudroe geupeuseumah keureubeuen keu leumô-leumô méuh nyang ka geupeugot nyan. Laju gobnyan geupeuteuntée tanggai limong blaih buleuen nyang keulapan sibagoe uroe raya Israel, saban cit lagée uroe raya di Yehuda. Bak uroenyan Yerobeam geujak u Betel dan disinan laju geupeuseumah keureubeuen keu teupuraya uroe raya nyang ka geupeuteuntée nyan.

CHAPTER 13

Bak watéenyan na sidroe nabi di Yehuda. Nabi nyan geuyue lé TUHAN mangat geujak u Betel. Nabi nyan trok keunan bak watée Yerobeam teungoh geudong dikeue miseubah keu jipeuseumah keureubeuen.

2 Ateuh peurintah TUHAN geupeugah kheueh lé nabi nyan ubak miseubah nyan, "Hai miseubah, hai miseubah! Meunoe kheueh feureuman TUHAN, 'Sidroe aneuëk nyang teuma geuboh nan Yosia teuma lahé lam keuluwarga Nabi Daud. Di ateuh gata, hai miseubah, gobnyan teuma geupoh maté bubena teungku-teungku imeum nyang meutugaih di teupat-teupat iébadat keu dewa, dan nyang ka teuma jipeuseumah keureubeuen keu gata. Dan di ateuh gata cit teuma hai miseubah gobnyan teuma geutot bubena tuleueng-tuleueng manusia.' "

3 Geupeugah lom lé nabi nyan, "Miseubah nyoe teuma reuloih, dan abée nyang na di ateuh nyan teuma teupeuro meutabu. Nyan kheueh bukeuti jih bahwa ulônnyoe geuyue

lé TUHAN."

⁴ Bak watée Yerobeam geudeungoe tutoe haba nyan, gobnyan laju geutunyok ateueh nabi nyan dan geupeugah sira geudumpék, "Drob ureuëng nyan!" Teuma bak saat nyan cit teuma jaroe Yerobeam ka jeuet keu keuboh ngon lapée sampoe jaroe geuhnyan hana hase le geutarek.

⁵ Miseubah nyan ngon hana teusangka-sangka reuloh meuhambo dan abée nyang na di ateueh nyan pi ka habéh rô meutabu uluwa, lagée nyang ka geupeugah lé nabi nyan ateueh peurintah TUHAN.

⁶ Dan geupeugah kheueh lé Raja Yerobeam ubak nabi nyan, "Neutulông kheueh meudoá ubak TUHAN Allah droeneueh keu ulôn. Neulakée kheueh geunaséh Gobnyan mangat jaroe ulôn nyoe hase geupeupuléh!" Nabi nyan pi laju geumeudoá ubak TUHAN, dan jaroe raja Yerobeam nyang ka lapée nyan pih ka puléh teuma lagée nyang ka.

⁷ Óh lheueh nyan raja laju geupeugah ubak nabi nyan, "Jak geutanyoe tajak makheun di rumoh ulôn, ulôn keuneuk bri hadiah keu droeneueh."

⁸ Geujaweueb lé nabi nyan, "Bahpi Teungku Amphon neubri keu ulôn siteungoh nibak keukayaan Teungku Amphon, ulôn hana ulôn seutôt keu lôn jak makheun atawa jak jieb ié di rumoh Teungku Amphon.

⁹ Ulôn meuteumé peurintah nibak TUHAN mangat bék lônjak makheun atawa jieb ié, dan hana teuma ulôn woe rot nyang ka ulôn jak yoh awai bunoe."

¹⁰ Meunan kheueh cara jih nabi nyan geujak rot nyang laén.

¹¹ Bak watée nyan na sidroe nabi nyang ka that tuha, gobnyan tinggai di Betel. Aneuëk-aneuëk gobnyan laju jijak bri téé ubak gobnyan keuhai nabi nibak Yehuda nyan. Awaknyan jicalitra keuhai peue nyang ka geupeubuet di Betel nibak uroenyan, dan peue teuma nyang geupeugah ubak Raja Yerobeam.

¹² Dan geutanyong kheueh lé nabi tuha nyan, "Nabi nyang teuka nibak Yehuda nyan rot nyang toh geucok bak watée gobnyan geuwoe?" Teuma awaknyan pih laju jipeugah rot toh geuwoe nabi nyan.

¹³ Laju gobnyan geuyue awaknyan jipasang peulana ateueh keuleudée gobnyan. Óh lheueh nyan gobnyan laju geu ék u ateueh keuleudée gobnyan dan laju geujak,

¹⁴ geutiyeub nabi nyang teuka nibak Yehuda nyan. Dan laju meurumpok ngon gobnyan dan geukalon nabi nyan teungoh geuduek dimiyueb bak kayée raya. "Peu kheueh droeneueh nyang nabi nibak Yehuda nyan?" geutanyong lé nabi tuha nyan. "Beutôi," geujaweueb lé ureuëng nyan.

¹⁵ "Bohjak tajak makheun di rumoh ulôn," geupeugah lé nabi tuha nyan.

¹⁶ Teuma geujaweueb lé nabi nibak Yehuda nyan, "Meuáh! ulôn hana jeuet lôn teurimong undangan bapak keu lôn jak makheun dirumoh bapak. Meunan cit ulôn hana teuma ulôn makheun atawa lôn jieb ié disinoe deungon bapak.

¹⁷ TUHAN ka geubri peurintah bak ulôn mangat bék lôn makheun atawa lôn jieb ié dan meunan cit bék teuma ulôn woe rot nyang ka lheueh ulôn jak."

¹⁸ Dan nabi tuha nibak Betel nyan pih laju geumeusulet ubak gobnyan, deungon geupeugah lagée nyoe, "Ulôn nyoe nabi cit lagée droeneueh nyoe. Meunan cit ateueh peurintah TUHAN sidroe malaikat ka geujak ubak ulôn geuyuejak tueng ngon geuyue peujamé droeneueh dirumoh ulôn."

¹⁹ Dan nabi nibak Yehuda nyan pih geupatéh laju geuseutôt u rumoh nabi tuha nyan dan óh trok keunan laju geumakheun deungon gobnyan.

²⁰ Teungoh awaknyan geuduek sira geumakheun, TUHAN laju meufeureuman ubak nabi tuha nyan,

- ²¹ sampoe gobnyan geudôt nabi nibak Yehuda nyan sira geupeugah, "TUHAN geupeugah bahwa gata hana taát ubak Gobnyan. Gata hana tapeubuet peue nyang ka geupeurintah ubak gata.
- ²² Gata ka tawoe dan ka tamakheun ngon tajieb ié, padahai gata ka geutam keu tapeubuet hai nyang lagée nyan. Lé sababnyan gata teuma teupoh maté, dan manyét gata hana teuma teupekubu didalam jrat keuluwarga gata."
- ²³ Óh ka seuleusoe awaknyan geumakheun, nabi tuha nyan laju geupasang peulana ateuh guda nabi nibak Yehuda nyan,
- ²⁴ dan geujak kheueh laju nabi nyan. Bak teungoh rot uh nabi nyan jiteugom lé singa, dan nabi nyan pi laju maté buet singa nyan. Manyét gobnyan ka teutiek di ateuh rot, dan keuleudée gobnyan mantong na teudong rab ngon manyét nyan. Singa nyan pi jidong disinan.
- ²⁵ Bubena ureuëng nyang jijak rot nyan, leumah laju jikalon manyét dan singa nyan disinan. Laju awaknyan jijak u Betel dan jipeugah laju peue nyang ka awaknyan ngieng.
- ²⁶ Bak watée nabi tuha nyan geudeungoe hai nyan, gobnyan laju geupeugah, "Pasti nyan nabi nyang hana taát ubak peurintah TUHAN! Nyang kheueh sabab jih TUHAN geukirém singanyan keu jijak teugom ngon jipoh maté gobnyan lagée nyang ka geupeugah lé TUHAN sigohlom nyan."
- ²⁷ Dan geupeugah kheueh lé nabi tuha nyan ubak aneuëk-aneuëk gobnyan, "Tapasang laju peulana ateuh keuleudée ulôn." Óh ka lheueh geupasang ateuh keuleudée gobnyan, teuma gobnyan pih geujak laju.
- ²⁸ Dan geukalon manyét nabi nibak Yehuda nyan mantong na teutiek disinan deungon keuleudée dan singa nyang mantong na teudong disinan. Singa nyan hana jiteugom keuleudée nyan, dan meunan cit hana teuma jipajoh manyét nyan.
- ²⁹ Gobnyan laju geubeuôt manyét nyan dan geukeubah laju di ateuh keuleudée gobnyan, dan óh lheuehnyan geupeuwoe laju u Betel keu geujak peuba-e ngon geujak kubu.
- ³⁰ Nabi tuha nyan keudroe nyang kubu manyét nyan nibak kubu keuluwarga gobnyan, laju gobnyan dan aneuëk-aneuëk geuh geupeuratok ngon geupeuba-e manyét nyan. Awaknyan geupeugah, "Keubiet that inseuh keu gata hai syedara ulôn, keubiet that-that kamoe inseuh!"
- ³¹ Óh lheuehnyan geupeugah lé nabi tuha nyan ubak aneuëk-aneuëk gobnyan, "Meunyoe singoh ulôn peulikot donya nyoe, tatanom kheueh ulôn nibak kubu dan bak binéh nabi nyan.
- ³² Peue nyang ka geupeugah ateuh peurintah TUHAN keu miseubah di Betel dan keu banmandum teupat iébadat dibanda-banda Samaria pasti teuma teujadi."
- ³³ Raja Yerobeam teutab hana geutem tinggai atawa geuboh buet gobnyan nyang jeuhet. Keu teu useuha teupat-teupat iébadat nyang ka geupeudong nyan, gobnyan teutab mantong geupiléh teungku imeum nibak keuluwarga-keuluwarga biasa. Soemantong nyang jitem, laju geuangkat jeuet keu teungku imeum.
- ³⁴ Buet gobnyan nyang jeuhet nyan sampoe jeuet keusabab keuturonan gobnyan keunong bala dan hanco meuteung bayeueng hánmeuho saho.

CHAPTER 14

Bak watéeny aneuëk agam Yerobeam rhot ubak sakét.

² Geupeugah kheueh lé Yerobeam ubak peurumoh geuh, "Gata meukeumah-keumah kheueh laju mangat tajak u Silo u rumoh Nabi Ahia nyang yoh watée ilée ka lheueh geupeugah bahwa ulôn teuma jeuet keuraja Israel. Teuma gata meunymar kheueh mangat ureuëng laén hana jiteupeue soe gatanyan.

³ Taba kheueh keu gobnyan siploh boh ruti, bacut juadah dan meulisan saboh kaca. Gata tanyong kheueh ubak gobnyan peue nyang ka teujadi deungon Abia, aneuëk geutanyoe. Nabi nyan teuma geupeugah hainyan ubak gata."

⁴ Dan geujak kheueh laju ureuëng bino Yerobeam u rumoh Nabi Ahia di Silo. Nabi nyan hana hase le geumeungieng sabab mata geuh ka rabon lé sabab umu gobnyan tuha that.

⁵ Teuma TUHAN geupeugah ubak gobnyan bahwa peurumoh Yerobeam teungoh jijak ubak gobnyan keu jijak teumanyong keuhai aneuëk jih nyang sakét. Dan meunan cit TUHAN geupeugah ubak Nabi Ahia peue nyang harôh geupeugah teuma. Bak watée peurumoh Yerobeam trok keunan, gobnyan geupeujeuet droe siulah-ulah gobnyan ureuëng laén.

⁶ Teuma meunan Nabi Ahia geudeungoe su langkah gobnyan dibabah pintoe, gobnyan laju geupeugah, "Gata tamong laju keunoe u dalam, ulôn ka lôn teupeue bahwa gata na kheueh peurumoh Yerobeam. Bék meupura-pura, na haba nyang hana gét keu gata.

⁷ Tajakwoe kheueh laju dan tapeugah ubak Yerobeam bahwa nyoe kheueh nyang ka geupeugah lé TUHAN, Allah Israel, 'Gata ka Ulôn piléh lamkawan rakyat dan Ulôn peujeuet peunguasa ateueh umat Ulôn Israel.

⁸ Gata ka Ulôn bri keurajeuen nyang Ulôn reubot nibak keuturonan Nabi Daud. Teuma gata hana lagée hamba Ulôn Nabi Daud. Jihnyan seutia that-that ubak Ulôn dan jitaát peue nyang Ulôn peurintah. Jihnyan jipeubuet peue nyang ka Ulôn angkée.

⁹ Teuma gata ka tapeubuet buet nyang leubeh rayeuk nibak buet jeuhet nyang ka jipeubuet lé awaknyan nyang ka jimat peurintah sigohlom gata. Gata tatinggai Ulôn dan tapeuteuka beungéh Ulôn deungon cara tapeugét beurala dan patong-patong nibak logam mangat teuseumah.

¹⁰ Lé sabab nyan Ulôn teuma Lôn peuteuka bala ateueh keuluwarga gata. Banmandum keuturonan gata nyang agam, peu kheueh mantong jabatan jih, jihnyan teupoh maté. Ulôn teuma Lôn peuhanco keuluwarga gata, saban cit lagée ureuëng nyang rhah najih atawa kutoran.

¹¹ Anggota keuluwarga gata nyang maté didalam banda manyét jih jipajoh lé asée, dan nyang maté diluwa banda teuma jipajoh lé cicém. Ingat, Ulôn kheueh nyoe TUHAN nyang peugah haba! "

¹² Lheueh nyan Nabi Ahia geupeugah ubak peurumoh Yerobeam, "Nyang kheueh, jinoe tabeudôh dan tajakwoe kheueh laju! Bak watée gata tatamong u dalam banda, aneuëk gatanyan laju meuninggai donya.

¹³ Banmandum rakyat Israel teuma meukabong dan jijak kubu manyét nyan. Jih nyan kheueh sidroe lamkawan anggota keuluwarga Yerobeam nyang teukubu seucara teuhoreumat, sabab teuma jihnyan kheueh nyang meukeunong bak até TUHAN, Allah Israel.

¹⁴ Israel teuma geubri lé TUHAN sidroe raja nyang jeuet keugeunantoe nibak keuturonan Yerobeam sibagoe raja. Uroe jih ka sampoe! Phon watée nyoe

¹⁵ TUHAN teuma geuhuköm Israel sampoe meuhayak hayon lagée geulagah didalam ié. TUHAN teuma geuhila rakyat Israel nibak nanggroë nyang gét nyoe nyang ka geubri ubak nék indatu awaknyan. Gobnyan geupeu crebre awaknyan u meurandeh Krueng Efrat,

sabab awaknyan ka jipeuteuka beungéh TUHAN deungon jipeugét patong-patong dewi Asyera.

16 TUHAN teuma geutinggai Israel sabab Yerobeam ka meudesya dan jeuet keu sabab ureuëng Israel ka meudesya cit teuma."

17 Óh ka lheuehnyan geujak woe kheueh peurumoh Yerobeam u Tirza. Bak watée gobnyan geutamong u rumoh geuhnyan, aneuëk gobnyan ka meuninggai.

18 Rakyat Israel pi laju meukabong dan laju jijak kubu lagée nyang ka geupeugah lé TUHAN meulalu Nabi Ahia, hamba Geuhnyan.

19 Kisah nyang laén keuhai Raja Yerobeam, na kheueh keuhai peumeurintahan gobnyan dan muprang nyang geupimpén, ka geucetet didalam kitab Seujarah Raja-raja Israel.

20 Dua ploh dua thon treb jih Yerobeam geumat peurintah sibagoe raja, óh lheueh nyan gobnyan meuninggai donya dan teukubu. Aneuëk gobnyan nyang nan jih Nadab geunantoe gobnyan sibagoe raja.

21 Bak watée Rehabeam, aneuëk Nabi Sulaiman, jeuet keuraja Yehuda, gobnyan ka meumu peuet ploh sa thon. Gobnyan geumat peurintah tujuh blaih thon treb ji di Yerusalem. Nibak bansaboh nanggroe Israel teuma banda nyan kheueh nyang ka geupeukhusos lé TUHAN sibagoe teupat iébadat ubak Gobnyan. Ma Rehabeam nyang nan Naama nibak bansa Amon.

22 Bansa Yehuda ka jipeubuet buet nyang jeuhet nibak mata TUHAN. Buet awaknyan meutamah-tamah beungéh TUHAN nibak banmandum nyang ka geupeubuet lé indatu awaknyan.

23 Di ateueh bukét-bukét dan dimiyueb bak kayée nyang raya-raya, awaknyan jipeugot teupat-teupat teuseumah beurala, dan jipeudong tugu-tugu meunan cit deungon patong-patong Asyera mangat jiseumah.

24 Di teupat-teupat nyang lagée nyan lé awaknyan laju jipeubuet buet meumukah sibagoe peuseumahan keu TUHAN. Dan di ureuëng agam pih jimeutugaih sibagoe ureuëng lunté. Ureuëng Yehuda jipeubuet banmandum buet nyang kuto dan luwat, mandum buet-buet nyan ka lheueh jipeubuet lé bansa-bansa nyang ka geu use lé TUHAN watée ureuëng Israel jitamong u dalam nanggroe nyan.

25 Bak thon nyang keulimong nibak peumeurintahan Rehabeam, na kheueh Sisak, raja nanggroe Meusé jijak prang Yerusalem.

26 Raja nyan laju jireupah banmandum barang nyang meuhái-meuhái yuem nyang na di dalam Baét TUHAN dan didalam meuligoe raja, meunan cit deungon peurisai-peurisai méuh nyang ka geupeugét lé Nabi Sulaiman.

27 Dan sibagoe geunantoe jih Raja Rehabeam laju geupeugét peurisai-peurisai peurunggu, dan geupeucaya peugét atra nyan ubak peuwira nyang jikawai pintoe geureubang meuligoe raja.

28 Pajan mantong raja geujak u Baét TUHAN, lé mandum peungawai laju jiba peurisai-peurisai nyan, óh lheuehnyan atranyan jipeuriwang laju ubak kama jaga.

29 Kisah nyang laén keuhai Raja Rehabeam ka teucetet di dalam kitab Seujarah Raja-raja Yehuda.

30 Bak watée peumeurintahan Rehabeam, sabe na prang lamkawan Rehabeam ngon Yerobeam.

31 Óh lheuehnyan Rehabeam meuninggai donya dan teukubu laju nibak kubu raja-raja di Banda Nabi Daud. Abiam, aneuëk gobnyan nyang agam, laju jiduek geunantoe sibagoe raja.

CHAPTER 15

Bak thon nyang keulapan blaih watée peumeurintahan geumat lé Raja Yerobeam ateueh bansa Israel, Abiam jeuet keuraja Yehuda,

² dan geumat peurintah nyan treb jih lhée thon di Yerusalem. Ma gobnyan nyang nan jih Maakha, aneuëk Abisalom.

³ Abiam geupeubuet desya lagée nyang ka geupeubuet lé ureuëng syiek gobnyan. Gobnyan hana sipeunoh até seutia ubak TUHAN Allah, meulaén that deungon Nabi Daud, nyang indatu geuh nyan.

⁴ Teuma, deumi Raja Nabi Daud, lé TUHAN, Po teu Allah nyang geuseumah lé Nabi Daud, ka geubri ubak Abiam sidroe aneuëk sibagoe geunantoe gobnyan mat peurintah di Yerusalem dan geupeuteuen banda nyan.

⁵ TUHAN geupeubuet nyang lagée nyan lé sabab Nabi Daud ka geupeu mangat até gobnyan. Nabi Daud hántom na geupeubeu-ah peue mantong nyang geupeurintah lé TUHAN, seulaén lam hai Uria ureuëng Het nyan.

⁶ Prang Rehabeam ngon Yerobeam nyang jipeuphon bak watée Rehabeam sampoe trok bak watée peumeurintahan Abiam.

⁷ Kisah nyang laén keuhai Abiam ka teucetet di dalam kitab Seujarah Raja-raja Yehuda.

⁸ Abiam pih hana treb teuma meuninggai donya dan laju teukubu nibak banda Nabi Daud. Asa aneuëk gobnyan jeuet keuraja keugeunantoe gobnyan.

⁹ Bak thon nyang keudua ploh nibak thon peumeurintahan Raja Yerobeam ateueh Israel, Asa jeuet keuraja Yehuda.

¹⁰ Gobnyan geumat peurintah na peuet ploh sa thon treb jih di Yerusalem. Nék gobnyan na kheueh Maakha, aneuëk Abisalom.

¹¹ Saban cit lagée Nabi Daud, indatu gobnyan, Asa gét that carông geucok até TUHAN sampoe TUHAN that-that galak keu gobnyan.

¹² Banmandum inong jeuhet nyang jimeutugaih nibak rumoh-rumoh teumpat teuseumah dewa ka habéh geuparôh, dan banmandum beurala nyang jikeubah lé raja-raja nyang mat peurintah sigohlom gobnyan ka geusampôh bansaboh nanggroe.

¹³ Nék gobnyan, si Maakha, ka geupeucat nibak tugaih jih sibagoe Ma suri, sabab lé jihnyan ka jipeugot patong beurala nyang cabui lom ngon kuto keu Asyera, dewi keusuboran. Asa laju geupeureubah beurala nyan dan laju geutot di Pantôn Kidron.

¹⁴ Bahpi hana banmandum teumpat seumah beurala geupeuhanco lé Asa, teuma gobnyan teutab seutia ubak TUHAN sipanyang udeb gobnyan.

¹⁵ Banmandum méuh dan pirak nyang ka geupeuseumah lé bapak gobnyan ubak TUHAN, laju geuba u Baét TUHAN, meunan cit teuma deungon méuh dan pirak, nyang geupeuseumah lé gobnyan keudroe.

¹⁶ Bak watée peumeurintahan Raja Asa di Yehuda dan Raja Baesa di Israel sabe na prang bandua raja nyan.

¹⁷ Baesa jiprang Yehuda dan geupeukong banda Rama keugeujak tôb rot teubiet tamong u Yehuda.

¹⁸ Lé sababnyan Raja Asa geucok banmandum méuh dan pirak nyang mantong na di Baét TUHAN dan meunan cit nyang na didalam meuligoe raja laju atra nyan geukirém u Damsyik ubak Benhadad raja Siria, aneuëk Tabrimon, ureuëng nyan na kheueh cucoe Hezion. Barang-barang nyan laju geukirém deungon peurantaraan napadub droe peujabat meuligoe, sira geupeusan nyang lagée nyoe,

¹⁹ "Jak kheueh geutanyoe tapeugét ngon taikat meusahabat lagée nyang ka geuikat lé

ureuëng-ureuëng tuha geutanyoe. Meusajan deungon nyoe ulôn kirém méuh dan pirak sibagoe hadiah, dan ulôn meulakée ubak teungku beuneu peuputôh hubungan deungon Baesa raja Israel, mangat jihnyan jitarek lom pasokan jih didalam wilayah ulôn."

²⁰ Benhadad laju situju deungon pakat nyan dan laju geuyue banmandum peurwira-peuwira gobnyan meusigoe deungon pasokan gobnyan jijak prang bubena banda-banda Israel. Laju jipeutaloe lé awaknyan Iyon, Dan, Abel-Bet-Maakha dan Kinerot nyang tô ngon Danau Galilea meunan cit banmandum wilayah Naftali.

²¹ Bak watée Baesa geudeungoe hainyan, gobnyan laju geupiôh geupeukong Rama. Gobnyan laju geujak u Tirza dan keu sikeujab watée hana geumuprang.

²² Óh ka lheueh nyan, banmandum ureuëng di bansaboh Yehuda hana keucuali laju geupeurintah lé Raja Asa keu jijak angkot batée ngon kayée nyang geupeuguna lé Baesa di Rama keu teupeuteuen ngon kong banda nyan. Bahan-bahan nyan geupeuguna lé Asa keu teupeukong banda Mizpa dan Geba, saboh banda didalam wilayah Benyamin.

²³ Kisah nyang laén keuhai Raja Asa nyan na kheueh, keupahlawanan gobnyan dan banda-banda nyang geupeukong lé gobnyan, nyan ka teucetet lam kitab Seujarah Raja-raja Yehuda. Bak watée gobnyan ka tuha Asa keunong peunyakét nibak bandua blaih gaki geuh.

²⁴ Asa meuninggai dan teukubu laju nibak jeurat raja-raja di banda Nabi Daud. Yosafat, aneuëk gobnyan nyang agam jeuet keuraja keugeunantoe gobnyan.

²⁵ Bak thon nyang keudua yohmasa peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda, Nadab aneuëk Yerobeam jeuet keuraja di Israel dan geumat peurintah dua thon treb jih.

²⁶ Saban cit lagée ureuëng syiek geuh nyang ka geumat peurintah sigohlom nyan, gobnyan geupeubuet buet nyang jeuhet bak mata TUHAN lé sabab buet geuhnyan ureuëng Israel meudesya.

²⁷ Baesa, aneuëk Ahia, nibak sukée Isakhar ka jimeukumplot keuneuk jak lawan Nadab, laju jipoh maté jihnyan. Bak watée nyan Nadab deungon pasokan geuh nyan teungoh jikeupong banda Gibeton di dalam wilayah Filistin.

²⁸ Nyan na jih nibak thon nyang keulhée bak watée peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda. Meunan kheueh Baesa jeuet keuraja Israel keugeunantoe Nadab.

²⁹ Banmantong óh ka lheueh Baesa jeuet keuraja, gobnyan laju geupoh maté banmandum keuluwarga Yerobeam. Paih lagée peue nyang ka geupeugah lé TUHAN meulalu hamba Gobnyan, Nabi Ahia di Silo, deungan nyan teuma banmandum keuluwarga Yerobeam ka habéh teupoh maté, hana meusidroe pih nyang na tinggai.

³⁰ Yerobeam meudesya dan lé sababnyan ureuëng Israel pi meudesya. Deungon lagée na Yerobeam ka geupeujeuet TUHAN meureuka nyang hana ngon peusa, nyan kheueh Allah nyang jiseumah lé ureuëng Israel.

³¹ Kisah nyang laén keuhai Nadab nyan ka teucetet didalam kitab Seujarah Raja-raja Israel.

³² Seudubna treb watée peumeurintahan Raja Baesa nibak Israel, prang sabe na hántom reuda Baesa deungon Raja Asa nibak Yehuda.

³³ Bak thon nyang keulhée nibak thon peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda, Baesa aneuëk Ahia ka jeuet keuraja ateueh bansaboh Israel. Gobnyan geumat peurintah di Tirza dua ploh peuet thon treb jih.

³⁴ Saban cit lagée Raja Yerobeam nyang mat peurintah sigohlom nyan, Raja Baesa pih meudesya ubak TUHAN dan lé sabab nyan ureuëng Israel pih rhoh meudesya.

Dan feureuman TUHAN ubak Nabi Yehu aneuëk Hanani, "Gata peutrok ubak Baesa haba Ulôn nyoe,

² 'Yoh masa ilée gata sapeue hana jeuet, teuma gata ka Ulôn peujeuet keupeumimpén ateueh umat Israel. Jinoenyoe gata ka meudesya lagée Yerobeam dan lé nyan teuma jeuet keu sabab umat Ulôn Israel ka meudesya, lé sababnyan teuka meureuka Ulôn nyang hana teupeu amphon.

³ Lé sababnyan Ulôn teuma Lôn peuhabéh gata dan keuluwarga gata saban cit lagée nyang ka Ulôn peubuet ateueh Yerobeam.

⁴ Anggota keuluwarga gata nyang maté di banda jipajoh lé asée, dan awaknyan nyang maté diluwa banda teuma jipajoh lé cicém.' "

⁵ Peusan TUHAN ubak Baesa dan keuluwarga gobnyan geupeutrok lé Nabi Yehu sabab Baesa ka geupeubuet nyang jeuhet nibak mata TUHAN, Baesa jipeuteuka meureuka TUHAN nyang hana meuamphon, kon lé sabab jihnyan ka jipoh maté banmandum keuluwarga Yerobeam. Kisah nyang laén keuhai Baesa meunan cit jitamong keunan keupahlawanan gobnyan, atranyan ka teutuléh didalam kitab Seujarah Raja-raja Israel. Baesa meuninggai laju teupeukubu nibak jrat di Tirza. Ela, aneuëk agam gobnyan, baiát keugeunantoe gobnyan sibagoe raja.

⁸ Bak thon nyang keu dua ploh nam peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda, Ela aneuëk Baesa ka jeuet keuraja ateueh Israel. Gobnyan geumat peurintah di Tirza dua thon treb jih.

⁹ Zimri, na kheueh sidroe lamkawan peuwira nyang jimat siteungoh nibak pasokan geuritan, jihnyan ka jimeukumplot keuneuk jaklawan Ela. Bak siuroe di Tirza, Ela jijieb ié kreueh nyang lumpahle sampoe gobnyan mabök di rumoh Arza, ulée rumoh tangga di meuligoe raja.

¹⁰ Laju Zimri jitamong dan jipoh maté si Ela, óh lheueh nyan gobnyan laju jeuet keuraja keugeunantoe Ela. Nyan jeuet jih bak thon nyang keudua ploh tujuh peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda.

¹¹ Hana treb óh ka lheueh Zimri jeuet keuraja, gobnyan laju geupoh maté banmandum keuluwarga Raja Baesa. Meunan cit banmandum waréh kawöm Baesa nyang agam meunan cit rakan-rakan keuluwarga gobnyan pih hana nyang tinggai bahpi meusidroe kong.

¹² Paih lagée peue nyang ka geupeugah lé TUHAN keuhai Baesa meulalu Nabi Yehu, banmandum keuluwarga Baesa teupoh maté.

¹³ Baesa dan Ela, aneuëk gobnyan, jiseumah dewa-dewa dan lé sababnyan nyan ureuëng Israel jipeubuet desya. Lé nyan teuma, awaknyan ka jipeuteuka meureuka TUHAN, Allah nyang harôh jiseumah lé ureuëng Israel.

¹⁴ Kisah nyang laén keuhai Ela nyoe ka teucetet didalam kitab Seujarah Raja-raja Israel.

¹⁵ Bak thon nyang keudua ploh tujuh lam thon peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda, Zimri nyang jeuet keuraja Israel dan geumat peurintah di Tirza nyang treb jih na tujuh uroe. Bak watéenyan tantra Israel teungoh jikeupong Gibeton, banda ureuëng Filistin.

¹⁶ Bak watée jideungoe lé awaknyan bahwa Zimri ka jimeukumplot jilawan raja dan jipoh maté rajanyan, bak uroenyan cit teuma nibak khimah droe awaknyan, awaknyan banmandum jibaiát Omri panglima awaknyan sibagoe raja Israel.

¹⁷ Óh lheueh nyan Omri dan pasokan gobnyan laju geutinggai Gibeton dan laju geujak keupong Tirza.

¹⁸ Bak saát Zimri geukalon bahwa banda nyan ka jireubot, gobnyan laju geutamong u dalam meuligoe dan laju geutot meuligoe nyan meusigoe deungon droe gobnyan, dan

maté kheueh si Zimri nyan.

19 Nyan jeuet jih sabab geuh nyan ka geupeubuet buet nyang jeuhet nibak mata TUHAN. Saban cit lagée Raja Yerobeam, Zimri pih ka meudesya ubak TUHAN lé sabab nyan kheueh umat Israel ka meudesya ubak TUHAN.

20 Kisah nyang laén keuhai Zimri nyoe, jitamong cit keunan kumplotan peukhianat jih, nyan ka teucetet didalam kitab Seujarah Raja-raja Israel.

21 Lé sababnyan teuka kheueh karu ngon reutak lam bansa Israel sabab na nyang meuheuet mangat Tibni aneuëk Ginat nyang jeuet keuraja, teuma na cit nyang meuheuet Omri nyang jeuet keuraja.

22 Akhé jih awaknyan nyang jidong blah Omri nyang meunang. Tibni maté dan Omri jeuet keuraja.

23 Nyan na jih bak thon nyang keu lhée ploh sa bak watée peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda. Omri geumat peurintah sibagoe raja ateueh Israel dua blaih thon treb jih. Dan nam thon bak awaiphon peumeurintahan gobnyan geumat peurintah di Tirza.

24 Teuma óh dudo gobnyan geubloe saboh gunong nyang yuem jih 6.000 péng pirak nibak sidroe ureuëng nyang nan jih Semer. Laju gobnyan geupeudong saboh banda di gunong nyan dan geuboh nan banda Samaria, meunurot nan Semer, atra hak milék nyang ka lumpah treb ateueh gunong nyan.

25 Omri geupeubuet desya-desya nyang leubeh rayeuk nibak nyang ka geupeubuet lé raja-raja nyang ka geumat peurintah sigohlom gobnyan.

26 Saban cit lagée Yerobeam, Omri meudesya sira teusabab ureuëng Israel pi meudesya dan teuseumah dewa. Lé sabab nyan TUHAN Allah nyang harôh jiseumah lé ureuëng Israel ka jeuet keumeureuka nyang hana peusa.

27 Kisah nyang laén keuhai Raja Omri dan peue mantong nyang ka geupeubuet nyan ka teucetet lam kitab Seujarah Raja-raja Israel.

28 Óh ka lheueh Omri nyan meuninggai dan teupeukubu di Samaria, Ahab aneuëk gobnyan teubaiát jeuet keuraja keugeunantoe ureuëng syiek geuh.

29 Bak thon nyang keu lhée ploh lapan bak watée peumeurintahan Raja Asa ateueh Yehuda, Ahab aneuëk Omri ka jeuet keuraja ateueh Israel dan geumat peurintah di Samaria na dua ploh dua thon treb jih.

30 Gobnyan pih ka geupeubuet desya-desya nyang lumpah rayeuk meunurot bak mata TUHAN nibak raja-raja nyang laén sigohlom gobnyan.

31 Gohlom seb cit nibak gobnyan udeb nyang peunoh deungon desya lagée nyang ka geupeubuet lé Raja Yerobeam, gobnyan pih geumeukawen deungon Izebel aneuëk Raja Etbaal di Sidon, dan gobnyan geumeu iébadat ubak Baal.

32 Gobnyan laju geupeudong rumoh iébadat di Samaria keu Baal, dan didalam rumoh iébadat nyan gobnyan laju geupeugét saboh miseubah keu dewa nyan.

33 Meunan cit gobnyan geupeugét patong Dewi Asyera. Gobnyan pi geupeubuet leubeh le desya nibak nyang ka geupeubuet lé raja Israel nyang laén nyang ka geumat peurintah sigohlom gobnyan. Lé sabab nyan gobnyan ka geupeuteuka meureuka TUHAN, Allah nyang harôh jiseumah lé ureuëng Israel.

34 Bak watée peumeurintahan geumat lé Ahab, banda Yerikho geupeudong lom teuma lé Hiel ureuëng Betel. Teuma lagée nyang ka teupeugah sigohlom nyan lé TUHAN meulalu Yosua aneuëk Nun, Hiel ka gadôh dua droe aneuëk gobnyan: Abiram nyang paleng tuha meuninggai donya bak watée Hiel geupasang dasai banda, dan segub nyang tulot meuninggai watée Hiel jipeuget pintoe-pintoe geureubang banda nyan.

CHAPTER 17

Na sidroe nabi nyang nan geuh Elia. Nabi nyan asai geuh nibak Tisbe, saboh banda lam wilayah Gilead. Bak siuroe gobnyan geujak ubak Raja Ahab dan geupeugah, "Deumi TUHAN nyang udeb, Po teu Allah nyang jiseumah lé ureuëng Israel dan nyang ulôn peutimang, ulôn peugah ubak Teungku bahwa dua atawa lhée thon nyang ukeue nyoe hana jitreun iémbon atawa ujeuen meubacut pi, laén hai meunyoe ulôn nyang peugah nyan."

² Óh ka lheueh nyan TUHAN geumeu feureuman ubak Elia,

³ "Gata tinggai laju teupat nyoe, tajak laju u timu di meurandeh Krueng Yordan dan tamusöm laju disinan bak binéh aneuk Krueng Kerit.

⁴ Gata jeuet tajieb ié nibak aneuk krueng nyan, dan cicém gagak teuma Ulôn yue jijakba peunajoh keu gata."

⁵ Elia geuseutôt banmandum peue nyang geupeurintah lé TUHAN nyan, dan geujak laju ubak binéh aneuk Krueng Kerit laju geutinggai disinan.

⁶ Gobnyan geujieb nibak ié aneuk krueng nyan, dan geupajoh ruti dan uengkot sie nyang jiba lé cicém gagak tieb-tieb beungoh meunan cit tieb-tieb seupôt uroe.

⁷ Óh ka na meupadub na treb teuma, aneuk krueng nyan pi tho kreng sabab hanale ié.

⁸ Óh lheuehnyan TUHAN geupeugah ubak Elia,

⁹ "Jinoenyoe gata harôh tajak u banda Sarfat, banda nyan rab ngon Sidon dan gata tatinggai laju disinan. Ulôn ka Lôn yue sidroe ureuëng inong balée disinan mangat ureuëng inong nyan jibri makheun keu gata."

¹⁰ Dan geujak kheueh Elia u Sarfat. Óh watée ka trok bak pintoe geureubang banda nyan, deuh laju geukalon sidroe inong balée teungoh geukoih kayée apui. Laju geupeugah lé Elia ubak inong balée nyan, "Umi, neutulông cok bacut ié jieb keu ulôn."

¹¹ Bak watée inong balée nyan teungoh geujak geujakcok ié jieb nyang geulakée nyan, Elia geutawök lom, "Umi, neuba sajan ngon ruti bacut."

¹² Inong balée nyan geujaweueb, "Deumi TUHAN nyang udeb, Po teu Allah nyang geuseumah lé Bapak, ulôn meusumpah bahwa nibak ulôn hana mubacut pi ruti. Bak ulôn nyang na saboh reugam teupông gandom didalam cipe, dan na bacut minyéuk zaiton didalam kaca. Ulôn teungoh lôn peusapat kayée apui ngon meukeusut keuneuk jak taguen teupông nyang bacut nyan, mangat ulôn dan aneuëk ulôn jeuet teupajoh nyan. Nyang kheueh peunajoh kamoe nyang keuneulheuh; óh lheueh nyan kamoe teuma kamoe preh pajan mawôt teuka ateueh kamoe."

¹³ "Bék khawate ngon picek até neuh, hai umi meutuah!" kheun Elia ubak inong balée nyan, "Neujak laju umi neujak taguen peunajoh keu umi dan aneuëk umi. Teuma sigohlom nyan umi peugét ilée saboh ruti ubiet nibak teupông dan minyéuk nyan, dan neuba kheueh atranyan keunoe.

¹⁴ Sabab TUHAN, Po teu Allah nyang jiseumah lé ureuëng Israel, ka geupeugah bahwa pireng umi nyan teuma sabe peunoh dan meuso deungon teupông, dan kaca minyéuk nyan sabe peunoh meuasoe minyéuk sampoe nibak watée jih TUHAN geukirém ujeuen jitreun u ateueh bumoe."

¹⁵ Dan geujak kheueh laju inong balée nyan geujak peubuet peue nyang ka geupeugah lé Elia. Dan awaknyan ban lhée droe kana teukeubah peunajoh nyang seb keu meu uroe-uroe treb jih.

¹⁶ Dan lagée nyang ka geupeugah lé TUHAN meulalu Elia, cipe nyan hana putôh-putôh meuso sabe deungon teupông, dan kaca minyéuk nyan pih hántom tho deungon

minyék didalam nyan.

17 Na padub treb teuma óh lheueh nyan aneuk inong balée jiteuka deumam sampoe rhot ubak sakét. Maken treb sakét aneuk nyan maken brat akhéjih aneuk nyan pi meuninggai donya.

18 Laju geupeugah lé inong balée ma aneuk nyang ka maté nyan ubak Elia, "Hamba Allah, pakon Bapak neupeubuet hainyoe ateueh ulôn? Peu kheueh Bapak neujak keunoe keu teujak teupeu ingat Po teu Allah keuhai desya-desya ulôn, sampoe aneuk ulôn meuninggai donya?"

19 Geujaweueb lé Elia, "Neuba aneuk nyan keunoe bak ulôn." Laju Elia geucok aneuk agam nyan nibak ma jih, geuba laju aneuk nyan u ruweueng ateueh, lam kama teumpat meunumpang Elia. Elia laju geupeuéh aneuk nyan di ateueh teumpat éh,

20 laju geumeudoá deungon su nyang teuga, "Ya, TUHAN, Allah ulôn, pakon Droeneueh ya TUHAN neupeuteuka balanyoe u ateueh inong balée nyoe? Inong nyoe ka jibri meunumpang keu ulôn dan jinoenyoe Droeneueh cok teuma aneuk gobnyan!"

21 Óh lheueh nyan na lhée goe Elia geudugom badan gobnyan di ateueh aneuk nyang ka maté nyan, sira geumeudoá, "Ya, TUHAN, Allah ulôn, neupeu udeb kheueh aneuk nyoe!"

22 TUHAN geudeungoe doá Elia; aneuk nyan ka jipeuphon meunafáh dan laju udeb lom teuma.

23 Laju Elia geutreun nibak kama gobnyan sira geuba aneuk nyan ubak ma droe jih dan geupeugah, "Umi, nyoe aneuk Umi! Jihnyoe ka udeb lom!"

24 Inong balée nyan geujaweueb, "Jinoenyoe ka ulôn teupeue bahwa Bapak na kheueh sidroe Hamba Po teu Allah dan haba Bapak keubiet beutôi teuka nibak TUHAN!"

CHAPTER 18

Na meupadub na treb teuma óh lheueh nyan, bak thon nyang keulhée teungoh musém khueng nyang tho kreng nyan, TUHAN geupeugah ubak Elia, "Tajak laju meuhadab ubak Raja Ahab, hana treble Ulôn teuma Lôn peutreun ujeuen."

2 Dan beurangkat kheueh Elia. Bak watée beuncana musém deuk ka biet-biet that parah di Samaria.

3 Lé sababnyan Ahab laju geuhôi Obaja keujajak meuhadab. (Obaja nyan kheueh ulée rumoh tangga meuligoe. Gobnyan sidroe ureuëng nyang beutôi-beutôi meuiébadat ubak TUHAN.

4 Bak watée Izebel jipoh maté bubena nabi-nabi TUHAN, Obaja nyoe geuteumé tulông na 100 droe nabi deungon cara geusöm awaknyan didalam guha -- 50 droe dalam saboh guha -- meunan cit geubri keu awaknyan peunajoh dan ié jieb.)

5 Ahab geupeugah ubak Obaja, "Jak tanyoe tajak jeulajah bansaboh nanggroe nyoe mangat tajak mita mata ié atawa krueng. Mungken geutanyoe hase ta teumé naleueng keu peunajoh guda dan bagal geutanyoe, dan mangat bék tapeumaté meusaboh pih nibak beulatang peulara geutanyoe."

6 Óh ka lheueh teubagi daerah nyang teuma jitamong nyan, awaknyan pih laju jijak. Ahab ubak saboh jurosan dan Obaja u jurosan nyang laén.

7 Bak teungoh rot ueh Obaja laju meurumpok deungon Elia. Óh ka geuturi bahwa nyang meurumpok nyan na kheueh Elia, Obaja laju geusujut keu geuhoreumat gobnyan dan sira geu tanyong, "Peu kheueh beutôi bahwa bapak nyoe Elia?"

8 "Beutôi, ulôn nyoe na kheueh Elia," geujaweueb lé Elia. "Jinoenyoe tajak peugah laju

ubak raja gata bahwa ulôn kana disinoe."

⁹ Geujaweueb lé Obaja, "Peue salah ulôn sampoe Bapak neukeuneuk jok ulôn ubak Ahab mangat jeuet ulôn nyoe jipoh maté?

¹⁰ Deumi TUHAN nyang udeb, Po teu Allah nyang Bapak seumah, ulôn peugah bak saátnyoe bahwa raja geuyue ulôn jak mita Bapak dipat mantong beumeurumpok. Meunyo bak saboh nanggroe nyang mat kuasa disinan geupeugah bahwa Bapak hana disinan, Ahab geulakée ubak peunguasa nanggroe nyan beujitem meusumpah bahwa Bapak bit-bit hana deuh disinan.

¹¹ Dan jinoenyoe Bapak neuyue ulôn mangat lôn tem jak ubak raja nyan dan lôn peugah laju bahwa Bapak na disinoe?

¹² Meunyo ulôn jak nibak teupat nyoe, Roh TUHAN mungken geuba Bapak u teupat nyang hana ulôn teupeue! Dan meunyo hainyoe ulôn peugah ubak Ahab bahwa Bapak na disinoe, óh lheueh nyan gobnyan hana meurumpok deungon Bapak, ka teuntée geuhnyan teuma geupoh maté ulôn. Neuteupeue kheueh hai Bapak, bahwa ulôn nyoe bit-bit ulôn meuiébadat ubak TUHAN phon yoh ubit kon!

¹³ Peu kheueh gohlom Bapak deungoe bahwa bak watée Izebel geupoh maté banmandum nabi-nabi TUHAN, ulôn nyang sôm nibak awaknyan 100 droe didalam guha -- 50 droe dalam saboh guha -- dan ulôn bri keu awaknyan peunajoh meunan cit deungon ié jieb?

¹⁴ Jinoenyoe, pakon Bapak neuyue ulôn mangat lôn jak peugah ubak raja bahwa Bapak kana disinoe? Gobnyan ka pasti ulôn nyoe geupoh maté!"

¹⁵ Geujaweueb lé Elia, "Deumi TUHAN Nyang Mahakuasa nyang ulôn peutimang, ulôn meujanji teuma ulôn jak keudroe keujak meuhadab raja bak uroenyoe cit teuma."

¹⁶ Dan geujak kheueh laju Obaja geujak meulapor ubak raja, dan Ahab pih geubeurangkat keu geujak meurumpok deungon Elia.

¹⁷ Bak watée Ahab geukalon Elia, Ahab geumeuhôi, "Nyoe kheueh ureuëng nyang peuna karu di Israel!"

¹⁸ "Ulôn bukon ureuëng peuna karu," geuseuôt Elia, "teuma Teungku Amphon keudroe nyang peuna karu. Teungku Amphon dan keuluwarga Amphon nyang peuna karu pajan dan dipat mantong. Deungon cara neuseumah beurala-beurala Baal, Teungku Amphon ka iengkeue peue nyang ka geupeurintah lé TUHAN.

¹⁹ Jinoenyoe, neupeurintah kheueh ubak banmandum rakyat Israel mangat jijak meurumpok ngon ulôn di Gunong Karmel. Neuba cit teuma ban peuet reutoih limong ploh nabi Baal dan peuet reutoih nabi Dewi Asyera nyang jibiaya lé peureumaisuri Izebel!"

²⁰ Dan Ahab laju geukrah banmandum rakyat dan nabi-nabi Baal nyan u Gunong Karmel.

²¹ Lé Elia laju geupeurab ubak rakyat nyan dan geupeugah, "Trok án pajan gatanyoe banmandum teutab meudua até? Meunyo TUHAN nyan Allah, seumah kheueh TUHAN! Meunan cit meunyo Baal nyan Allah, seumah kheueh Baal!" Bubena rakyat nyang meusapat disinan seungab banmandum.

²² Óh lheueh nyan Elia geupeugah lom, "Lamkawan nabi-nabi TUHAN teuma ulôn kheueh nyang na mantong tinggai, padahai disinoe na 450 nabi Baal.

²³ Jinoenyoe taba laju keunoe ubak ulôn duaboh leumô agam. Neuyue nabi-nabi Baal nyan jijakcok saboh dan yusie laju, óh lheueh nyan yue kôh-kôh laju dan keubah laju di ateueh kayée apui. Teuma awaknyan hana jeuet jipuhu apui disinan. Leumô nyang saboh teuk teuma ulôn peusiab nyang lagée nyan cit. Ulôn teuma lôn sie keudroe dan lôn kôh-kôh keudroe meunan cit ulôn teuma nyang keubah di ateueh kayée apui. Meunan cit di ulôn hana teuma ulôn peukab apui disinan.

- ²⁴ Bah kheueh nabi-nabi Baal nyan jimeudoá ubak dewa-dewa droe jih, dan ulôn pih teuma ulôn meudoá ubak TUHAN. Nyang geujaweueb deungon geukirém apui, Gobnyan kheueh Po teu Allah." Banmandum rakyat jiseuôt deungon su nyang teuga, "Situju!"
- ²⁵ Laju geupeugah lé Nabi Elia ubak nabi-nabi Baal nyan, "Sabab gatanyoe ramé that, cuba gata ilée nyang piléh leumô nyan dan gata peusiab laju. Teuma bék gata pekab apui nibak kayée nyan. Óh ka lheueh nyan gata meudoá kheueh ubak ilah gata."
- ²⁶ Lé awaknyan laju jipiléh saboh leumô dan jipeusiab laju. Óh ka lheuehnyan awaknyan jimeudoá ubak Baal phon beungoh sampoe án cot uroe sira jiklik-klik ngon su nyang meutaga, "Neujaweueb kheueh kamoe, Baal!" Awaknyan jipeubuet nyan sira hana piyoh-piyoh jimeulikak ngon jimeunari bansikeulileng miseubah droe jih nyan. Teuma hana teujaweueb meubacut pih.
- ²⁷ Paih bak watée cot uroe timang Nabi Elia geupeu phon hina ngon geu ejek awaknyan, "Meudoá kheueh leubeh teuga lom! Jihnyan ilah, kon? Mungken jihnyan teungoh teumanueng, atawa jijak ukrueng cut. Atawa mungken jihnyan teungoh jijak-jak! Atawa mungken jihnyan teungoh teungéut, dan gata harôh gata peugo jihnyan!"
- ²⁸ Nabi-nabi nyan jimeudoá leubeh teuga lom. Dan saban cit lagée nyang ka lazem jipeubuet lé awaknyan, badan droe jih laju jicuréh-curéh deungon mata peudeueng dan kapak sampoe darah jiteubiet meu cro-cro ro ateueh tanoh.
- ²⁹ Meunan kheueh cara awaknyan hana jipiôh sampoe ka seupôt uroe lagée ureuëng jitamong jén. Teuma hana nyang jaweueb, dan hana nyang jitem pako.
- ³⁰ Laju geupeugah lé Elia ubak banmandum rakyat nyan, "Gata peurab keunoe!" Awaknyan banmandum meugumpôi ban sikeulileng gobnyan, óh lheueh nyan gobnyan laju geupeugét miseubah TUHAN nyang ka reuloih.
- ³¹ Gobnyan laju geucok dua blaih neuk aneuk batée, tieb-tieb batée nyan teuwaki saboh lam dua blaih boh sukée keuturonan Nabi Yakub, nyan kheueh ureuëng nyang ka geuboh nan Israel lé TUHAN.
- ³² Deungon batée-batée nyan Elia laju geupeugot lom miseubah teupat iébadat ubak TUHAN. Bansikeulileng miseubah nyan gobnyan laju geukueh lueng nyang lumpah rayeuk sampoe hase teupaso ié leubeh kureueng limong blaih arée ié.
- ³³ Gobnyan laju geususon kayée apui di ateueh miseubah, dan leumô nyang saboh geukoih-koih dan geupeuduek laju di ateueh kayée nyan. Óh lheuehnyan gobnyan geupeugah, "Tapaso laju peuet boh guci ié beupeunoh, iényan gata ro u ateueh keureubeuen peuseumahan dan meunan cit u ateueh kayée jih." Óh ka lheueh geupeubuet lé awaknyan hainyan,
- ³⁴ gobnyan laju geupeugah, "Sigoe teuk," dan awaknyan laju jipeubuet nyang lagée nyan lom. "Sigoe teuk," geupeugah lé Nabi Elia, dan awaknyan laju jipeubuet.
- ³⁵ Dan ié nyan pih laju ji-ile bansikeulileng miseubah sampoe lueng nyan pih ka peunoh.
- ³⁶ Óh ka trok bak watée teupeuseumah keureubeuen seupôt uroe, Nabi Elia geupeuto laju ubak miseubah dan geumeudoá, "Ya TUHAN, Allah nyang geuseumah lé Nabi Ibrahim, Nabi Ishaq dan Nabi Yakub, neupeunyata kheueh bak saátanyoe bahwa Droeneueh kheueh Po teu Allah di Israel, dan ulônnyoe na kheueh hamba Droeneueh. Meunan cit neupeunyata kheueh jinoenyoe bahwa peue nyang ulôn peubuet nyoe na kheueh ateueh peurintah Droeneueh.
- ³⁷ Neujaweueb kheueh, ya TUHAN, jaweueb kheueh, mangat rakyat nyoe jiteupeue bahwa Droeneueh, ya TUHAN, na kheueh Po teu Allah, dan bahwa Droeneueh kheueh nyang peujeuet awaknyan jiwoe ubak Droeneueh."
- ³⁸ Laju TUHAN geukirém apui di langét dan apui nyan laju jiliet sampoe hangoh keureubeuen nyan meunan cit deungon kayée apui nyan banmandum hangoh jitot lé apui,

batée-batée nyan, tanoh jihnyan dan ié nyang na disikeulileng lueng nyan pih habéh teusampôh jipajoh lé apui nyan.

³⁹ Bak watée jikalon lé rakyat hainyan, awaknyan banmandum reubah teudugom bak tanoh sira jipeugah, "TUHAN nyan Allah! Keubiet TUHAN nyan Allah!"

⁴⁰ Dan geupeugah kheueh lé Nabi Elia, "Drob laju nabi-nabi Baal nyan! Bék tapeubiyeu meusidroe pih jiteumeuplueng!" Lé ureuëng ramé nyan pih laju jidrob nabi-nabi Baal nyan óh lheueh nyan jijok ubak Nabi Elia dan lé Nabi Elia nabi-nabi Baal nyan geuba laju ubak binéh Krueng Kison dan disinan laju geupoh maté banmandum awaknyan.

⁴¹ Óh lheueh nyan geupeugah kheueh lé Nabi Elia ubak Raja Ahab, "Jinoenyoe ka jeuet Teungku Amphon neujak makheun! Sabab sikeujab teuk jitreun ujeuen, su gogo dilangét ka teudeungoe."

⁴² Ban geudeungoe nyan Ahab laju geujak makheun, dan Nabi Elia pih geujak ék laju u ateueh Gunong Karmel. Disinan gobnyan laju geusujut deungon muka gobnyan jab bak tanoh nibak bandua blaih keurampang pha geuh.

⁴³ Ubak peulayan gobnyan laju geupeugah, "Tajak ék laju u ateueh pucak gunong nyoe dan gata ngieng laju u laôt." Hamba nyan jijak ék laju, óh lheueh nyan jigisa sira jipeugah, "Hana deuh ulôn kalon sapeue ya Teungku po." Teuma lé Nabi Elia sampoe tujohgoe geuyue namiet geuhnyan mangat jiteungoh u pucak gunong geuyue jak ngieng peue nyang teuma leumah.

⁴⁴ Teuma bak nyang keutujohgoe jih namiet nyan jigisa laju geupeugah, "Leumah ulôn ngieng na awan bube tapak jaroe jiteuka nibak arah laôt." Teuma Elia geupeugah lom ubak hamba geuh nyan, "Tajak peugah laju ubak Raja Ahab, yue ék laju gobnyan u ateueh geuritan geuh dan yuewoe bubagaih sigohlom gobnyan teuhalang lé ujeuen nyang raya jitreun sikeujab teuk."

⁴⁵ Lam sikeujab mantong langét ka itam deungon reudok, dan angén badée pih teuka dan ujeuen teuga pih ka jitreun ban salamle. Ahab geuék laju u ateueh geuritan dan laju geujakwoe u Yizreel.

⁴⁶ Bak watée nyan Nabi Elia meuteumé teunaga nibak TUHAN. Geucok jubah geuh laju geulipat u ateueh dan geuikat laju nibak keuieng laju geuplueng ukeue geutinggai Ahab sipanyang jalan akhé jih trok kheueh gobnyan ubak babah pintoe geureubang banda Yizreel.

CHAPTER 19

Pue nyang ka geukalon nyan lé Raja Ahab laju geupeugah ubak peurumoh gobnyan Izebel, peue mantong nyang ka geupeubuet lé Nabi Elia, meunan cit pakriban Elia ka geupoh maté banmandum nabi-nabi Baal.

² Lé Izebel geukirém laju haba ubak Nabi Elia lagéenyoe, "Seumoga bubena dewa geuhuköm ulôn, dan beugeupoh maté ulôn nyoe, meunyoe singoh beungoh bak watée nyang lagéenyoe ulôn hana ulôn huköm gata lagée gata nyang ka neuhuköm banmandum nabi-nabi Baal."

³ Ban geudeungoe haba nyan Nabi Elia teumakot that-that, dan gobnyan pih laju geuplueng mangat bék jipoh lé Izebel. Geujak laju ngon peulayan geuh u Bersyeba di Yehuda. Disinan gobnyan laju tinggai ngon peulayan geuh nyang seutia nyan,

⁴ dan deungon gaki geujak laju u padang pasi siuroe peunoh óh lheuehnyan geupiôh laju diyueb bak kayée rampak. Dimiyueb bak kayée nyan laju geuduek dan peurasaan gobnyan keuneuk maté mantong. Kheun gobnyan "Ulôn hana ék lôn teunle, ya, TUHAN. Neucok mantong nyawöng ulôn nyoe. Ulôn hana leubeh jroh nibak indatu ulôn!"

⁵ Óh ka ltheueh geupeugah nyan Nabi Elia pi laju teuéh dimiyueb bak kayée nyan sampoe teungéut. Deungan hana teusangka-sangka teuka sidroe malaikat geujak mat gobnyan sira geupeugah, "Beudôh kheueh, hai Elia, dan jak makheun laju!"

⁶ Nabi Elia geukalon bansikeulileng, dan leumah laju geukalon rab ngon ulée gobnyan saboh ruti nyang ka ltheueh teutot dan saboh calueng nyang ka meuaso ngon ié. Atranyan pih laju geumakheun meunan cit deungan ié laju geujieb, óh ka ltheueh nyan jiéh lom.

⁷ Dan keu nyang keuduagoe malaikat TUHAN geuteuka ubak gobnyan sira geumat ngon geupeugah lé malaikat nyan, "Beudôh laju, hai Nabi Elia, jak laju makheun, mangat gata teuga dan hase tajaklom sabab langkah gata mantong that jiôh."

⁸ Meunan cit, lagée nyang ka geupeubuet buno, Nabi Elia pih geubeudôh laju geumakheun ngon geujieb ié. Dan óh ltheuehnyan gobnyan pih ka teuga dan ka hase geujak peuet ploh uroe treb jih sampoe trok u Gunong Sinai, diteumpat Po teu Allah geupeugah droe.

⁹ Disinan Nabi Elia geumudom didalam guha. Lé TUHAN geupeugah ubak gobnyan, "Hai Elia, peue gata peubuet disinan?"

¹⁰ Geujaweueb lé Nabi Elia, "Nyoeapat ulôn, Ya TUHAN, Allah Nyang Mahakuasa, ulôn sabe meukeureuja teuma keu Droeneueh keudroe. Teuma umat Israel ka ji iengkeue janji jih deungan Droeneueh. Awaknyan jihak reuloh bubena miseubah Droeneueh dan jipoh maté bubena nabi Droeneueh. Teuma ulôn kheueh nyang mantong tinggai, dan jinoenyoe pih awaknyan jikeuneuk poh ulôn!"

¹¹ "Gata teupeubiet laju lam guha nyan," geupeugah lé TUHAN ubak gobnyan, "dan tadong kheueh jak meuhadab Ulôn di ateueh gunong." Dan TUHAN pih geujak rot nyan, jipeuphon lé angén bade nyang jipot tajam sampoe bukét-bukét beukah dan gunong-gunong batée pih hanco. Teuma TUHAN hana geupeuleumah droe nibak lam angén nyan. Óh ka ltheueh angén nyan reuda, teuka teuma geumpa bumoe. Teuma lam geumpa nyan pih TUHAN hana cit geupeuleumah droe.

¹² Óh ka ltheueh nyan teuka teuma apui, meunan cit TUHAN pih hana geupeuleumah droe lam apuinyan. Óh ka ltheueh nyan keuadaan kajeuet keuseungab, sungue hana teuleungo sapeue, dan laju teudeungoe saboh su nyang ubit teuma leumoh leumbot.

¹³ Bak watée geudeungoe lé Nabi Elia su nyan, ruman gobnyan laju geutôb ngon bajée jubah geuh, dan óh ltheueh nyan laju geuteubiet dan geudong bak babah pintoe guha. Dan geudeungoe lom su nyang geupeugah, "Elia, peubuet peue gata disinoe?"

¹⁴ Geujaweueb lé Elia, "Ya TUHAN, Allah Nyang Mahakuasa, ulôn sabe meubuet teuma keu Droeneueh keudroe. Teuma umat Israel ka ji iengkeue janji jih deungan Droeneueh. Awaknyan ka jireuloh bubena miseubah-miseubah Droeneueh dan ka jipoh maté dumna nabi-nabi Droeneueh. Teuma ulôn kheueh nyang mantong tinggai, dan ulôn pih lé awaknyan jikeuneuk poh maté!"

¹⁵ TUHAN meufeureuman lom, "Gata woe kheueh u padang pasi tou ngon Damsyik! Óh ltheuehnyan tajak kheueh laju u banda dan taro kheueh teuma minyéuk u ateueh ulée Hazael sibagoe tanda teubaiát jihnyan jeuet keuraja di Siria.

¹⁶ Dan tapeubuet cit lagéenyan ateueh Yehu aneuëk Nimsi, mangat jihnyan jeuet keuraja Israel. Dan ateueh Elisa aneuëk Safat nibak Abel-Mehola, mangat jihnyan jeuet keu nabi keugeunantoe gata.

¹⁷ Soemantong nyang hana jipoh maté lé Hazael, ureuëng nyan teuma jipoh lé Yehu, dan meunyoe na awaknyan nyang jiteumé peulheueh droe nibak Yehu nyan ureuëng nyan teuma jipoh maté lé Elisa.

¹⁸ Teuma na 7.000 droe di Israel ulôn peuseulamat, awaknyan na kheueh ureuëng-ureuëng nyang teutab seutia ubak ulôn dan hántom na jisujut jiseumah patong Baal atawa

jicom patong nyan."

¹⁹ Dan geujak kheueh laju Nabi Elia geujak meurumpok ngon Elisa nyang bak watée meurumpok nyan Elisa teungoh geumeu úe diblang. Na dua blaih boh pasang leumô dikeue gobnyan dan Elisa keudroe geumeu úe deungon pasangan leumô nyang keuneulheuh. Bak watée Nabi Elia geuja dikeue Elisa, Nabi Elia laju geusuet bajée jubah geuh dan bajée nyan laju geuleueng nibak baho Elisa.

²⁰ Dan Elisa geutinggai laju leumô-leumô gobnyan nyang mantong meukeumat nibak langái nyan laju geujak tiyeub Nabi Elia, óh ka tou deungon Nabi Elia geupeugah laju, "Neupeu idhin kheueh ulôn jak lakée droe ilée ubak ureuëng syiek ulôn, óh lheuehnyan ulôn teuma lôn seutôt Bapak." Geuseuôt Nabi Elia, "Jak kheueh. Ulôn hana lôn tam gata."

²¹ Óh geudeungoe habanyan Elisa geugisa laju ublang dan geujaksie laju banmandum leumô-leumô geuh nyan. Kayée langái nyang geupeuguna ngon meuúe laju geukoh-koh geutot laju sibagoe kayée apui ngon taguen sie-sie leumô nyang ka lheueh geusie nyan. Óh lheueh nyan uengkot sie nyang ka masak geutaguen nyan laju geubagi-bagi keu aneuëk buah gobnyan dan lé aneuëk buah geuh uengkot sie nyan laju jipajoh. Óh lheueh nyan Elisa laju geujak seutôt Nabi Elia dan jeuet laju keupeubantu gobnyan.

CHAPTER 20

Bak siuroe, raja Siria nyang nan geuh Benhadad, laju geupeusapat banmandum tantra geuh meusajan deungon 32 droe raja nyang laén deungon geuritan prang nyang jitarek lé guda, dan óh lheueh nyan laju geukeupong banda Samaria.

² Óh ka lheueh nyan geu kirém laju utosan geuh ubak Raja Ahab, raja ureuëng Israel di banda nyan deungon peusan geuh lagéenyoe,

³ "Raja Benhadad geulakée mangat gata tajok ubak gobnyan méuh, pirak, ureuëng-ureuëng binoe gata, dan aneuëk-aneuëk gata nyang teuga-teuga."

⁴ Geujaweueb lé Ahab, "Tajak peugah laju ubak Raja Benhadad bahwa ulôn ka lôn tem. Gobnyan jeuet geucok ulôn meunan cit deungon banmandum atra ulôn."

⁵ Óh lheueh nyan di ureuëng nyang ba haba nyan jigisa lom ubak Ahab sira jiba gaba nyang laén nibak Raja Benhadad. Meunoe geupeugah, "Ilée raja kamoe geulakée mangat gata tajok keu gobnyan méuh ngon pirak meunan cit deungon ureuëng binoe dan aneuëk-aneuëk gata.

⁶ Teuma jinoenyoe gobnyan geuyuejak peuwira-peuwira geuh keu jijak geuladah meuligoe gata dan rumoh-rumoh peugawée gata, dan geucok laju peue nyang geuanggab meuyuem. Awaknyan teuma geujak keunoe singoh beungoh kira-kira bak jeuem lagée nyoe."

⁷ Teuma Raja Ahab laju geuhôi banmandum peumimpén Israel dan geupeugah, "Neukalon keudroe bahwa ureuëng nyoe jikeuneuk peuceulaka geutanyoe. Jihnyan jituntot mangat ulôn jok ureuëng binoe ngon aneuëk-aneuëk ulôn meunan cit deungon méuh dan pirak ulôn, dan ulôn hana lôn tulak peue nyang jilakée nyan."

⁸ Bubena peumimpén rakyat nyan jipeugah, "Bék neupakoe jih nyan, Teungku Amphon! Bék neuseutôt peue nyang jilakée nyan."

⁹ Lé sababnyan Raja Ahab laju geujaweueb ubak utosan raja Benhadad nyan lagée nyoe, "Tajak peugah laju ubak Teungku Amphon raja gata nyan, bahwa ulôn situju peue nyang ka geulakée nyang phon, teuma nyang geulakée nyang keudua nyoe hana hase ulôn bri." Dan jijak kheueh laju utosan-utosan nyan, óh lheueh nyan jiriwang lom ubak Raja Ahab dan jipeugah,

- 10** "Raja kamoe teuma geukirém tantra nyang le that keu geujak peuhanco banda gata, sampoe abée nibak incik tutong banda gatanyan teuba geuba sampoe habéh deungon jaroe awaknyan. Gobnyan geumeusumpah bahwa bubena dewa geuhuköm, dan geupoh maté jihnyan, meunyoe gobnyan hana geupeubuet peue nyang ka geuyue nyan!"
- 11** Geujaweueb lé Raja Ahab, "Tajak peugah laju ubak Raja Benhadad nyan: Tantra nyang seujati lam tuboh jih ji ilée darah rasa bangga meunyoe ka lheueh jimuprang di mideuen juang, bukon sigohlom nyan."
- 12** Peue nyang ka geujaweueb lé Ahab nyan jijak peusampoe laju ubak Raja Benhadad bak watée gobnyan na meusajan deungon raja-raja nyang laén nyang jeuet keu sikutu gobnyan dan teungoh meuseunang peulalo até sira geujieb-jieb ié lam khimah-khimah geuhnyan. Ban geudeungoe habanyan Benhadad laju geupeurintah ubak mandum peuwira gobnyan mangat meusiab-siab keujajak prang banda Samaria. Dan awaknyan pih meusiab-siab lagée peurintah sang raja.
- 13** Dan lam watéenyang, na sidroe nabi geujak ubak Raja Ahab óh trok keunan laju geupeugah, "TUHAN meufeureuman: 'Na gata kalon tantra nyang dubnyan le? Ulôn teuma Lôn peumeunang gata ateueh awaknyan nibak uroenyoe. Gata teuma tateupeue bahwa Ulôn kheueh TUHAN.' "
- 14** "Soe nyang prang leubeh ilée?" geutanyong lé Raja Ahab. Nabi nyan geujaweueb, "Tantra nyang muda-muda, nyang iréng bubena ulée daerah. Meunan kheueh nyang ka geupeugah lé TUHAN." "Dan soe teuma nyang jeuet keupeumimpén nibak prang nyan?" geutanyong lé raja lom. "Teungku Amphon keudroe," geujaweueb lé nabi nyan teuma.
- 15** Dan Raja Ahab pih geukrah laju bubena tantra-tantra muda nyang jeuet keu peuiréng ulée-ulée daerah. Banmandum nyan na 232 droe tantra. Óh lheuehnyan gobnyan geupeubuet teuma nyang lagéenyang ateueh tantra Israel. Banmandum nyan na teuma 7.000 droe.
- 16** Seureubu nyan geupeuphon watée uroe paih watée Raja Benhadad dan ban lhée ploh dua raja-raja nyang laén nyang jeuet keusikutu gobnyan nyang mantong mabök sabab lumpah that jai geujieb ié kreueh lam khimah gobnyan.
- 17** Nyang maju phon-phon that na kheueh tantra-tantra muda nyan. Ureuëng-ureuëng nyang geuyue lé Benhadad keu jijakluem musoh laju jijak ba laporan ubak Raja Benhadad bah na saboh peureute tantra teungoh jijak jituju ubak khimah nibak arah Samaria.
- 18** Laju Benhadad geupeurintah mangat jeuet musoh nyan jidrob udeb-udeb, hana jipakoe peu kheueh awaknyan jiteuka keu jakmuprang atawa keu jijak meudamé.
- 19** Tantra muda nyang geukrah lé Raja Ahab nyan ka jipeuphon grak langkah di banda Samaria dan meunan cit dilikot awaknyan ji iréng teuma lé droe tantra Israel.
- 20** Di Tantra nyan maséng-maséng laju jipoh maté bubena musoh-musoh gobnyan. Di ureuëng Siria laju jiplueng, teuma hana jipeuleuh lé tantra Israel laju jitiyeub ho nyang jiplueng. Teuma Raja Benhadad jiteumé peulheueh droe, laju jiplueng deungon guda geuh dan meunan cit jiseutôt lé nameupadub droe tantra meuguda nyang laén.
- 21** Meunan cit di Raja Ahab geutajoe u mideuen prang laju geupeuhanco bube nyang na geuritan prang atra tantra Raja Benhadad dan meunan cit geupoh maté banmandum guda-guda jihnyan. Bak uroenyang ureuëng Siria jirasa taloe nyang lumpah rayeuk.
- 22** Óh lheuehnyan nabi nyan geujak laju ubak Raja Ahab dan geupeugah, "Jinoenyoe, nyang sigét jih neujakwo laju dan neupeukong droe dan neupeugét reuncana nyang matang, sabab raja Siria teuma teuka lom jijak prang bak musém seumi nyang teuma teuka."
- 23** Peuwira-peuwira Raja Benhadad jipeugah ubak Benhadad raja droe jih, "Ilah-ilah nyang jiseumah lé bansa Israel jimat kuasa di ateueh gunong-gunong, nyang kheueh

sabab jih tanyoe hase jipeutaloe lé bansa nyan. Teuma geutanyoe pasti hase tapeutaloe awaknyan meunyoe geutanyoe tamuprang nibak darat nyang miyueb.

24 Nyang gét jih phon uroe nyoe Teungku Amphon neujak gantoe laju raja nyang lhée ploh dua droe nyan deungon peuwira-peuwira Teungku Amphon keudroe.

25 Óh lheuehnyan bahkheueh Teungku Amphon neukrah laju pasokan siduble pasokan nyang Teungku Amphon nyang ka jipeutaloe nyan, meunan cit beuna guda dan geuritan prang sidub nyang ka lheueh uroe jéh. Geutanyoe taprang bansa Israel nyan di ateueh darat nyang miyueb, dan goenyoe geutanyoe pasti meunang." Raja Benhadad situju, laju geuseutôt naseuhat peuwira-peuwira geuhnyan.

26 Bak musém seumi nyang teuka lom awaknyan laju geukrah tantra gobnyan laju geujak ubak banda Afek keu geujak prang bansa Israel.

27 Meunan cit di ureuëng Israel laju geupeuleungkap tantra gobnyan. Dan tantra Israel pi laju meugrak maju nyang teubagi lam duaboh pasokan dan jipeudong khimah meuhadab keue deungon ureuëng-ureuëng Siria nyan. Teubandeng ngon tantra Siria nyang meutabu bansaboh sampoe peunoh daerah nyan, pasokan Israel leumah jih lagée duaboh kawan kaméng mantong.

28 Dan teuka kheueh sidroe nabi ubak Raja Ahab dan geupeugah, "Nyoe kheueh feureuman lé TUHAN: 'Sabab ureuëng-ureuëng Siria jipike bahwa Ulôn meukuasa di ateueh gunung-gunong dan bukon di ateueh darat nyang dimiyueb, teuma Ulôn Lôn bri meunang ateueh gata nibak prang ngon tantra awaknyan nyang bit-bit jai lumpah na nyan. Gata dan rakyat gata teuma jiteupeue bahwa Ulôn nyoe kheueh TUHAN.' "

29 Tujoh uroe treb jih ureuëng Siria dan ureuëng Israel teutab meuteun didalam khimah jih maséng-maséng nyang meuhadab keue. Bak uroe nyang keu tujoh barô kheueh jipeuphon maju dan jiprang ateueh tantra musoh. Nibak prang nyan lé ureuëng Israel jiteumé poh maté na 100.000 ureuëng Siria.

30 Ureuëng nyang hana keunong poh jiteumé plueng droe jih u banda Afek, teuma pageue beuton banda nyan pih reuloih teupuro sampoe jitimpok ateueh tantra nyang teungoh plueng nyan akhéjih maté na 27.000 droe. Meunan cit deungon Benhadad geupeuplueng droe u banda nyan dan laju geumusöm nibak saboh rumoh dalam kama bagian dalam.

31 Dumna peuwira jijak laju ubak gobnyan dan jipeugah, "Jipeugah lé gob bahwa raja-raja Israel nyan na kheueh raja nyang na bak gobnyan gaséh sayang. Kareuna nyan, neupeu idhin kheueh ubak kamoe kamoe jak meuhadab ubak raja Israel nyan deungon cara kamoe meungui deungon ija kroeng sibagoe rasa meunyeusai kamoe ateueh peue nyang ka kamoe peubuet nyan dan meunan cit kamoe ikat taloe nibak takue sibagoe tanda geutanyoe ka tatálhok. Deungon na lagée nyan mudah-mudahan rajanyan hana geupoh maté Teungku Amphon."

32 Dan awaknyan pi laju geungui ija kroeng dan meunan cit takue jih pih ji-ikat teuma, óh lheuehnyan jijak laju jak meuhadab ubak Raja Ahab dan jipeugah, "Amphon ya Delat Po, raja kamoe Benhadad na kheueh namiet Teungku Amphon. Gobnyan geulakée adak jeuet Teungku Amphon bék kheueh neupeumaté gobnyan." Geujaweueb lé Raja Ahab, "Peu kheueh jihnyan mantong udeb, syedara ulôn nyan?"

33 Keubiet bubena peuwira Raja Ahab nyan teungoh jipreh tanda nyang jroh nibak Raja Ahab. Dan, bak watée Ahab geupeugah "syedara", awaknyan langsung jijaweueb, "Beutôi, Benhadad na kheueh syedara Teungku Amphon." Laju geupeugah lom lé Raja Ahab, "Gata intat seukeujab jih nyan keunoe bak ulôn!" Bak watée Benhadad katrok keunan, lé Raja Ahab laju geupakat gobnyan jak ék geuritan.

34 Geupeugah laju lé Benhadad ubak gobnyan, "Ulôn teuma ulôn jokpulang keu Teungku banmandum banda-banda nyang ka geureubot lé bapak ulôn nibak bapak Teungku.

Meunan cit di Teungku Amphon jeuet teuma neupeudong pusat niaga di banda Damsyik lagée nyang ka geupeubuet lé ureuëng syiek ulôn di Samaria." Geuseuôt lé Ahab, "Ateueh dasai janji Teungku nyan, ulôn teuma lôn peubeubaih Teungku." Óh lheuehnyan Ahab laju geupeugot janji deungon Benhadad dan óh ka seuleusoe nyan Benhadad pih geupeuleueh teuma.

³⁵ Ateueh peurintah TUHAN, sidroe lamkawan nabi nibak seukeulompok nabi nyan laju geuyue poh gobnyan. Teuma nabi nyang geuyue nyan hana geutem.

³⁶ Laju nabinyan geupeugah, "Sabab gata hana tataát ubak peurintah TUHAN, gata teuma jiruengkom ngon jiteugom lé singa bak watée gatawoe nibak teupat." Biet that, hana treb óh ka lheueh geutinggai teupat nyan, gobnyan laju jiruengkom dan jiteugom lé beulatang singa.

³⁷ Óh lheuehnyan nabi nyan geujak teuma ubak ureuëng laén dan geupeugah, "Gata seupôt kheueh ulôn nyoe!" Teuma di ureuëng nyang geuyue seupôtnyan laju jipoh gobnyan sihabéh seuneuga sampoe nabi nyan luka.

³⁸ Óh ka lheuehnyan nabi nyan laju geubalot muka geuh deungon siôn ija, mangat gobnyan bék jituri lé gob, laju geujak dong nibak binéh rot raya geupreh raja Israel liwat.

³⁹ Bak watée raja nyan liwat, nabinyan laju geupeugah ubak gobnyan, "Paduka Nyang Mulia, bak watée ulôn teungoh muprang dimideuen prang, na sidroe tantra jiba ubak ulôn sidroe musoh nyang ka teudrob. Tantra nyan jipeugah, 'Jaga kheueh ureuëng nyoe beugét-gét. Meunyoé jihnyoe jiteumé plueng, gata harôh teupoh maté keugeunantoe jihnyan atawa teubayeue deungon 3.000 péng pirak.'

⁴⁰ Teuma óh lheuehnyan watée ulôn teungoh that gabuek, ureuëng nyan laju jiplueng." Geujaweueb lé raja, "Gata ka taponih huköman gata keudroe. Lé sabab nyan, gata harôh tatanggong atranyan."

⁴¹ Dan nabinyan laju geubuka ija nyang teubalot nibak muka geuh nyan, óh lheueh nyan di raja pih laju geuturi bahwa ureuëng nyan na kheueh sidroe nabi.

⁴² Dan geupeugah kheueh lé nabi nyan ubak raja, "Nyoe kheueh nyang ka geupeugah lé TUHAN: 'Ureuëng nyang Ulôn peurintahkan mangat tapoh maté rupari gata peuleueh. Lé sabab nyan gata harôh maté sibagoe geunantoe jih. Tantra gata teuma hanco sabab ka gata peubiyeu sipa-i musoh jipeuplueng droe.' "

⁴³ Raja geuwoe laju u Samaria deungon até nyang tunu dan beungéh.

CHAPTER 21

Bak binéh meuligoe Raja Ahab di Yizreel na saboh lampôh anggô atra ureuëng laén nyang nan ureuëng po lampôh nyan Nabot.

² Bak siuroe Raja Ahab geupeugah ubak Nabot ureuëng po lampôh nyan, "Tabri mantong keu ulôn lampôh anggô gatanyan, sabab lampôh nyan tô that deungon meuligoe ulôn. Ulôn meuheuet that keuneuk pula meubagoe-bagoe jeunéh gulée nibak lampôh nyan. Keu gata ulôn jok lampôh anggô nyang paleng gét sibagoe geunantoe jih, atawa meunyoé gata tem, ulôn bayeue péng deungon yuem nyang sisuai."

³ Jijaweueb lé Nabot, "Lampôh anggô nyoe atra pusa indatu ulôn. Deumi Allah, atranyoe hánjeuet ulôn bri ubak Teungku Amphon!"

⁴ Deungon até nyang seu-uem lom beungéh sabab geudeungoe peue nyang jipeugah lé Nabot ubak gobnyan nyan, raja geujakwoe laju u rumoh geuh laju geujak éh nibak peuratah geuh sira geupaleng muka geuh dan hana geutem pajoh bu.

⁵ Teuka laju Izebel ureuëng binoe gobnyan dan geutanyong laju ubak teungku lako

peusabab gobnyan lam sikeujab mantong ka meu-ubah, "Pakon gata tunu? Dan pakon teuma hán neutem pajoh bu?"

⁶ Geujaweueb lé Raja Ahab, "Ulôn hana mangat até deungon si Nabot. Ulôn lakée jroh-jroh bak jih mangat lampôh anggô jih nibak binéh meuligoe geutanyoe nyoe jitem tuka ngon nyang laén nyang ulôn jok atawa ulôn bloe ngon yuem nyang meu-hai, teuma jih nyan hana jitem!"

⁷ "Droeneueh raja Israel, hai teungku meutuah," geupeugah lé Izebel. "Neubeudôh kheueh laju dan jak kheueh tapajoh bu. Peuleupie kheueh até droeneueh, ulôn teuma lôn bri lampôh anggô si Nabot nyan keu teungku droe!"

⁸ Dan Izebel laju geutuléh surat ateueh nan raja meunan cit geucab laju deungon cab raja nibak surat nyan. Suratnyan laju geukirém ubak bubena peumimpén dan ureuëng-ureuëng patot di Yizreel.

⁹ Nyoe kheueh asoe surat nyan, "Neu peumaklum laju mangat rakyat jipuasana dan tayue laju awaknyan jimeusapat! Nibak rapatnyan tajok laju ubak Nabot teumpat duek nyang mulia.

¹⁰ Tayue kheueh teuma dua droe ureuëng jeuhet jikakduek meuhadab keue deungon Nabot nyan dan yue tudoh jihnyan bahwa ureuëng nyan ka jikutok Po teu Allah dan raja. Dan Óh lheuehnyan neuba laju jihnyan u luwa banda, dan neurhom laju jihnyan deungon batée sampoe maté!"

¹¹ Peue nyang geupeurintah lé Izebel nyan laju jipeubuet lé dumna peumimpén dan lé tukoh masyarakat Yizreel.

¹² Laju jipeumaklum lé awaknyan mangat rakyat jipuasana. Óh lheuehnyan laju jiyue ureuëng laén jimeugumpoi dan jiyue duek laju Nabot nibak teumpat nyang teuhoreumat.

¹³ Seudangkan dua droe ureuëng jeuhet nyan nyang ka jiduek meuhadab keue deungon Nabot, dan dikeue rakyatba nyan lé ureuëng jeuhet nyan jipeugah laju bahwa Nabot ka jikutok Po teu Allah dan raja. Le sabab nyan Nabot nyan laju jiba uluwa banda dan óh ka trok u teumpat nyang teutuju Nabot nyan laju ji rhom ngon aneuk batée sampoe meuninggai.

¹⁴ Haba keuhai peue nyang ka jipeubuet ateueh Nabot nyan jipeusampoe laju ubak Izebel.

¹⁵ Ban geudeungoe lé Izebel habanyan laju gobnyan geupeugah ubak Raja Ahab, "Nabot ka maté. Jinoenyoe tajakcok laju lampôh anggô jihnyan nyang hana jitem peubloe keu droeneueh."

¹⁶ Raja Ahab laju geujakcok lampôh anggô nyan jeuet keuhak milék gobnyan.

¹⁷ Feureuman TUHAN ubak Nabi Elia, nabi nibak Tisbe nyan,

¹⁸ "Ahab, raja Samaria nyan bak saát nyoe jihnyan na di dalam lampôh anggô Nabot jikeuneukcok lampôh nyan jeuet keuhak milék jih. Lé sababnyan, tajak kheueh laju keudeh,

¹⁹ dan tapeugah laju ubak jihnyan bahwa Ulôn, TUHAN, Ulôn peugah lagéenyoe, 'Ka teupoh gob sampoe maté, teureupah teuma atra gobnyan! Lé sabab nyan darah gata teuma jilieh lé asée nibak teumpat asée-asée nyang ka jilieh darah si Nabot!' "

²⁰ Bak watée Raja Ahab geukalon Nabi Elia, gobnyan laju geupeugah, "Hai musoh, akhé jih gata meurumpok cit ngon ulôn!" "Beutôi," geuseuôt Nabi Elia. "Sabab Teungku deungon paksa ka neupeubuet buet nyang lumpah jeuhet nibak mata TUHAN,

²¹ teuma nyoe kheueh nyang geuyue peusampoe lé TUHAN ubak Teungku, 'Ulôn teuma Lôn peuteuka bala u ateueh gata. Gata Ulôn kireuh, dan soe mantong ureuëng agam lam keuluwarga gata, tuha ngon muda, Ulôn sampôh di ateueh bumoe.

²² Keuluwarga gata jeuet lagée keuluwarga Raja Yerobeam aneuëk Nebat dan lagée keuluwarga Raja Baesa bin Ahia, sabab lé gata kheueh ka jeuet keu sabab ureuëng Israel jipeubuet desya sampoe jeuet keu sabab beungéh Ulôn nyang hana hase Ulôn peumeuáh le.'

²³ Dan keuhai si Izebel, TUHAN geupeugah bahwa badan jihnyan jipajoh lé asée lam banda Yizreel.

²⁴ Soemantong nibak anggota keuluwarga gata nyang maté dibanda teuma jipajoh lé asée, dan nyang maté diluwa banda teuma jipajoh lé cicém."

²⁵ Hántom na ureuëng nyang deungon neukat jipeubuet buet nyang jeuhet nibak mata TUHAN lagée nyang ka geupeubuet lé Raja Ahab nyan. Banmandum buet nyang jeuhet nyan jiyue ngon jipeusuna lé ureuëng binoe jih si Izebel.

²⁶ Raja Ahab ka geupeubuet desya-desya nyang lumpah hina: gobnyan ka geuseumah beurala lagée nyang ka jipeubuet lé ureuëng Amori, na kheueh ureuëng-ureuëng nyang ka geu-use lé TUHAN geuyue teubiet nibak nanggroë Kanaan bak watée ureuëng Israel jitamong u dalam nanggroenyan.

²⁷ Óh ka seulesoe Nabi Elia geupeugah habanyan, Ahab laju geupriek-priek peukayan gobnyan dan geungui laju ija kroeng sibagoe tanda meunyeusai, óh lheueh nyan laju geupuasa. Meunan cit bak watée geujak éh pih gobnyan hana leukang ngon ija kroeng bak badan geuh, dan meunyoe geujak-jak ié muka gobnyan deuh that masam sabe.

²⁸ TUHAN meufeureuman lom uban Nabi Elia,

²⁹ "Peu kheueh ka gata ngieng pakriban jinoenyoe si Ahab jipeumiyueb droe dikeue Ulôn? Lé sababnyan, Ulôn hana teuma Ulôn peuteuka bala meunyoe jihnyan mantong udeb. Bak watée keurajeuen aneuëk jih singoh barô kheueh balanyan Ulôn peuteuka u ateueh keuluwarga jih."

CHAPTER 22

Na dua thon leubeh hana prang lé Israel deungon Siria.

² Teuma nibak thon nyang keu lhée, Yosafat raja nanggroë Yehuda geujak saweue Raja Ahab di nanggroë Israel.

³ Sigohlom nyan Raja Ahab ka lheueh geu amanat ubak peuwira gobnyan, "Gata nyoe tateupeue bahwa banda Ramot di Gilead nyan na kheueh atra geutanyoe! Pakon geutanyoe hana tajeuet tareubot lom nibak raja Siria?"

⁴ Dan bak watée Yosafat teuka, geutanyong laju lé Raja Ahab, "Peu kheueh syedara neutem jak ngon kamoe keu tajak prang banda Ramot?" geujaweueb lé Yosafat, "Jroh that! Geutanyoe tajak meusajan-sajan. Tantra meuguda ulôn teuma jimeusaho deungon tantra meuguda droeneueh.

⁵ Teuma nyang gét jih tatanyong ilée ubak TUHAN."

⁶ Dan Raja Ahab laju geupeusapat na kira-kira 400 droe nabi dan laju geutanyong ubak nabi-nabi nyan, "Peu kheueh kamoe jeuet kamoe jak prang Ramot atawa bék?" "Jeuet!" seuôt awaknyan. "TUHAN geujok banda nyan keu Teungku Amphon."

⁷ Teuma Yosafat geutanyong lom, "Peu kheueh disinoe hana le nabi nyang laén nyang hase tateumanyong ubak TUHAN keu geutanyoe?"

⁸ Geujaweueb lé Raja Ahab, "Mantong na sidroe teuk, gobnyan na kheueh Nabi Mikha aneuëk Yimla. Teuma ulôn banci keu gobnyan, sabab hántom na geuramai sapeue-sapeue nyang gét keu ulôn; sabe nyang hana gét." "Ah, hánjeuet neupeugah meunan!" geu seuôt lé Yosafat.

⁹ Lé Raja Ahab laju geuhôi sidroe lamkawan peugawée meuligoe dan ubak ureuëng nyan geuyue jaktueng laju Nabi Mikha.

¹⁰ Bak watéenyang Raja Ahab dan Yosafat, nibak badan geuh mantong meukeumat peukayan keubeusaran, teungoh geuduek nibak kurusi keurajeuen rab ngon teumpat ceumeulo boh gandom bak binéh babah pintoe geureubang Samaria, dan dumna nabi pi ka teuka ubak gobnyan sira geupeugah ramaian gobnyan.

¹¹ Na sidroe lamkawan nabinyan, nyang nan gobnyan Nabi Zedekia aneuëk Kenaana, sira geurawot lungké-lungké beuso dan geupeugah laju ubak Raja Ahab, "Nyoe kheueh nyang geupeugah lé TUHAN, 'Deungon lungké-lungké nyang lagéenyoe Teungku Amphon teuma neuheuntam Siria dan neupeuhanco awaknyan.' "

¹² Banmandum nabi nyang laén situju lagée geupeugah lé Nabi Zedekia nyan dan geutamah peugah lom, "Jak seureubu laju Ramot, Teungku Amphon nyang meunang. TUHAN geupeumeunang ateueh Teungku Amphon."

¹³ Lam watéenyang, utosan nyang jakhôi Nabi Mikha, ka trok dan laju jipeugah ubak Nabi Mikha nyan, "Banmandum nabi nyang laén ka geuramai bahwa Raja Ahab teuma meunang lam prangnyoe. Ulôn meuharab adak jeuet bapak neuramai cit nyang gét lagée nyang ka geuramai lé nabi-nabi nyan."

¹⁴ Teuma geujaweueb lé Nabi Mikha, "Deumi TUHAN nyang udeb, ulôn teuma ulôn peugah peue nyang geupeugah lé TUHAN ubak ulôn!"

¹⁵ Óh watée Nabi Mikha ka trok ukeue Raja Ahab, lé raja laju geutanyong, "Peu kheueh jeuet ulôn dan Raja Yosafat kamoe jakprang Ramot, atawa bék?" "Jak prang kheueh," kheun Nabi Mikha. "Teuntée Teungku Amphon teuma meuhase. TUHAN teuma geubri meunang ateueh Teungku Amphon."

¹⁶ Geuseuôt Raja Ahab, "Meunyoë droeneueh peugahnyan deumi nan TUHAN, neupeugah kheueh nyang bit. Padubgoë droeneueh ulôn peuingat keuhai nyan?"

¹⁷ Geubalah lé Nabi Mikha, "Deuh ulôn kalon tantra Israel ka meutabu beuba di gunung-gunong. Awaknyan lagée bubiri nyang hana ureuëng rabe, dan TUHAN geupeugah keuhai awaknyan, 'Ureuëng-ureuëng nyoe hana nyang pimpén. Bah kheueh awaknyan jiwoë deungon seulamat.' "

¹⁸ Dan geupeugah lom lé Raja Ahab ubak Yosafat, "Beutôi lagée ulôn peugah nyan bukon? Hántom na jiramai nyang gét-gét keu ulôn! Sabe nyang broek-broek!"

¹⁹ Geupeugah lom lé Nabi Mikha, "Jinoenyoe neudeungoe laju peue nyang ka geupeugah lé TUHAN! Deuh ulôn kalon TUHAN teungoh geuduek nibak tahta gobnyan di dalam syeuruga, dan banmandum malaikat gobnyan ka teudong bak binéh gobnyan.

²⁰ Dan TUHAN pih laju geutanyong, 'Soe nyang ka trok até jijak peusuna Raja Ahab nyan mangat jihnyan jitem jak muprang dan maté di Ramot di Gilead?' Geujaweueb lé malaikat-malaikat nyan meulaén-laén.

²¹ Akhé jih teuka kheueh saboh roh. Rohnyan geupeurab laju ubak TUHAN dan geupeugah, 'Ulôn kheueh nyang jak ba peusuna keu gobnyan.'

²² 'Pakriban cara jih?' geutanyong lé TUHAN. Rohnyan geujaweueb, 'Ulôn teuma lônjak dan lôn peujeuet banmandum Nabi Ahab nyan jimeusulet.' TUHAN geupeugah lom, 'Get, tapeubuet laju nyang lagéenyang, gata teuma meuhase tapeusuna jih nyan.' "

²³ Lheueh nyan Nabi Mikha geupeugah lom, "Nyan, nyan kheueh nyang jeuet! TUHAN ka geupeujeuet nabi-nabi Teungku Amphon jimeusulet ubak Teungku Amphon sabab TUHAN ka geupeuteuntée bahwa Gobnyan teuma geupeutreun bala ateueh Teungku Amphon!"

²⁴ Dan geupeurab kheueh Nabi Zedekia ubak Nabi Mikha óh bantrok keunan laju geutampa nibak muka geuh dan geupeugah teuma, "Panena mungken Roh TUHAN

geutinggi ulôn dan geumeututoe deungon gata?"

25 Geujaweueb lé Nabi Mikha, "Eunteuk gata ngieng bukeuti jih bak watée gata tajak musöm nibak saboh kama."

26 "Droeb jihnyan!" geupeurintah lé Raja Ahab, "dan taba laju jihnyan ubak Amon, wali banda, dan ubak Pangeran Yoas.

27 Tayue peutamong ureuëng nyoe u dalam glab, dan bék leu-leu tabri peunajoh dan ié jieb jih sampoe ulôn woe deungon seulamat."

28 Geupeugah lé Nabi Mikha, "Meunyoe Teungku Amphon neugisa deungon seulamat, saban cit TUHAN hana geumeututoe meulalu ulôn! Banmandum nyang na teuka disinoe jeuet keusaksi."

29 Óh lheuehnyan lé Raja Ahab, raja ureuëng Israel nyan, dan Yosafat raja Yehuda geujak prang laju banda Ramot di Gilead.

30 Raja Ahab geupeugah ubak Yosafat, "Ulôn teuma meunymar dan meusajan lôn muprang, teuma droeneueh bah kheueh tangui peukayan keubeusaran droeneueh." Meunan kheueh cara jih raja Israel geumeunymar bak watée geujak maju u mideuen prang.

31 Bak watéenyman ban lhée ploh dua panglima pasokan prang Siria nyang meugeuritan prang ka jiteurimong peurintah mangat jijakprang na kheueh raja Israel mantong békle nyang laén.

32 Teuma, nibak watée awaknyan deuh jingieng Raja Yosafat, awaknyan banmandum jisangka bahwa nyan na kheueh raja Israel. Lé sabab nyan Raja Yosafat nyan laju jiseurang. Teuma Raja Yosafat laju geukliek,

33 dan lé panglima nyang lhée ploh dua droe nyan laju jiteupeue bahwa nyang jiheuntam nyan bukon kheueh raja Israel. Dan bak watée nyan cit teuma Raja Yosafat nyan hana jiprang le.

34 Dan ngon hana jisangka-sangka sidroe lamkawan tantra Siria jitimbak aneuk panah jih, aneuk panah nyang jitimbak nyan bukon jituju ubak sapeue-sapeue tujuan. Dan keubeutolan aneuk panah nyan paih keunong ateueh Raja Ahab dan beusot bajée prang gobnyan bak bagian sinambat. "Ulôn ka keunong timbak!" geupeugah lé Raja Ahab ubak ureuëng ba geuritan prang gobnyan. "Taputa laju dan taba ulôn uluwa daerah mideuen prang nyoe!"

35 Teuma sabab prang nyan mantong that-that hibat gohlom na tanda-tanda reuda. Raja Ahab teutab geudong sira geumeutumpang droe ubak geuritan ngon geumeuhadab ubak pasokan Siria. Darah gobnyan teutab ji ilé nibak teumpat nyang luka sampoe ka meulangue ubak aleue geuritan prang geuh. Dan óh watée uroe ka seupôt barô kheueh Raja Ahab nyan meuninggai donya.

36 Bak watée mata uroe karab jillob banmandum pasokan Israel jipeurintah geuyuewoe u banda dan u daerah maséng-maséng,

37 Sabab raja ka meuninggai donya. Dan jijakwoe kheueh bubena tantra nyan dan jijak kubu kheueh teuma manyét Raja Ahab nyan di Samaria.

38 Bak watée geuritan prang geuh nyan teungoh teurhah ngon teupeu gleh nibak kulam Samaria, na ureuëng-ureuëng inong jeuhet teungoh jimanoe disinan, dan di asée pih laju jijak lieh darah nyang mantong na meukeumat nibak geuritan prang nyan, paih that lagée nyang ka geupeugah lé TUHAN.

39 Kisah nyang laén keuhai Raja Ahab nyan, keuhai meuligoe gadeng dan banmandum banda nyang ka geupeudong, atra nyan ka teucetet didalam kitab Seujarah Raja-Raja Israel.

⁴⁰ Óh ka lheueh Ahab meuninggai donya, aneuëk gobnyan nyang nan jih Ahazia teubaiát jeuet keuraja keugeunantoe gobnyan.

⁴¹ Bak thon nyang keu peuet peumeurintahan Ahab raja Israel, Yosafat aneuëk Asa jeuet keu raja ateueh Yehuda.

⁴² Bak watéenyman gobnyan kameu-umu lhée ploh limong thon. Gobnyan geumat peurintah di Yerusalem dua ploh limong thon treb jih. Nan ma gobnyan Azuba binti Silhi.

⁴³ Saban lagée Asa, bapak gobnyan, Yosafat geupeubuet buet peue nyang paleng jroh bak mata TUHAN. Bubena ureuëng lunté bahnyan inong jeuhet meunan cit agam lunté banmandum nyan habéh geusampôh teuma nyang na mantong meutugaih di teupat-teupat ureuëng seumah beurala nyang mantong tinggai nibak jamén Asa, bapak gobnyan. Teuma teupat-teupat seumuja nyan keudroe nyang hana geupeu hanco. Lé sababnyan kheueh di rakyat ba teutab mantong na jipeuseumah keureubeuen ngon jitot keumeunyan disinan. Yosafat laju geupeugét kapai-kapai Tarsis keungon jakcok méuh di Ofir, teuma banmandum kapai-kapai nyang teungoh meulayeue nyan hana jadeh jimeulayeue sabab ka rusak di Ezion-Geber. Raja Ahazia nibak Israel laju geupeutaba mangat jeuet aneuk kapai gobnyan jimeulayeue meusigoe-sigoe deungon aneuk kapai Yosafat, teuma lé Yosafat hana geutem dan geutulak peue nyang jilakée lé awaknyan bahpi gobnyan na hubungan nyang gét deungon raja Israel. Óh lheueh nyan Yosafat laju meuninggai dan teukubu laju di lampôh jrat raja-raja banda Nabi Daud. Yoram aneuëk gobnyan teu baiát jeuet keuraja keugeunantoe gobnyan. Kisah nyang laén keuhai Yosafat nyan, meunan cit keuhai keupahlawanan gobnyan dan bubena muprang nyang ka geupeubuet banmandum nyan na teucetet lam kitab Seujarah Raja-raja Yehuda. Bak jamén nyan di nanggroe Edom hana meuraja. Nyang mat peurintah disinan na kheueh sidroe ulée daerah.

⁵¹ Bak thon nyang keu tujuh blaih nibak keurajeuen Raja Yosafat nibak Yehuda, Ahazia bin Ahab ka jeuet keuraja di nanggroe Israel dan geumat peurintah ateueh Israel na dua thon treb jih.

⁵² Gobnyan meudesya ubak TUHAN sabab ka geuseutôt langkah bapak droe geuh meunan cit deungon langkah ma droe geuh dan langkah-langkah Raja Yerobeam, lé sabab buet awaknyan ureuëng Israel ka rhot u dalam jurang desya.

⁵³ Gobnyan geuseumah Baal dan meungabdi ubak jih nyan. Dan saban cit lagée bapak gobnyan nyang ka geumat peurintah sigohlom nyan, gobnyan pih geupeuteuka meureuka TUHAN, Po teu Allah nyang jiseumah lé ureuëng Israel.

For other languages please go to www.wordproject.org